

วารสาร

วิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Academic Journal of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University

ปีที่ 17 ฉบับที่ 48 เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2568

Volume 17 No.48 January-April 2025

สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ISSN : 2985-1963 (Print)

ISSN : 2985-1971 (Online)

วารสารราย 4 เดือน

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*Academic Journal of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University*

ปีที่ 17 ฉบับที่ 48 เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2568

Volume 17 No.48 January-April 2025

ISSN (Print) 2985-1963

ISSN (Online) 2985-1971

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

Academic Journal of Curriculum and Instruction

****วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน เป็นวารสาร
ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2****

**มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
Sakon Nakhon Rajabhat University**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้สนใจทั่วไป
2. เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์อื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้สู่สังคม

เจ้าของ สำนักงานสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อาคาร 5 ชั้น 3 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000 โทร./Fax. 0-4297-0033
<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci>

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชานูชิตปรีชา อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ อาจารย์ ดร.อุษา ปราบหงษ์

กองบรรณาธิการ

บุคคลภายนอก

ผศ.ดร.สมยศ ชิดมงคล

ผศ.ดร.ประยูร บุญไช้

รศ.ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ผศ.ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

ผศ.ดร.พิเชษฐ เทบ่ารุ่ง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสกลนคร

อาจารย์ ดร.สาวิตรี เถาว์โท

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.เอนก นรสาร

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม

บุคคลภายใน

รศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย

คณะครุศาสตร์

อาจารย์ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

คณะครุศาสตร์

รศ.ดร.ธนาพันธ์ กุลไพบุตร

คณะครุศาสตร์

ผศ.ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

คณะครุศาสตร์

**** บทความทุกเรื่องได้รับการพิจารณาทางวิชาการจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)**

ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน

ต้นฉบับ/ศิลปกรรม ศิวาภรณ์ เก่งสุวรรณ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สกลนครการพิมพ์ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

เผยแพร่ออนไลน์ <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci>

ผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)

รองศาสตราจารย์ ดร.ภักพงศ์ ปวงสุข

รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณอร อุสุภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย

รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสลักษณ์ รัตนพานิช

รองศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บุญจันทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ชิตทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซ็น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ นพวงศ์ ณ อยุธยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ธงพานิช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันโท ดร.ศิรพน โพธิธำภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิเชษฐ เทพบำรุง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไร จักขัตติมงคล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลีรัตน์ ขจิตเนติธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศตวรรษ มะละแหม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ กมลรัตน์

อาจารย์ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

อาจารย์ ดร.ปทุมทริกา น้อยนนท์

อาจารย์ ดร.พัทธนันท์ ชมภูษ

อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ

อาจารย์ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม

อาจารย์ ดร.อมรัตน์ พันธงาม

อาจารย์ ดร.วุฒิชัย จงคำนึ่งศิลป์

อาจารย์ ดร.สาวิตรี เถาว์โท

อาจารย์ ดร.เอนก นรสาร

ดร.ไอลดา คล้ายสำริด

ดร.สุขสมพร อโนไท

ดร.ณรงค์ศักดิ์ พรหมวัง

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าธนบุรี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสกลนคร

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วิทยาลัยนาหว้า มหาวิทยาลัยนครพนม

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

แผนกศึกษานิเทศก์และกีฬา แขวงสะหวันนะเขต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โรงเรียนมัธยมวามานรนิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ดร.ปณณิศา ไชยลือชา
ดร.สกลรัตน์ สวัสดิ์มูล
ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร
ดร.เพชรปาณี อินทรพาณิชย์
ดร.นันทนา ลีลาชัย
ดร.ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ดร.จิระพร ราชสิงโ
ดร.พิศมัย ธรรมศิลป์
ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ
ดร.โชติกา กุณสิทธิ์
ดร.เวิน รัชคนโส
ดร.อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์

โรงเรียนบ้านไร่สุขสันต์
โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
โรงเรียนอนุบาลสกลนคร
โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
เขต 4
โรงเรียนอนุบาลสกลนคร
โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส (ราษฎร์บำรุง)
โรงเรียนบ้านนาแก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
โรงเรียนบ้านนาคอ
โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นวารสารวิชาการที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์อื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสรรค์สร้างองค์ความรู้ทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา การเรียนรู้สู่สังคมต่อไป

สาระในฉบับที่ 48 นี้ ประกอบด้วย บทความวิจัยของนักศึกษามายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 เรื่อง บทความวิจัยของนักศึกษามายนอกมหาวิทยาลัย ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 1 เรื่อง สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จำนวน 1 เรื่อง สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 1 เรื่อง สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 1 เรื่อง ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 1 เรื่อง บทความวิจัยของอาจารย์ภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 5 เรื่อง บทความวิชาการของอาจารย์ภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 1 เรื่อง และบทความวิชาการของนักศึกษามายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 1 เรื่อง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ ด้านหลักสูตรและการสอนต่อผู้อ่านทุกท่าน

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย	หน้า
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นาริรัตน์ สมหวัง, สมถวิล ช้นเขตต์ และปริญา ปริพุฒ	1-12
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ณัฐรินทร์ หนูสาย, สตรีขวัญ อัมภา และเลิศพร อุดมพงษ์	13-24
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ สุวัชรพร สวอยอารมณ์, จิตติพร ติศวนนท์, ปฐมา สุขทวี และพัทธธดา ยาประเสริฐ	25-30
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะ การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อรอุมา แจ่มจันทร์, พนิดา จารย์อุปการะ และราตรี แจ่มนิยม	31-41
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เลิศพร อุดมพงษ์, กฤติมา นวลเสนอ และเกศินี แดงเลียน	42-50
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลง ประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ กিজา บานชื่น, ชนิสรา บัวแก้ว และธนพล เมืองน้อย	51-58
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ร่วมกับคำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สุพิชชา พิมพ์สาลี, พิชานิภา เพชรสังข์ และยุพิน ยืนยง	59-68

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย	หน้า
การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาบุคลากรพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ณรัช เจริญศิลป์ และณณิญา เจริญศิลป์	69-77
การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อรปรียา พระสว่าง, พัทธนันท์ ชมภูษุช และธนาพันธ์ กุลไพบุตร	78-88
ผลการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาไทย และคุณลักษณะผู้เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กนกกาญจน์ โทแก้ว และสิรินาถ จงกลกลาง	89-97
การศึกษาผลการพัฒนาความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปิยภัทร พลัปปลา และภัทราพรรณ วรรณประเสริฐ	98-104
บทความวิชาการ	
ค่านิยม 8H สำหรับการบริหารจัดการการศึกษาของนักเรียนที่โรงเรียนพระหฤทัย คอนแวนต์ สุนันทา สถาพรวัลย์รัตน์ และกิตติชัย สุราสีโนบล	105-116
การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างไร ในยุค Digital Transformation ชนิดาภา พึ่งหลวง และกิตติชัย สุราสีโนบล	117-124
คำแนะนำการตีพิมพ์	125-134

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of Learning Activities Based on Active Learning to Enhance Mathematical Literacy on the Topic of Prism for Mathayomsuksa 2 Students

นารีรัตน์ สมหวัง¹ สมถวิล ขันเขตต์² ปริญญา ปริพุด³

Nareerat Somwang¹, Somthawin Khunkhet² and Pariya Pariput³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ 2) เปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเลิงนกทา จำนวน 1 ห้องเรียน โดยการสุ่มแบบกลุ่มจากหน่วยสุ่ม 22 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน 2) แบบวัดการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าทีแบบกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์ (One sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (1) ขั้นกำหนดสถานการณ์และความเข้าใจในสถานการณ์ (2) ขั้นลงมือปฏิบัติและเรียนรู้แนวคิดสำคัญ (3) ขั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่น (4) ขั้นสร้างและหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และ (5) ขั้นนำเสนอและตรวจสอบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.43) ตามผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

2. ผลการเปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ พบว่า

2.1 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละด้าน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.79)

คำสำคัญ: การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การรู้เรื่องคณิตศาสตร์

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, M.Ed. Student, Curriculum and Instructional Development, Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, Asst. Prof., Dr., Faculty of Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University

³อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, Lecturer, Dr., Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: นารีรัตน์ สมหวัง, nareerat.sg66@ubru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 18 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 24 มกราคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 27 มกราคม 2568

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) develop learning activities based on active learning approach on Prism to enhance mathematical literacy, 2) compare students' mathematical literacy with the 75 percent criteria of the full score, and 3) investigate learning satisfaction towards the developed learning activities. The sample comprised Mathayomsuksa 2 students from Loengnoktha School, selected through cluster sampling by randomly choosing one classroom from a total of 22 classrooms. The research tools were 1) 8 learning activity plans, 2) a mathematical literacy test, and 3) a questionnaire on satisfaction with learning activities. Data were analyzed by mean, standard deviation, and one-sample t-test.

The findings were as follows:

1. The results of the development of learning activities consisted of 5 steps: (1) defining the situation and understanding the situation, (2) practicing and learning important concepts, (3) summarizing what was learned and applying the knowledge to other situations, (4) creating and finding the results of a mathematical model, and (5) presenting and checking the mathematical model. The developed learning activities was at the most appropriate level ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.43) according to the results of the experts' assessment.

2. The results of the comparison of mathematical literacy found that 2.1) the mathematical literacy of students in each learning management plan was higher than the criterion at the .05 level of statistical significance, and 2.2) the mathematical literacy of students in each aspect was higher than the criterion at the .05 level of statistical significance.

3. Overall, students had a high level of satisfaction with learning activities ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.79).

Keywords: The Development of learning activity, Active learning approach, Mathematical literacy

ภูมิหลัง

คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการคิด ช่วยให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม สามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 1) โดยเฉพาะการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) ซึ่งเป็นสมรรถนะของบุคคลในการสร้าง (Formulate) การใช้ (Employ) และการแปลความ (Interpret) ทางคณิตศาสตร์ในบริบทต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์และการใช้โมเดลทางคณิตศาสตร์ ขั้นตอน ข้อเท็จจริง เครื่องมือในการอธิบาย หรือบรรยาย และทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลรับรู้ถึงบทบาทของคณิตศาสตร์ในสถานการณ์จริง และเป็นพลเมือง

ที่มีความคิด มีความหวังใจ และสร้างสรรค์สังคม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.), 2566)

จากผลการทดสอบประเทศไทยเข้าร่วมโครงการ PISA ตั้งแต่ปี 2543 และมีการทดสอบต่อเนื่องทุก ๆ 3 ปี จนถึงปี 2022 ผลการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนไทยในแต่ละปี มีคะแนนเฉลี่ยลดลงเรื่อย ๆ จาก 432 คะแนน ในปี 2000 เหลือเพียง 394 คะแนนในปี 2022 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้รายวิชาคณิตศาสตร์ในปัจจุบันยังไม่สามารถช่วยให้นักเรียนนำความรู้พื้นฐานและทักษะไปปรับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีนัก จึงจำเป็นต้องพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงมากขึ้น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.), 2567, หน้า 1-26) และจากสภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนเลิงนกทา อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันเน้นการท่องจำและจดเนื้อหา มากกว่าการลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากการคิดวิเคราะห์ การดำเนินการทางคณิตศาสตร์ และการสื่อสารและนำเสนอได้ ผู้เรียนขาดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและที่สำคัญไม่สามารถ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์จริง รวมถึงการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรม ใหม่ ๆ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม (โรงเรียน เลิงนกทา, 2566)

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางแก้ปัญหา พบว่า การจัดการเรียน การสอนที่ครูผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเป็นกิจกรรม การเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอนด้วยความกระตือรือร้น ผู้เรียนลงมือทำ อ่าน เขียน คิด ถาม-ตอบ สะท้อนความคิด อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ กระบวนการคิดขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และทำหน้าที่เป็นโค้ชในการเรียนรู้ให้คำปรึกษาแนะนำ กระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2567, หน้า 2) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการรู้เรื่อง คณิตศาสตร์ ซึ่งเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสอดคล้องกับ ลภัสรดา ภาวาลิวิสุกุล (2563, หน้า 3) กล่าวถึงการสอนแบบ KWDL เป็นการจัดการเรียน การสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็น ขั้นตอน เข้าใจปัญหาได้อย่างชัดเจน และสามารถหาวิธีแก้ปัญหา ได้อย่างหลากหลาย ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้ ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขั้นตอนในการแก้ปัญหาด้วยเทคนิค KWDL ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) นักเรียนหาสิ่งที่โจทย์กำหนดมาให้ (K) 2) นักเรียน หาสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบ (W) 3) นักเรียนดำเนินการแก้ปัญหา ตามที่วางไว้ (D) และ 4) นักเรียนสรุปความรู้จากขั้นตอน ของการแก้ปัญหา (L) จะเห็นได้ว่านักเรียนต้องฝึกทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่หลากหลายในแต่ละขั้นตอน สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองสอดคล้องกับ วิฑิตามร หอกิ่ง (2566, หน้า 22) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ บริบทเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการนำสิ่งแวดล้อม รอบตัวที่ผู้เรียนพบเจอหรือสิ่งที่อาจพบเจอได้ในอนาคตมา

เป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ที่คล้ายกันหรือเหตุการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้จริง และ ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างไม่มีสิ้นสุด และที่สำคัญผู้เรียนเห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่เรียน สอดคล้องกับ สมรัตน์ บุญมั่น และอาทร นกแก้ว (2566, หน้า 759-770) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยง โลกของความจริงกับโลกคณิตศาสตร์ จะช่วยให้นักเรียน สามารถนำความรู้เชิงคณิตศาสตร์ที่มีไปประยุกต์ใช้ในแก้ปัญหา สถานการณ์ชีวิตจริงได้ ซึ่งแบบจำลองที่สร้างขึ้นนั้นแทน สถานการณ์ปัญหา อาจจะเป็นรูปภาพ สมการ ตาราง เป็นต้น

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ เพราะ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม ด้วยตนเองจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายและนำไปใช้ ได้จริงในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาและส่งเสริม การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ปริซึม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กับเกณฑ์ร้อยละ 75 แบ่งออกเป็น

2.1 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละด้าน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการฐานคิด ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWDL 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน และ 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดสถานการณ์และความเข้าใจในสถานการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือปฏิบัติและเรียนรู้แนวคิดสำคัญ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่น

ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างและหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอและตรวจสอบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

ตัวแปรตาม

1. การรู้เรื่องคณิตศาสตร์

แสดงออกถึงพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

1) ด้านการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ของปัญหาในชีวิตประจำวันได้ในเชิงคณิตศาสตร์

1.1) วิเคราะห์และระบุประเด็นจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดขึ้น ได้ถูกต้องครบถ้วน

1.2) แปลงข้อมูลจากสถานการณ์ที่ได้พร้อมอธิบายลักษณะต่าง ๆ ได้ถูกต้องครบถ้วน

2) ด้านการใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์

2.1) คิดและหาวิธีการในการแก้ปัญหาสถานการณ์ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ได้ถูกต้องครบถ้วน

2.2) ใช้หลักการและกระบวนการในการแก้ปัญหาสถานการณ์อื่น ๆ ได้ถูกต้องครบถ้วน

3) ด้านการตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์

3.1) การนำเสนอข้อมูลจากสถานการณ์ปัญหาในชีวิตประจำวันได้สมเหตุสมผล ได้ถูกต้องครบถ้วน

3.2) ตรวจสอบความเป็นเหตุเป็นผลจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้องครบถ้วน

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One shot case study เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่มีกลุ่มทดลอง (X) หนึ่งกลุ่ม และสังเกตผล (O) ครึ่งเดียว โดยดำเนินการทดลองแล้วศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับตัวแปรตาม ดังตาราง 1 (ประสาธน์ เมืองเฉลิม, 2556, หน้า 120)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ตัวแปรอิสระ
X	O

เมื่อ X คือ กลุ่มทดลอง

O คือ การสังเกตผล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเขตอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 5 โรงเรียน

มีห้องเรียนทั้งหมด 22 ห้องเรียน และนักเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 674 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 โรงเรียนเลิงนกทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน จำนวน 38 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้ห้องเรียนที่มีนักเรียนคละเปต คละความสามารถ เป็นหน่วย ในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง คณิตศาสตร์ เรื่อง ปริซึม 8 แผนการเรียนรู้ จำนวน 13 ชั่วโมง รวมใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 13 ชั่วโมง โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่า IOC ขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ระหว่าง 0.60–1.00 และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.43)

2.2 แบบวัดการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ปริซึม ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัยใช้วัดและประเมินผลนักเรียน ระหว่างเรียนทุกแผน เกณฑ์การให้คะแนนการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เป็นแบบรูปรีด แต่ละด้าน มี 3 ระดับ โดยผ่านการตรวจสอบ คุณภาพของแบบวัดการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบวัดมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 และวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ โปรแกรม RTAP ศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ นวัตกรรม ทางการศึกษาและภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2565) พบว่า มีค่าความยากตั้งแต่ 0.65–0.75 มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.33–0.49 และแบบทดสอบอัตนัยฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบ คุณภาพ ของแบบวัดการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00

โดยผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา เอกสารและ งานวิจัยต่าง ๆ ศึกษาเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์ จัดทำเครื่องมือ วิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ปรับปรุงตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง และเก็บข้อมูล ด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/6 จำนวน 38 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนเลิงนกทา อำเภอลือเลียง จังหวัดยโสธร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเลิงนกทา อำเภอลือเลียง จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชุมชี้แจงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้ทราบถึงกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในขณะจัดกิจกรรม การเรียนรู้ โดยให้นักเรียนดาวน์โหลดแอปพลิเคชันและศึกษา วิธีการใช้งานเพื่อให้สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีในขณะจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้ ได้แก่ Mentimeter, Kahoot เป็นต้น

3.3 ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองจำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมระยะเวลา 13 ชั่วโมง ซึ่งดำเนินการวัดความรู้เรื่องคณิตศาสตร์โดยใช้แบบวัดความรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ทุกครั้งระหว่างการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3.4 เมื่อเรียนเนื้อหาจบให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเสร็จสิ้นการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลแล้วได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาความสอดคล้องและคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่องปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม โดยใช้ One sample t-test

4.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งพัฒนามาจากการจัดการเรียนรู้ตามกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการฐานคิด ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWDL 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (1) ขั้นตอนกำหนดสถานการณ์และความเข้าใจในสถานการณ์ (2) ขั้นตอนลงมือปฏิบัติและเรียนรู้แนวคิดสำคัญ (3) ขั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่น (4) ขั้นสร้างและหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และ (5) ขั้นนำเสนอและตรวจสอบแบบจำลอง

ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.43) และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่าง 0.60–1.00

2. ผลการเปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1 ผลการเปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนการรู้เรื่องคณิตศาสตร์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

คะแนน	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.	t	P
แผนที่ 1	38	12	11.42	95.18	0.83	18.06*	0.000
แผนที่ 2	38	12	11.89	99.12	0.39	45.95*	0.000
แผนที่ 3	38	12	11.79	98.25	0.58	29.80*	0.000
แผนที่ 4	38	12	11.76	98.03	0.49	34.79*	0.000
แผนที่ 5	38	12	11.63	96.93	1.05	15.44*	0.000
แผนที่ 6	38	12	11.40	94.96	0.75	19.56*	0.000
แผนที่ 7	38	12	11.63	96.93	0.75	21.61*	0.000
แผนที่ 8	38	12	11.21	93.42	1.09	12.45*	0.000
รวม	38	12	11.59	96.60	0.80	39.82*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.80 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยรายแผนเท่ากับ 11.42, 11.89, 11.79, 11.76, 11.63, 11.40, 11.63 และ 11.21 คะแนน ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายแผนเท่ากับ 0.83, 0.39, 0.58, 0.49, 1.05, 0.75, 0.75 และ 1.09 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

พบว่า คะแนนการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรู้เรื่องคณิตศาสตร์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละด้าน แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบรายด้านของการรู้เรื่อง

คณิตศาสตร์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

พฤติกรรมบ่งชี้การรู้เรื่องคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.	t	P
ด้านที่ 1 ด้านการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ของปัญหาในชีวิตประจำวันได้ในเชิงคณิตศาสตร์	3.87	96.23	0.41	30.85*	0.000
ด้านที่ 2 ด้านการใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์	3.88	97.12	0.38	32.01*	0.000
ด้านที่ 3 ด้านการตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์	3.84	95.89	0.44	24.55*	0.000
รวม	3.86	96.55	0.18	38.39*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายด้านพฤติกรรมบ่งชี้การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละด้านโดยรวม คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.18 และแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ของปัญหาในชีวิตประจำวันได้ในเชิงคณิตศาสตร์ ด้านการใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ และด้านการตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์ โดยแต่ละด้านมีคะแนนเต็ม 4 คะแนนพบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 3.87, 3.88 และ 3.84 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41, 0.38 และ 0.44 ตามลำดับ และคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้าน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แสดงดังตาราง 4

ตาราง 4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านที่ 1 เนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.18	0.81	มาก
ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.29	0.82	มาก
ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.43	0.89	มาก
ด้านที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน	4.57	0.68	มากที่สุด
รวม	4.35	0.79	มาก

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่ 1 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.81) ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.82) ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.89) และด้านที่ 4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.68)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 บุคลากรฐานคิด ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWDL 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทพื้นฐาน และ 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (1) ขั้นตอนกำหนดสถานการณ์และความเข้าใจในสถานการณ์ (2) ขั้นตอนมือปฏิบัติและเรียนรู้แนวคิดสำคัญ (3) ขั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่น (4) ขั้นสร้างและหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และ (5) ขั้นนำเสนอ และตรวจสอบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้

มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.43) ตามผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

2. ผลการเปรียบเทียบการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ พบว่า

2.1 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละด้าน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.79)

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการฐานคิด ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWDL 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (1) ขั้นตอนกำหนดสถานการณ์และความเข้าใจในสถานการณ์ (2) ขั้นตอนมือปฏิบัติและเรียนรู้แนวคิดสำคัญ (3) ขั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่น (4) ขั้นสร้างและหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (5) ขั้นนำเสนอและตรวจสอบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.43) ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยนักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการกระตุ้นความสนใจด้วยกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ใกล้ตัวและอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้สถานการณ์และสื่อการสอนจริง แบบทดสอบออนไลน์โดยใช้แอปพลิเคชัน Kahoot, Quizizz และ Mentimeter เป็นต้น ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และทำความเข้าใจสถานการณ์ พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้สื่อการสอนจริง มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่มตามแนวคิดหรือทฤษฎี การดำเนินการทางคณิตศาสตร์นำไปสู่การสรุปความรู้และต่อยอดประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ได้ อีกทั้งยังสามารถสื่อสารและนำเสนอได้ โดยตลอดกิจกรรมมีการใช้คำถามนำเพื่อให้นักเรียนเกิดการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ จากการศึกษา

เนื้อหาความรู้ เรื่อง ปริซึม ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสื่อการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล และวิธีวัดเกณฑ์การประเมินผลชัดเจนและเหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามหลักการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2567, หน้า 2) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอนด้วยความกระตือรือร้น ผู้เรียนลงมือทำ อ่าน เขียน คิด ถาม-ตอบ สะท้อนความคิด อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดขั้นสูง เช่น การคิด วิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์และทำหน้าที่เป็นโค้ชในการเรียนรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ กระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการรู้เรื่องคณิตศาสตร์เป็นไปตามผลการวิจัยจากการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกบูรณาการฐานคิด ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้เทคนิค KWDL 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดสถานการณ์และความเข้าใจในสถานการณ์ เป็นขั้นที่ครูกำหนดสถานการณ์ปัญหาที่มีบริบทเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและผู้เรียนวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาพร้อมทั้งสามารถระบุว่าจะไร้อย่างที่ผู้เรียนจะค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือปฏิบัติและเรียนรู้แนวคิดสำคัญ เป็นขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้พร้อมทั้งสามารถระบุว่าจะไร้อย่างที่ผู้เรียนจะค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่นเป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้หรือสรุปแนวคิดที่ได้จากสถานการณ์ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น ๆ พร้อมทั้งสามารถระบุสิ่งที่ต้องการรู้ คือ อะไรที่ผู้เรียนจะค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างและหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนแทนสถานการณ์ปัญหาจากความสัมพันธ์ของตัวแปรในรูปแบบฟังก์ชันต่าง ๆ และดำเนินการทางคณิตศาสตร์เพื่อหาผลลัพธ์จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ พร้อมทั้งสามารถลงมือแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะค้นหาคำตอบจากสถานการณ์

ขั้นที่ 5 ชื่อนำเสนอและตรวจสอบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เป็นขั้นที่ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการพิจารณาตรวจสอบความสมเหตุสมผลของผลลัพธ์และนำเสนอผลลัพธ์ที่ได้แก้ปัญหาพร้อมทั้งสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ผู้เรียนจะค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตามร หอกิ่ง (2566, หน้า 58-62) ได้ทำการศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ข้อมูลหรรษากับปริศนาปริบทรอบตัว และความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับเทคนิค KWDL พบว่าความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับเทคนิค KWDL หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในงานวิจัยของ สิริทิพย์ ญาณะพันธ์ และสิรินภา กิจเกื้อกูล (2564, หน้า 221-230) ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง ปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในวงจรปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 85) พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับ 3 นั่นคือ นักเรียนเข้าใจปัญหาและเลือกกลยุทธ์ในการแก้ปัญหารวมไปถึงการตรวจสอบและสะท้อนกระบวนการแก้ปัญหาได้

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็มในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์รายด้าน มีคะแนนเฉลี่ย 3.86, 3.88 และ 3.84 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41, 0.38 และ 0.44 ตามลำดับ โดยด้านที่นักเรียนทำคะแนนได้มากที่สุด คือ ด้านการใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ และด้านที่นักเรียนทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ ด้านการตีความและประเมิน ผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ทำให้

ผู้เรียนสามารถตีวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ได้ใช้หลักการปรับประยุกต์สถานการณ์และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ได้ และที่สำคัญนักเรียนสามารถตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์ได้ซึ่งเป็นไปตามหลักการตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ พิมพันธ์ เดชคุปต์, เพียวร์ ยินดีสุข และพรเทพ จันทรา อุฤษฏ์ (2566, หน้า 35) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการดำเนินการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการคิด การปฏิบัติการได้รับคำปรึกษาชี้แนะ การนำความรู้ไปใช้ในการถอดบทเรียน การสะท้อนคิด รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์การทำงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เกิดแรงบันดาลใจเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ค้นพบศักยภาพของตนเองสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนเองและเป้าหมาย ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพิชา เอกพันธ์ (2563, หน้า 118-125) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ทฤษฎีกราฟเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน พบว่า ความสามารถในการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังจากที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จำนวน 9 คน หลังจากที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับเทคนิค KWDL และในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม งานวิจัยของ ชนน คันทวักตร์ (2562, หน้า 138-152) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ลำดับและอนุกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีระดับการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ในระดับ 3-4 นั่น คือ นักเรียนสามารถระบุประเด็นปัญหาจากสถานการณ์ได้เหมาะสมและสอดคล้อง สามารถสร้างตัวแปรเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเลือกใช้หลักการและกลยุทธ์ได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นได้อย่างเหมาะสม งานวิจัยของ กิตติพงษ์ ยานุกุล (2563, หน้า 122-125) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด เรื่อง หลักการนับเบื้องต้น ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ในระดับดี กล่าวคือ 1) นักเรียนสามารถระบุประเด็นทางคณิตศาสตร์ของปัญหาในชีวิตจริงได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และนำเสนอสถานการณ์โดยใช้ตัวแปร สัญลักษณ์ แผนภาพให้อยู่ในรูปอย่างง่ายได้อย่างถูกต้องบางส่วน 2) นักเรียนเลือกวิธีการที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหา และนำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ได้อย่างถูกต้อง แต่การแสดงลำดับขั้นตอนของการแก้ปัญหายังไม่ชัดเจน และสรุปคำตอบได้ถูกต้องบางส่วน และ 3) นักเรียนสามารถตีความผลลัพธ์ได้ถูกต้อง และอธิบายความสมเหตุสมผลของวิธีการได้ งานวิจัยของ รุ่งทิศา บุญมาโต (2560, หน้า 118–120) ได้ทำการศึกษากิจการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานที่พัฒนาการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ให้ความสำคัญกับการเริ่มต้นบทเรียนด้วยสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน การใช้คำถามปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ การส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและเน้นให้นักเรียนได้สร้างสถานการณ์ในบริบทใหม่ ส่วนใหญ่มีการรู้เรื่องคณิตศาสตร์อยู่ในระดับดี

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง ปริซึม เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.79) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีกระบวนการคิดแก้ปัญหาที่เป็นระบบสามารถประยุกต์ใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์แปลงสถานการณ์ปัญหาหาคำตอบในโลกจริงกับคณิตศาสตร์เพื่อใช้ในการอธิบายหาคำตอบจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากสถานการณ์ตามบริบทต่าง ๆ ที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน ซึ่งเห็นได้จากคะแนนในด้านที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนที่เป็นด้าน ที่นักเรียนพึงพอใจ

มากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.68) ซึ่งเป็นไปตามหลักการของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เริ่มตั้งแต่ขั้นแรกผู้เรียนได้วิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน จากนั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเรียนรู้แนวคิดสำคัญสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้พร้อมทั้งประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์อื่น และที่สำคัญผู้เรียนหาผลลัพธ์แบบจำลองทางคณิตศาสตร์และนำเสนอ ตรวจสอบแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ บุญวิจิตร (2565, หน้า 106–120) ได้ทำการศึกษากิจการพัฒนากิจการการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยของ รัชณาภรณ์ คำศรี (2566, หน้า 139–152) ได้ทำการศึกษากิจการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ ข้อการช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้ ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.67) ข้อการช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์หรือบริบทชีวิตจริงได้ ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.63) ข้อการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถด้านการตีความนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงเชิงคณิตศาสตร์ได้มากขึ้น ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.63) และพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ฉันชอบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกทุกชั้นที่ฉันได้คิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาในสถานการณ์ในชีวิตจริง และได้นำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่ออภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.85) เนื่องจากเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนบางส่วนยังไม่สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาตามบริบทหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ตามชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้การเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาที่เรียนกับสถานการณ์นั้นค่อนข้างยากจึงทำให้ไม่มั่นใจในการนำเสนอข้อมูลที่ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก นักเรียนจะต้องได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติผ่านการทำกิจกรรมแบบกลุ่มจากการใช้บริบทหรือสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายในชีวิตประจำวันใกล้ตัวผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาตามบริบทหรือสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

2. การใช้เทคนิค KWDL ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จะช่วยให้ผู้เรียนผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออก เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการกระตุ้นคำถามทั้ง 4 ขั้นตอนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูผู้สอนควรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการนำเสนอความรู้แก่ผู้เรียน เช่น การจัดทำคลิปวิดีโอนำเสนอเนื้อหา เพื่อกระชับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการนำเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เช่น โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนและเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้พัฒนานักเรียนในเรื่องอื่น ๆ ในรายวิชาคณิตศาสตร์หรือรายวิชาอื่น

2. ควรหาเทคนิควิธีการให้นักเรียนพัฒนาการด้านการตีความและประเมินผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์ เนื่องจากนักเรียนบางส่วนไม่สามารถนำเสนอหรืออธิบายผลลัพธ์ที่ได้มาจากการดำเนินการทางคณิตศาสตร์ได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติพงษ์ ยานุกุล. (2563). *การพัฒนาการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิดเรื่องหลักการนับเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จิราภรณ์ บุญวิจิตร. (2565). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. เข้าถึงได้จาก <https://so05.tcithaijo.org/index.php/Ratchaphruekjournal/article/view/261701/177732>
- ชนน ดันธาวัตร. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ลำดับและอนุกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 30(1), 138-152. เข้าถึงได้จาก [file:///D:/Downloads/5944-Article%20Text-6581-1-10-20190529%20\(2\).pdf](file:///D:/Downloads/5944-Article%20Text-6581-1-10-20190529%20(2).pdf)
- ฐิตามร หอกิ่ง. (2566). *การศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเรียน หน่วยการเรียนรู้ ข้อมูลพรรณากับปริศนาปริบทรอบตัว และความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน ร่วมกับเทคนิค KWDL*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. เข้าถึงได้จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/view/267177/181008>
- พิมพ์นธ์ เดชคุปต์, พเยาว์ ยินดีสุข และพรเทพ จันทราอุกฤษฎ์. (2566). *การเรียนรู้เชิงรุกเสริมสร้างสมรรถนะ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ิชา เอกพันธ์. (2563). *การพัฒนาการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ทฤษฎีกราฟเบื้องต้น ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- รัชณาภรณ์ คำศรี. (2566). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *EDUCATION JOURNAL*, 6(1), 139–152. เข้าถึงได้จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edunsrujo/article/view/258971/175715>
- รุ่งทิวา บุญมาโดน. (2560). การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร. เข้าถึงได้จาก <https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/view/1250/1091>
- โรงเรียนเลิงนกทา. (2566). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2566. ยโสธร: โรงเรียนเลิงนกทา.
- ภัสสรดา ภาราสิริสกุล. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWDL ร่วมกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ วท.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. เข้าถึงได้จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/248519/168900>
- ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษาและภาคีวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2565). *โปรแกรมวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (RESEARCH TOOLS ANALYSIS PROGRAM: RTAP)*. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. เข้าถึงได้จาก <https://edutap.msu.ac.th/rtapapp/>
- สมรัตน์ บุญมั่น และอาทร นกแก้ว. (2566). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ปริซึมและทรงกระบอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 5(8), 759–770. เข้าถึงได้จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmli/article/view/264328/179164>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2567). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกฐานสมรรถนะ : การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: อีเลฟเว่น สตาร์ อินเตอร์เอด.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2567). *ผลการประเมิน PISA 2022 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร*. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/1d6ZcuyqEOd23fw1Jp1C9GRvRx03KFCZO/view>
- _____. (2566). *การเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21*. เข้าถึงได้จาก <https://www.scimath.org/article-mathematics/item/12794-mathematical-literacy-21>
- สิรินทิพย์ ญานะพันธ์ และสิรินภา กิจเกื้อกูล. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ที่ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง ปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก สำหรับนักเรียน ชนเผ่าลาหู่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 16(2), 221–230. เข้าถึงได้จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yrh/article/view/241944/172007>

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ
ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

The Development of Summary Writing Achievement on the Topic of Eight
Fundamental Moral Tales of the 2nd-Year Vocational Certificate Students
at Krabi Technical College Using the Herbart Method Combined with
an Application Program

ณัฐนันท์ หนูสาย¹ สตรีชวัญ อัมภา¹ เลิศพร อุดมพงษ์²

Natthinan Nusai¹, Satrikhwan Umpa¹ and Lertphon Udompong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 29 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 แผน ซึ่งผลประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เป็นปรนัย จำนวน 20 ข้อ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.65–0.80 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20–0.50 และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช่วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และประสิทธิภาพ E₁/E₂

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.45/83.62 เป็นไปตามเกณฑ์ 70/70 ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด และ 3) โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.66)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ นิทานคุณธรรม วิธีการแบบแฮร์บาร์ต โปรแกรมประยุกต์

¹นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี, The student of Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Tapee University

²อาจารย์ ดร. คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยตาปี, Dr. of the Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Tapee University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ณัฐนันท์ หนูสาย, natthinnanusai2711@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 19 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 18 มีนาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 19 มีนาคม 2568

ABSTRACT

This research aimed to: 1) develop a learning management model using the Herrbart method combined with an application program for second-year vocational certificate students to achieve effectiveness according to the 70/70 criterion, 2) study the achievement in writing summaries of the 8 Basic Moral Stories among students, and 3) examine students' satisfaction with the learning management model using the Herrbart method combined with an application program. The sample consisted of 29 second-year vocational certificate students in the first semester of the academic year 2024, selected through purposive sampling. The research instruments included: 1) two lesson plans, which were rated as excellent in terms of quality assessment; 2) a 20-item multiple-choice achievement test on writing summaries, with content validity (IOC) ranging from 0.67 to 1.00, difficulty between 0.65 to 0.80, discriminating power between 0.20 to 0.50, and reliability of the entire test at 0.75; 3) a student satisfaction questionnaire for the learning model using the Herrbart method combined with an application program, with content validity (IOC) between 0.67 and 1.00. The data analysis included percentages, mean, standard deviation, relative development score, and the E1/E2 efficiency index.

The results of the study showed that: 1) the efficiency of the learning management model using the Herrbart method combined with the application program was 81.45/83.62, which met the specified criteria of 70/70; 2) the students achieved a relative development score in writing summaries of at least 50%, representing 100% of all students; and 3) overall, students were satisfied with the learning model using the Herrbart method combined with the application program at a high level ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.66).

Keywords: Achievement in writing summaries, Moral stories, Herrbart method, Application program

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ช่วยส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้านข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีการสื่อสาร (ศิริพร อนุสรา และคณะ, 2565, หน้า 17) นักเรียนในศตวรรษใหม่ต้องได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้และการดำรงชีวิตด้วยตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในปัจจุบัน จึงมีการปรับเปลี่ยนจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระกำหนดตามวัตถุประสงค์ ในเนื้อหาบทเรียนมาออกแบบการเรียนรู้ แบบฝึกประสบการณ์เรียนรู้ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงอย่างรอบด้านเพื่อเตรียมเข้าสู่ยุคใหม่ที่มุ่งเน้นสมรรถนะด้านการคิด วิเคราะห์ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัยเรียนรู้ แก้ปัญหา การสื่อสาร การคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ดังนั้นจำเป็นที่ครูภาษาไทยต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่หลากหลาย เพื่อพัฒนากระบวนการคิดและทักษะชีวิตของนักเรียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลางกลุ่มวิชาภาษาไทย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการรับสารและส่งสารด้วยภาษาไทย การเขียนสะกดคำ การใช้ถ้อยคำ สำนวน ระดับภาษา การฟัง การดู และการอ่านข่าว บทความ สารคดี โฆษณา บันเทิงคดี วรรณกรรม หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษา จากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การกล่าวทักทาย แนะนำตนเองและผู้อื่น การพูดในโอกาสต่าง ๆ ตามมารยาทของสังคม การตอบรับ และปฏิเสธ การแสดงความยินดี แสดงความเสียใจ การพูดติดต่อกิจธุระ พูดสรุปความ พูดแสดงความคิดเห็น การเขียนข้อความติดต่อกิจธุระ สรุปความ อธิบาย บรรยาย การกรอกแบบฟอร์ม การเขียนประวัติย่อ การเขียนรายงานเชิงวิชาการ และการเขียนโครงการ การเขียนเรียงความ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562, หน้า 20)

ทักษะภาษาไทยในปัจจุบันมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด และสามารถเข้าใจข้อมูลได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน หรือการเขียนล้วนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม หากนักเรียนมีทักษะภาษาไทยที่ดี ย่อมสามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างชัดเจน และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและการประกอบอาชีพ ในทักษะที่สำคัญของการใช้ภาษาไทย คือ การเขียนสรุปความ ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้สามารถถ่ายทอดข้อมูลได้อย่างกระชับและตรงประเด็น แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ การฝึกฝนการสรุปความเป็นประจำจะช่วยให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความคิดได้ดีขึ้น เข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้ง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความสามารถในการอ่านจับใจความ วิเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูลให้กระชับ เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างรวดเร็วและครบถ้วน

การเขียนสรุปความ เป็นการใช้ภาษารูปแบบหนึ่งที่เป็นในการสื่อสารทั้งในฐานะผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยการเขียนสรุปเรื่องให้สั้น เรียบเรียงเนื้อหาเสนอเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านได้อ่านเข้าใจอย่างรวดเร็ว มีสาระถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ตามเรื่องเดิม โดยใช้สำนวนภาษาของผู้สรุปความเอง รวมไปถึงประเภทของการเขียนสรุปความ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) สารให้ความรู้ ได้แก่ ข่าวสาร สารคดี บทความเชิงวิชาการ บทบรรยาย 2) สารโน้มน้าวใจ ได้แก่ โฆษณา คำเชิญชวน คำขวัญ คำปราศรัยหาเสียง 3) สารจรรโลงใจ ได้แก่ ธรรมะ คำสอน ข้อคิด คติเตือนใจ เพลง คำประพันธ์ (วรารัตน์ มหามนตรี, 2562, ออนไลน์)

จากประสบการณ์สอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระเป๋ พบว่า ปัญหาการเขียนสรุปความ นักเรียนเรียบเรียงข้อความไม่ถูกต้อง ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสม คัดลอกข้อความจากเรื่องเดิม ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านได้ ปัญหาดังกล่าวแสดงว่านักเรียนมีพื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนสรุปความน้อย ขาดการฝึกฝน และความสนใจในการเขียน ทำให้การเขียนสรุปความไม่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการเขียนต่ำกว่ามาตรฐาน ครูจึงต้องปรับเปลี่ยนเทคนิค และวิธีการสอนของตนเอง แสวงหาสื่อนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้

ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ได้พัฒนาศักยภาพในการแก้ปัญหาให้เกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นอย่างสัมฤทธิ์ผล ตลอดจนเน้นพัฒนานักเรียนให้เกิดการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียน ซึ่งแนวทางการสอนหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบแซร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา รวมทั้งการมีวิจยารณญาณ และคุณธรรมจริยธรรมในยุคสังคมการเปลี่ยนแปลง

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบแซร์บาร์ต ประกอบด้วย 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูจะเป็นผู้สร้างความสนใจ คอยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความจำเป็นและเกิดความสนใจ นึกถึงประสบการณ์เดิมที่ผ่านมาเพื่อเชื่อมต่อกับความรู้ใหม่ ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูล เป็นขั้นที่ครูดำเนินกิจกรรมการสอนอธิบายนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นเชื่อมโยงความรู้ เป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมด้วยการวิเคราะห์ ข้อความต่าง ๆ ที่สอนไป เมื่อครูปฏิบัติตาม 2 ขั้นตอนถูกต้อง นักเรียนจะสามารถรวบรวมข้อมูลที่เป็นประสบการณ์เดิมของตนผสมกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปหรือพัฒนาหลักการ เป็นขั้นที่นักเรียนพยายามจะให้ความหมาย โดยรวบรวม และย่อความรู้ต่าง ๆ จากขั้นก่อน ๆ แล้วสรุปข้อมูลที่ได้เป็นหลักการ ซึ่งช่วยให้เขาใจบทเรียนกว้างขึ้น ขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ โดยนำไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ (สมฤดี แจ่มขาว, 2561, หน้า 11) ข้อดีของรูปแบบวิธีการสอนนี้อาที่ นักเรียนได้เรียนรู้จากความสนใจ การเรียนรู้ดำเนินไปจากง่ายไปหายาก นักเรียนได้สร้างกฎเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเอง ร่วมกับครู ได้พัฒนาทักษะการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงเปรียบเทียบ การคิดเชื่อมโยง เป็นต้น (ดวงใจ เจริญผล, 2558, ออนไลน์)

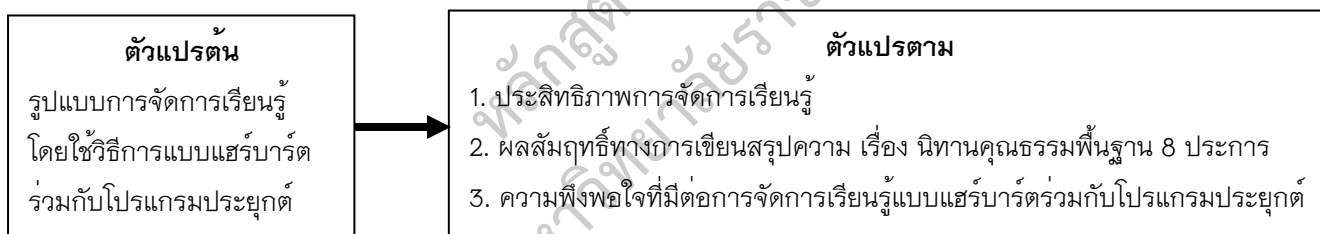
นอกจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบแซร์บาร์ต นักเรียนสามารถนำความรู้เก่าและความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้กับโปรแกรมประยุกต์ได้ ซึ่งโปรแกรมประยุกต์ ประกอบไปด้วย Microsoft Word: สำหรับการจัดทำเอกสาร Photoshop: สำหรับการออกแบบกราฟิก Google Maps: สำหรับการนำทางและค้นหาสถานที่ Canva:

สำหรับการออกแบบกราฟิกออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ บรรเจิด หงษ์จักร (2566, ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า “Canva” เป็นเครื่องมือออกแบบที่มีรูปแบบไม่เหมือนโปรแกรมทั่วไปโดยการใช้งานจะเป็นแบบออนไลน์ โดยสามารถใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเท่านั้น และผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหากราฟิก ที่น่าสนใจ และมีคุณภาพสูง เพื่อใช้งานสำหรับการสื่อสาร หรืองานอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพประกอบเอกสาร ภาพกราฟิก โปสเตอร์ และอื่น ๆ

จากสภาพที่กล่าวมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนสรุปความ นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนสรุปความ โดยสอดคล้องคุณธรรม 8 ประการ โดยสามารถใช้สื่อแอปพลิเคชัน Canva ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบโปสเตอร์ของนิทานคุณธรรมหน้าเดียว เพื่อสร้างความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณธรรม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ จำนวน 68 คน

8 ประการ ได้แก่ ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีการแบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแฮร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเลขานุการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบสแตนด์บายต์ เรื่องการเขียนสรุปความ และการเขียนนิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ด้วยโปรแกรมประยุกต์ ของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 แผน มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญ ลักษณะเฉพาะ วิสัยทัศน์การเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และการประเมินผล การเรียนรู้

1.2 ศึกษาค้นคว้าข้อมูล เอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนสรุปความ และการเขียนนิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยใช้วิธีการแบบสแตนด์บายต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

1.3 ดำเนินการเขียน และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนสรุปความ และการเขียนนิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยใช้วิธีการแบบสแตนด์บายต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยใช้เวลาในการทำกิจกรรมครั้งละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยยึดเนื้อหาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน รายละเอียดของแผน ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ สมรรถนะประจำหน่วย จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีการแบบสแตนด์บายต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparation) เป็นขั้นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยครูจะเป็นผู้สร้างความสนใจกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความจำเป็นและเกิดความสนใจถึงประสบการณ์เดิมที่ผ่านมาและส่วนนักเรียนก็ต้องระลึกประสบการณ์เดิมขึ้นมาให้ได้เพื่อเชื่อมต่อกับความรู้ใหม่

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูล (Presentation) เป็นขั้นที่ครูดำเนินกิจกรรมการสอนอธิบายนำเสนอเนื้อหา ข้อมูลข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ของบทเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นเชื่อมโยงความรู้ (Abstraction) เป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมด้วยการวิเคราะห์ข้อความต่าง ๆ ที่สอนไป เมื่อครูปฏิบัติตาม 2 ขั้นตอนถูกต้อง นักเรียนจะพบข้อมูล ความรู้ใหม่ที่มีความแตกต่างและคล้ายคลึงกับบทเรียนเก่าอย่างไร หรือนักเรียนจะสามารถรวบรวมข้อมูลที่เป็นประสบการณ์เดิมของตนผสานกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปหรือพัฒนาหลักการ (Generalization) เป็นขั้นที่นักเรียนพยายามจะให้ความหมาย โดยนักเรียนจะรวบรวม และย่อความรู้ต่าง ๆ จากขั้นก่อน ๆ แล้วสรุปข้อมูลที่ได้เป็นหลักการ เป็นการช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนกว้างขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นขั้นที่นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจ ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ โดยนำไปแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปได้ โดยจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 2 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนสรุปความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการเขียนนิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แผน ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทางวิจัย และปรับปรุงเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนสรุปความ และการเขียนนิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยใช้วิธีการแบบสแตนด์บายต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาเลขานุการ วิทยาลัยเทคนิคกระเป๋ รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 สาขาวิชาเลขานุการ วิชาภาษาไทยพื้นฐาน เพื่อวางแผนกำหนดเนื้อหา และจำนวนข้อของแบบทดสอบ

2.2 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 สาขาวิชาเลขานุการ ชั้นปีที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยหาค่า IOC เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยค่าดัชนี IOC ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ($IOC \geq 0.50$) โดยมีข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 จำนวน 26 ข้อ

2.4 จัดพิมพ์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ ที่ปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.5 นำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.65–0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20–0.50 และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75 พบว่า มีข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 26 ข้อ

2.6 นำข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพ จำนวน 26 ข้อ มาคัดเลือกใช้จริง 20 ข้อ โดยทั้งหมดครอบคลุมหัวข้อเนื้อหา จากนั้นจัดพิมพ์และนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้วิธีการแบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 รายการคำถาม มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้วิธีการแบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้วิธีการแบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ โดยสร้างคำถามให้เหมาะสมกับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2

3.3 นำเสนอแบบสอบถามความพึงพอใจสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาริวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและข้อเสนอแนะ โดยผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งมีค่า (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 สามารถนำไปใช้ได้

3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านเนื้อหาความรู้ 2) ด้านกิจกรรม 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านการวัดและการประเมินผล และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบความรู้ก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน เรื่อง การเขียนสรุปความ แบบปรนัย 20 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที บันทึกคะแนนก่อนเรียน เพื่อเปรียบเทียบกับคะแนน การทดสอบหลังการสอนโดยใช้วิธีการแบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

2. ดำเนินการสอนให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนสรุปความโดยใช้วิธีการแบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ซึ่งใช้รูปแบบโปสเตอร์นิทานคุณธรรมหน้าเดียว ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 2 แผน ครั้งละ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามวันและเวลาที่กำหนด

3. หลังจากการจัดการการเรียนรู้เสร็จสิ้น ให้นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิมก่อนเรียนอีกครั้ง

4. ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจนักเรียนมีต่อการจัดการเรียนรู้ แบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ เรื่องการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, ออนไลน์)

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ ซึ่งวิเคราะห์จากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแฟร์บาร์ตร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบแอ็บบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแอ็บบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ ตามเกณฑ์ 70/70 รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแอ็บบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ ตามเกณฑ์ 70/70

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนนหลังเรียน	
	แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1 เต็ม 30	แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2 เต็ม 20	รวม 50	ร้อยละ	เต็ม 20	ร้อยละ
1	23	16	39	78.00	15	75.00
2	26	16	42	84.00	17	85.00
3	26	14	40	80.00	17	85.00
4	27	19	46	92.00	18	90.00
5	27	13	40	80.00	18	90.00
6	26	19	45	90.00	17	85.00
7	26	13	39	78.00	17	85.00
8	24	18	42	84.00	16	80.00
9	29	14	43	86.00	19	95.00
10	24	13	37	74.00	16	80.00
11	24	19	43	86.00	16	80.00
12	23	16	39	78.00	15	75.00
13	30	13	43	86.00	20	100.00
14	29	19	48	96.00	19	95.00
15	21	18	39	78.00	14	70.00
16	27	14	41	82.00	18	90.00
17	22	14	36	72.00	15	75.00
18	27	18	45	90.00	18	90.00
19	23	16	39	78.00	15	75.00
20	24	18	42	84.00	16	80.00
21	26	13	39	78.00	17	85.00
22	29	14	43	86.00	19	95.00
23	24	14	38	76.00	16	80.00
24	26	15	41	82.00	17	85.00

ตาราง 1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนนหลังเรียน	
	แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1 เต็ม 30	แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2 เต็ม 20	รวม 50	ร้อยละ	เต็ม 20	ร้อยละ
25	26	15	41	82.00	17	85.00
26	23	15	38	76.00	15	75.00
27	24	13	37	74.00	16	80.00
28	24	15	39	78.00	16	80.00
29	24	13	37	74.00	16	80.00
ประสิทธิภาพ				81.45		83.62

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบสแรมบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ มีค่าเท่ากับ 81.45/83.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่กำหนดไว้

2. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความนิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ โดยใช้วิธีการแบบสแรมบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับ

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ ที่เรียนโดยใช้วิธีการแบบสแรมบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน (X)	คะแนน หลังเรียน (Y)	คะแนนเต็ม (F)	คะแนนพัฒนาการ (Y-X)	คะแนนพัฒนาการ สัมพัทธ์ $100 (Y-X)/(F-X)$
1	8	15	20	7	58.33
2	11	17	20	6	66.66
3	13	17	20	4	57.14
4	15	18	20	3	60.00
5	14	18	20	4	66.66
6	11	17	20	6	66.66
7	13	17	20	4	57.14
8	11	16	20	5	55.55
9	16	19	20	3	75.00
10	10	16	20	6	60.00
11	10	16	20	6	60.00
12	8	15	20	7	58.33
13	18	20	20	2	100.00
14	17	19	20	2	66.66
15	6	14	20	8	57.14

ตาราง 2 (ต่อ)

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน (X)	คะแนน หลังเรียน (Y)	คะแนนเต็ม (F)	คะแนนพัฒนาการ (Y-X)	คะแนนพัฒนาการ สัมพัทธ์ $100 (Y-X)/(F-X)$
16	14	18	20	4	66.66
17	5	13	20	8	53.33
18	14	18	20	4	66.66
19	9	15	20	6	54.54
20	10	16	20	6	60.00
21	12	17	20	5	62.50
22	17	19	20	2	66.66
23	10	16	20	6	60.00
24	13	17	20	4	57.14
25	13	17	20	4	57.14
26	9	15	20	6	54.54
27	10	16	20	6	60.00
28	10	16	20	6	60.00
29	11	16	20	5	55.55
ค่าเฉลี่ย	11.66	16.66	20	5	62.07

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเลขานุการ จำนวน 29 คน มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์มากกว่าร้อยละ 50 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแสร้งบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ โดยนักเรียนที่มีพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 100 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 จากนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ทั้งหมด ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำสุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 53.33 จำนวน 1 คน และไม่พบนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์น้อยกว่าร้อยละ 50.00 สรุปได้ว่า นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการแสร้งบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ทั้ง 29 คน มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นผ่านเกณฑ์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่กำหนดไว้ คือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแสร้งบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ จึงประสบผลสำเร็จเนื่องจากนักเรียนทุกคนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 50

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การเขียนสรุปความ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบแสร้งบาร์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสแบริ์บ์รต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา/ความรู้	4.43	0.61	มาก
2. ด้านกิจกรรม	4.36	0.68	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.48	0.71	มาก
4. ด้านการวัดและการประเมินผล	4.66	0.60	มากที่สุด
รวม	4.48	0.66	มาก

จากตาราง 3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้การเขียนสรุปความ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสแบริ์บ์รต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่พบว่า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาความรู้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.61) ด้านกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.68) 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.71) และ 4) ด้านการวัดและการประเมินผลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.60)

อภิปรายผล

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบสแบริ์บ์รต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.45/83.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 70/70 ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอนแบบสแบริ์บ์รต์เป็นการเรียนรู้โดยใช้ความรู้เก่าและความรู้ใหม่นำมารวมกันเพื่อสร้างผลงานขึ้นมาใหม่อย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่เหมาะสม และผู้วิจัยได้มีการดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนเหล่านั้นอย่างเป็นระบบและถูกต้อง โดยบูรณาการให้นักเรียนได้ใช้โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสนใจอย่างกระตือรือร้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพร ภูครองนา (2560, หน้า 83) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ขั้นตอนของสแบริ์บ์รต์ (Herbart Formal Step) ประกอบแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนา

ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ขั้นตอนของสแบริ์บ์รต์ (ประกอบแบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 82.50/83.76 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และนอกจากนี้ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรณ แก้วอนันต์ (2563, หน้า 10) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง พีระมิต กรวยและทรงกลม โดยวิธีการสอนแบบสแบริ์บ์รต์ พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.78/81.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสรุปความ เรื่อง นิทานคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีการแบบสแบริ์บ์รต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ มีพัฒนาการที่สูงขึ้นผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยทุกคน (ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด) มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบสแบริ์บ์รต์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ทำให้นักเรียนมีทักษะการเขียนสรุปความ ทักษะกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ทักษะในการสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนสรุปจากการฟังและการอ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา ประกอบการคดี ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2559, หน้า 30) ได้ศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นรชาธิวาสร่วมกับกิจกรรมการแสดงดิเกร์ฮูลู เป็นสื่อพัฒนาการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาลิซา จังหวัดนราธิวาส พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา วัฒนะ (2558, หน้า 85) ได้ศึกษาเรื่องผลการสอนโดยใช้อภิปรายกลุ่มย่อยแบบระดมสมองกับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3RS ที่มีต่อการเขียนสรุปความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยแบบระดมสมองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิค SQ3RS หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลสัมฤทธิ์การเขียนสรุปความ หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้เทคนิค SQ3RS สูงกว่าของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยแบบระดมสมองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสแบริบ์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการสอนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสแบริบ์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในเนื้อหาที่ได้ศึกษามา และนำความรู้ความเข้าใจที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี แสงอรุณ (2559, หน้า 103) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด ผลจากการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.44) และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร แสงสีก, วรรณ บัวเกิด และสุภาส อังศุโชติ (2564, หน้า 93) ได้ศึกษาเรื่องผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี

อาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการเขียนสรุปความและความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์ จังหวัดกระบี่ พบว่า ความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธี อาร์ อี เอ พี สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.35)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบสแบริบ์ร่วมกับโปรแกรมประยุกต์ ครูผู้สอนควรเพิ่มชั่วโมงการสอนให้มากขึ้น อย่างน้อยแผนการสอนละ 4 ชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาในศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมการสร้างสรรค์จากแพลตฟอร์ม และพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลให้มากยิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอนควรมีการทดสอบผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น Google Form, Quizizz Kahoot เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูผู้สอนควรจัดทำวิจัยเรื่องความสามารถทางการเขียนร่วมกับแพลตฟอร์มอื่นในครั้งต่อไป เพราะการเขียนสามารถเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ส่งผลให้การเขียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอนควรนำวิธีการสอนแบบสแบริบ์ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ในบทเรียนเรื่องอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จารุณี แสงอรุณ. (2559). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพ E_1/E_2 ที่ถูกต้อง. เข้าถึงได้จาก <https://www.kruachieve.com/>. 4 พฤศจิกายน 2567.
- ดวงใจ เจิมแล. (2558). รูปแบบจัดการเรียนรู้แบบแฮร์บาร์ต. เข้าถึงได้จาก <https://ployduangjai.blogspot.com/2015/08/blog-post.html> 26 มีนาคม 2567.
- นันทพร ภูครองนา. (2560). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดตามมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ขั้นตอนของแฮร์บาร์ต (Herbart Formal Step) ประกอบแบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิภาพรณ แก้วอนันต์. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง พีระมิด กรวยและทรงกลม โดยวิธีการสอนแบบแฮร์บาร์ต. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 9(1), 105–118.
- บรรเจิด หงษ์จักร. (2566). Canva คืออะไรใช้ทำอะไรได้บ้าง. เข้าถึงได้จาก https://doga.up.ac.th/up_doga/up/NewsRead.aspx?itemID=24097 17 มกราคม 2567.
- วรารัตน์ มหามนต์รี. (2562). เทคนิคการเขียนสรุปความ. เข้าถึงได้จาก <https://www.nupress.grad.nu.ac.th/> 26 มีนาคม 2567.
- วิภา วัฒนะ. (2558). ผลการสอนโดยใช้อภิปรายกลุ่มย่อยแบบประสมผสมกับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3RS ที่มีต่อการเขียนสรุปความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริพร แสงลึก, วรณา บัวเกิด และสุภามาส อังคุโชติ. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการเขียนสรุปความและความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกลวิธีอาร์ อี เอ พีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์กระบี่. วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 10(5), 85–94.
- ศิริพร อนุสสา และคณะ. (2565). เยาวชนไทยกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 19(39), 209–228.
- สมฤดี แจ่มขาว. (2561). ผลการใช้วิธีการสอนแฮร์บาร์ตที่มีต่อมโนทัศน์และการประยุกต์ใช้ความรู้เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง. เข้าถึงได้จาก https://www.chaehomic.ac.th/uploads/20170117144825VNF9XEe/contents/file_20190905110145.pdf 26 มีนาคม 2567.
- อังคณา ประกอบการคดี, ธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์ และสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นนราธิวาสร่วมกับกิจกรรมการแสดงดิเกร์ฮูลู เป็นสื่อพัฒนาการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาลิซา จังหวัดนราธิวาส. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 12(1), 20–32.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

The Factors Affecting Decision for Studying at Faculty of Education,

Rajabhat Rajanagarindra University

สุวัชรพร สวยอารมณ¹ ฐิติพร ดิสนวน² ปฐมา สุขทวี³ พัชรดา ยาประเสริฐ⁴Suwatcharaporn Sauyarom¹, Thitiporn Diswanon², Pathama Suktawee³ and Patrada Yapraser⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2567 ที่เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 162 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ มีความเชื่อมั่น (Reliability) 0.906 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสภาพลักษณะของคณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.13) และ ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.31) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของหลักสูตร ซึ่งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน นอกจากนี้นักศึกษายังให้ความสำคัญในเรื่องสภาพลักษณะของคณะ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ในอดีตเป็นวิทยาลัยครูที่มีชื่อเสียงมานานในจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ การเลือกเข้าศึกษาต่อ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

¹อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, Lecturer Dr. Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, Asst. Prof. Dr. Faculty of Science and Technology, Rajabhat Rajanagarindra University

³อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, Lecturer Dr. Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

⁴อาจารย์ ดร. วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ, Lecturer Dr. The International College, Payap University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุวัชรพร สวยอารมณ, suwatcharaporn.sauy@rru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 1 ตุลาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 19 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 เมษายน 2568

ABSTRACT

This research aimed to study the factors affecting decision for studying at Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University. The sample group was 162 first-year students in the academic year 2024 who studied in the Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University, selected using simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of 0.906. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The research findings revealed that the factors affecting decision for studying at Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University in overall were at a high level ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.46). When considering each aspect, it was found that the curriculum factor had a high level ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.51), followed by the faculty image factor which had a high level ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.13), and the personal reasons factor had a moderate level ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.31), respectively. This showed that students placed importance on the curriculum, which aligned with the current demands of the job market. Additionally, students also valued the image of the faculty, as Rajabhat Rajanagarindra University was formerly a well-known teacher's college in Chachoengsao province.

Keywords: Factors affecting decision, Selection for study, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

ภูมิหลัง

สถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันเผชิญกับความผันแปรที่สูงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ทั้งยังมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต อันเป็นผลมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และข้อจำกัดของโครงสร้างภายในประเทศที่ยังคงรอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) รวมทั้งมิติทางการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ และช่วยลดปัญหาความยากจนข้ามรุ่น ที่มีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้น โดยสาเหตุที่สำคัญเกิดจากบุคคลขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและขาดทักษะความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพของเด็ก จากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น ทำให้เด็กกลุ่มนี้ต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะแรงงานทักษะต่ำหรือแรงงาน กึ่งมีทักษะเท่านั้น ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเด็กในอนาคต ยังเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ประเทศต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย ซึ่งเป็นผลให้ประชากรวัยเด็กในปัจจุบันต้องรับภาระที่เพิ่มขึ้นในการดูแลผู้สูงอายุเมื่อเข้าสู่วัยแรงงาน ดังนั้น การขจัดปัญหา

ความยากจนข้ามรุ่น เพื่อให้เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสได้รับการศึกษาและพัฒนาทักษะได้อย่างเต็มศักยภาพ และครัวเรือน สามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) ดังนั้น การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะทักษะทางวิชาชีพเฉพาะด้านจึงมีความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพียงแห่งเดียวในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งในการแบ่งเขตการพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ได้กำหนดให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็น “พัฒนาเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดีที่ทันสมัยรองรับการขยายตัวของกรุงเทพฯ และ EEC” (กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2561) ดังนั้นการผลิตทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับนโยบายดังกล่าวจึงมีความสำคัญ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์มีคณะทั้งสิ้น 5 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ โดยคณะครุศาสตร์ ทำหน้าที่ในการผลิตพัฒนาครู ด้วยนวัตกรรมและศาสตร์พระราชา ซึ่งเปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ทั้งสิ้น 3 สาขาวิชา และแต่ละสาขาวิชา

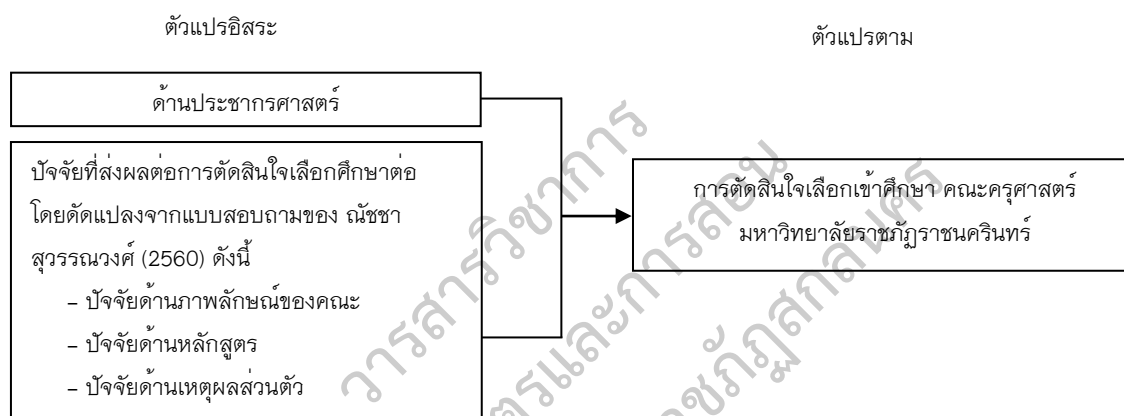
ประกอบด้วย วิชาเอก ดังนี้ 1) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ศึกษาศาสตร์ และศิลปศึกษา ประกอบด้วย วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย วิชาเอกนาฏศิลป์ศึกษา วิชาเอกศิลปศึกษา 2) สาขาวิชา การสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ประกอบด้วย วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิชาเอกฟิสิกส์ วิชาเอกเคมี วิชาเอกชีววิทยา วิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา 3) สาขาวิชาการศึกษาภาษา และสังคมศึกษา ประกอบด้วย วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาเอกการสอนภาษาจีน วิชาเอกสังคมศึกษา

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลข่าวสารของ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ และเป็นแนวทางในการแนะแนวเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 242 คน กลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากตารางเครชีและมอร์แกน และการสุ่มแบบง่าย จำนวน 162 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 ข้อมูลแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีองค์ประกอบ 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของคณะ ปัจจัยด้านหลักสูตร

และปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว คณะผู้วิจัยได้ดัดแปลงแบบสอบถามของ ณิชชา สุวรรณวงศ์ (2560) เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของคณะครุศาสตร์ มีความเชื่อมั่น 0.906 มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์โดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นนักศึกษาเข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ปีการศึกษา 2567 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 84 อาศัยอยู่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 59 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01-3.50 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัว 10,001-15,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 37

2. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.46) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายด้านในอันดับที่ 1 คือ ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.511) รองลงมา คือ ด้านภาพลักษณ์ของคณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.13) และด้านเหตุผลส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในอันดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 31) แสดงให้เห็นว่าในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องของหลักสูตร ซึ่งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน นอกจากนี้ นักศึกษายังให้ความสำคัญในเรื่องภาพลักษณ์ของคณะ เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในอดีตเป็นวิทยาลัยครูที่มีชื่อเสียงมานานในจังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านภาพลักษณ์ของคณะ เป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ เป็นคณะที่มีคณาจารย์เก่งและมีความรู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.84) และเป็นคณะที่จบการศึกษาแล้วได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.88) รองลงมา คือ เป็นคณะที่มีชื่อเสียงมานาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.95) แสดงว่าในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในด้านภาพลักษณ์ของคณะ นักศึกษาให้ความสำคัญเรื่องการมีคณาจารย์เก่งและมีความรู้เชี่ยวชาญและเป็นคณะที่จบการศึกษาแล้วได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน ประกอบกับเป็นคณะที่มีชื่อเสียงมานาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ ค่าเทอมมีราคาที่เหมาะสมและไม่แพง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.94$, S.D. = 1.00) รองลงมา คือ หลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านสาขาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.82) แสดงว่าในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในด้านหลักสูตร นักศึกษาให้ความสำคัญเรื่อง ค่าเทอมมีราคาที่เหมาะสมและไม่แพง และหลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านสาขาวิชาชีพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านเหตุผลส่วนตัว เป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อค่าเฉลี่ยรายข้อในอันดับที่ 1 คือ ผู้ปกครองแนะนำให้เลือกเรียนในคณะนี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 1.2) รองลงมา คือ ใกล้บ้าน เดินทางความสะดวกในการไปเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 1.26) และ เพื่อนส่วนใหญ่มีความนิยมในคณะนี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$, S.D. = 1.26) แสดงว่าในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในด้านเหตุผลส่วนตัว นักศึกษาให้ความสำคัญเรื่องการที่ผู้ปกครองแนะนำให้เลือกเรียนในคณะนี้ และใกล้บ้าน เดินทางความสะดวกในการไปเรียน นอกจากนี้ ยังมีเหตุผลเพื่อนส่วนใหญ่มีความนิยมในคณะนี้

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร และด้านภาพลักษณ์ของคณะ โดยหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตทุกสาขาวิชามีค่าเทอมในราคาที่เหมาะสมและไม่แพง เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งอื่น จึงเป็นการง่ายต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในยุคเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านสาขาวิชาชีพครู จึงอาจเป็นแรงจูงใจหนึ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับการศึกษาของ ธันยกร ช่วยทุกข์เพื่อน (2558) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านสวัสดิการและบริการ ตามลำดับ นอกจากนี้ ภัทรสุตา จารุธีรพันธุ์ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยในการเลือกเรียนระดับปริญญาตรีของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านคุณลักษณะ

ของสาขาวิชามากที่สุด และหากพิจารณาปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของคณะ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อเช่นกันพบว่า คณะครุศาสตร์การศึกษามีคณาจารย์ที่เก่ง มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในแต่ละสาขา ประกอบกับเมื่อจบการศึกษา คณะครุศาสตร์แล้ว นักศึกษามีโอกาสสอบบรรจุเป็นข้าราชการได้ค่อนข้างสูง อีกทั้งคณะครุศาสตร์ยังเป็นคณะที่มีชื่อเสียงมาอย่างยาวนาน เนื่องจากเดิมมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัด เปิดสอนหลักสูตรครูประกาศนียบัตรจังหวัด (ครู ว.) โดยก่อตั้งในปี พ.ศ. 2483 จากนั้นก็ได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงมาโดยลำดับ เหล่านี้จึงอาจทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการศึกษา และโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคง ตรงกับการศึกษาของ วิทวัส เหล่ามละอ (2562) พบว่า ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 มากที่สุด สอดคล้องความกับการศึกษาของ วัลลภา สัมฤทธิ์ (2560) และไกรสิงห์ สุดสงวน (2560) พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ปัจจัยด้านสถานศึกษา นอกจากนี้การศึกษาของ สมพล แก้วแทน (2559) ยังพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านหลักสูตรการสอน และอาจารย์ผู้สอน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของคณะ ส่งผลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. (2561). แผนพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา (พ.ศ. 2561–2565) (ฉบับทบทวน). เข้าถึงได้จาก www.cco.chachoengsao.go.th/images/plan/plan_ccs65.pdf 5 สิงหาคม 2565.
- ไกรสิงห์ สุดสงวน. (2560). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal Silpakorn University*, 10(1), 201–207.
- ณัชชา สุวรรณวงศ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา (ระบบโควตา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ธัญญากร ช่วยทุกข์เพื่อน. (2558). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *สุทธภิรัต*, 29(90), 256–271.

หากพิจารณาปัจจัยด้านเหตุผลส่วนตัว ซึ่งมีผลต่อนักศึกษาในการตัดสินใจ อยู่ระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีหัวข้อที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้ปกครองของนักศึกษามีการแนะนำให้เลือกเรียน และสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้บ้าน เดินทางความสะดวกในการไปเรียน นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์ตัดสินใจที่เกิดจากเพื่อนส่วนใหญ่มีความนิยมในคณะนี้ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ปกครอง และสถานที่ตั้งของสถาบันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนต่อในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากที่คณะมีชื่อเสียงยาวนาน และคนที่อาศัยในจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวนมากเป็นศิษย์เก่า จึงแนะนำบุตรหลานของตนเองให้เข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาที่สถาบันแห่งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ควรสร้างเครือข่ายกับชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สาขาวิชาที่เปิดสอนให้แก่ผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเข้าศึกษาต่อ รองลงมาคือ ให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมในโรงเรียน เนื่องจากเพื่อนสนิทและเพื่อนส่วนใหญ่เลือกเรียนที่นี่
2. ควรศึกษาทัศนคติของผู้ปกครอง นักเรียน ครู ผู้บริหาร โรงเรียน และศิษย์เก่า ที่มีต่อคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

- ภัทรสุดา จารุธีรพันธุ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาวิชา ในระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 10(32), 35–46.
- วิทวัส เหล่ามะลอ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัลลภา สัมฤทธิ์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 2(3), 61–72.
- สมพล แก้วแทน. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการศึกษาต่อด้านดนตรีสากลในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสงขลา. ในการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7 23 มิถุนายน 2559 (หน้า 90–101). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). (ร่าง) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 “พลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”*. เข้าถึงได้จาก www.nesdc.go.th/download/document/Yearend/2021/plan13.pdf 5 สิงหาคม 2565.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะ การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

The Development of Learning Activities Using Multimedia and Exercises to Enhance Thai Spelling Skills for Prathomsuksa 1 Students

อรอุมา แจ่มจันทร์¹ พนิดา จารยอุปการะ² ราตรี แจ่มนิยม³

On-uma Chaemchan¹, Panida Chanupakara² and Ratri Chaemniyom³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) สร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ 3) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้ 3.1) เปรียบเทียบทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3.2) ศึกษาความพึงพอใจที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ และ 4) ประเมินและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหนองกร่าง จำนวน 25 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 แบบฝึกทักษะ สระเดี่ยว สระเอื้อ และสระอัว มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.40–1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มไม่อิสระกัน (Dependent samples t-test)

ผลการวิจัย 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ รูปแบบ วิธีการ กรอบแนวทางการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำที่มีประสิทธิภาพ 2) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 85.17/91.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า 3.1) ทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ผลการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับความยากง่ายของคำ กิจกรรมหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมความกล้าแสดงออก ความมั่นใจ เตรียมพร้อมในการฝึกทักษะอย่างมีระบบสม่ำเสมอ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและมีประสิทธิผลมากขึ้น

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อผสม แบบฝึกทักษะ ทักษะการเขียนสะกดคำ

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, Researcher Master of Education Program Curriculum and Learning Management Kanchanaburi Rajabhat University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, Asst. Prof. Dr., Program Elementary Education Kanchanaburi Rajabhat University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, Asst. Prof. Dr., Thai for Professional Purposes Kanchanaburi Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ออรอุมา แจ่มจันทร์, 64h61440103@kru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 17 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 19 กุมภาพันธ์ 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 20 กุมภาพันธ์ 2568

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: 1) to investigate basic information used to design learning activities using multimedia and exercises to enhance Thai spelling skills of Prathomsuksa 1 students; 2) to develop and examine the efficiency of learning activities using multimedia and exercises; 3) to examine the results of the developed learning activity management implementation on the following issues: 3.1) compare Thai spelling skills before and after implementing learning activities, 3.2) survey Prathomsuksa 1 students' satisfaction with the learning activities using multimedia and exercises; and 4) evaluate and refine the learning activity management using multimedia and exercises. The sample group consisted of 25 Prathomsuksa 1 students at Bannongkrang School selected through simple random sampling during the second semester of the 2023 academic year. The research instruments included a learning activity plan with an IOC ranging from 0.60 to 1.00; an achievement test with an IOC of 1.00; exercises on the vowels /ia/, /uea/, and /ua/ with an IOC of 0.80; and a satisfaction questionnaire with an IOC ranging from 0.40 to 1.00. The statistics used for the research were mean, percentage, standard deviation, and dependent samples t-test.

The research findings were: 1) The study of basic information highlighted the importance, framework, methods, and guidelines for developing learning activities aimed at effectively improving spelling skills. 2) The efficiency of learning activities using multimedia and exercises was 85.17/91.47, which higher than the specified criteria of 80/80. 3) The findings of the learning activity management implementation were as follows: 3.1) the mean of students' Thai spelling skills after learning through the developed learning activities was higher than that before learning at the .05 level of significance, and 3.2) the overall satisfaction of students towards learning through the developed learning activities was at a high level. And 4) the results of improving the learning activities involved sequencing words from easy to difficult, providing a variety of activities, offering opportunities for students to participate, promoting self-expression and confidence, preparing them for systematic and consistent skill practice assisting in foster sustainable learning and increased effectiveness.

Keywords: Learning activities, Multimedia, Exercises, Spelling skills

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สำคัญในการสร้างความ เป็นเอกภาพในสังคม โดยทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสื่อสาร และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างบุคคล นอกจากนี้ ภาษาไทย ยังเป็นช่องทางในการเข้าถึงความรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น การพัฒนาความคิด นวัตกรรม และอาชีพ รวมถึงสะท้อน ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ ซึ่งควรได้รับการศึกษา และอนุรักษ์เพื่อสืบทอดต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37) การใช้ภาษาในระดับต่าง ๆ ตามบริบทมีความสำคัญ ในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการอ่าน การเขียน

การพูด การฟัง และการรับชมสื่อ (รัฐญา ขวัญทองยิ้ม, 2564, หน้า 1)

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 3) สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งหวังให้คนไทยทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยเน้นการศึกษาสำหรับทุกคน การสร้างความเท่าเทียมและ

ทั่วถึง และการมีส่วนร่วมของสังคม รวมถึงการพิจารณาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า ๑)

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางในพื้นที่ชนบท ซึ่งทำให้เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และความเหลื่อมล้ำ เช่น การขาดแคลนครูและการสูญเสียการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง เพื่อแก้ไขปัญหาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินโครงการ “สพฐ. ตีदारูความรู้ให้เด็กไทยทุกคน อ่านออกเขียนได้” ขณะเดียวกันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยผ่านนโยบาย “เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ทุกคน” เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการอ่านขั้นสูงตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1-3 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 (นิพนธ์ ภัทรวังส์ และคนอื่น ๆ, 2565, หน้า 52)

ปัญหาการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ขาดความรู้เรื่องลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด รวมถึงการขาดทักษะการสังเกตและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนยังอาจเผชิญกับปัญหาการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องและการจำคำที่สะกดผิด การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำจึงต้องการการฝึกฝนและการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเขียนได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ (จิรนุช ภูทองเงิน, 2563, หน้า 34; ชีรารัตน์ ไกรสีขาว, 2563, หน้า 16 และรัชดากร หมิ่นมะโน, 2565, หน้า 42)

การเขียนสะกดคำเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างข้อความและการสื่อสาร การสะกดคำผิดจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การศึกษา และการประกอบอาชีพ ดังนั้น การฝึกฝนการเขียนสะกดคำอย่างสม่ำเสมอ จึงจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร (มาลัย พงษ์อนันต์, 2563, หน้า 32; กชกร สมประสงค์, 2564, หน้า 14; เบญจมาศ หารเอี่ยม, 2564, หน้า 20-21; พิรภาว ลบช้าง, 2564, หน้า 14 และรัชดากร หมิ่นมะโน, 2565, หน้า 38)

ปัญหาการเขียนสะกดคำที่มีสระประสมพบมากในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากสับสนในการแยกเสียงและรูปแบบการเขียน โดยเฉพาะสระประสมที่มีทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว เช่น สระเอียะ สระเอียะ สระเอือะ สระเอือะ สระอัวะ และสระอัว ซึ่งทำให้การออกเสียงและการเขียนมีความซับซ้อน การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำที่มีสระประสมจึงสำคัญในการส่งเสริมทักษะการสังเกตการวิเคราะห์ และการจดจำ โดยเฉพาะสระเอียะ สระเอือะ และสระอัว ที่ซับซ้อนในภาษาไทย นอกจากนี้ โรงเรียนบ้านหนองกว้างได้จัดทำโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านออกเขียนได้ และการอ่านคล่องเขียนคล่องให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้น แต่ยังคงพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำให้ดีขึ้น (มาลัย พงษ์อนันต์, 2563, หน้า 32; กชกร สมประสงค์, 2564, หน้า 14; เบญจมาศ หารเอี่ยม, 2564, หน้า 20-21; พิรภาว ลบช้าง, 2564, หน้า 14 และรัชดากร หมิ่นมะโน, 2565, หน้า 38)

จากการศึกษาของผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองกว้างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ปัญหาการเขียนสะกดคำสระประสมเป็นประเด็นสำคัญ โดยนักเรียนมักมีความสับสนในการจำแนกเสียง ส่งผลให้การเขียนไม่ถูกต้อง ดังนั้นการส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บัตรภาพ บัตรคำ สื่อเทคโนโลยี และแบบฝึกทักษะ ซึ่งออกแบบมาให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน การใช้สื่อผสมมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นความสนใจ สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเน้นการใช้สื่อหลากหลายช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนการเขียนสะกดคำอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

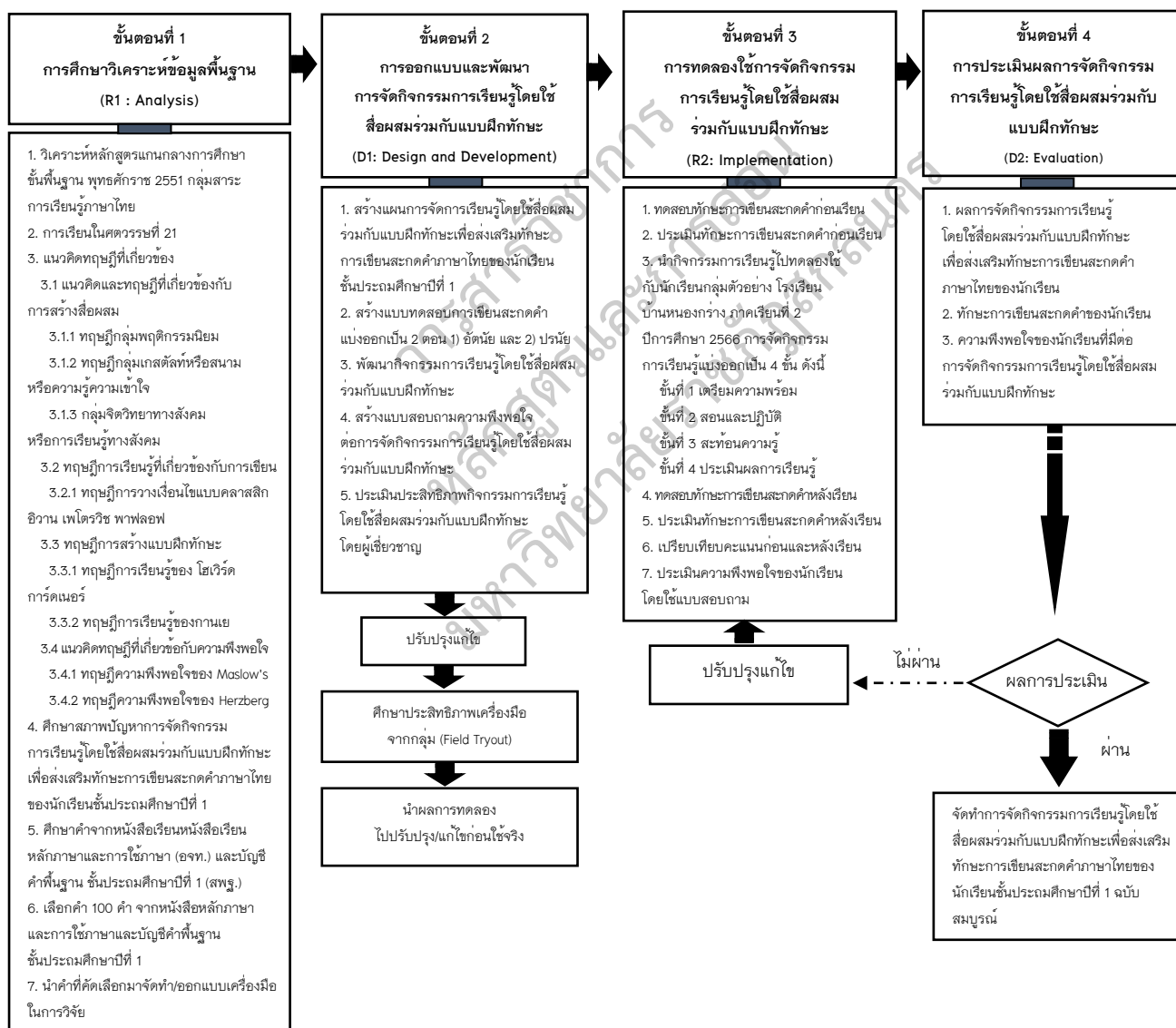
3. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้

3.1 เปรียบเทียบทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.2 ศึกษาความพึงพอใจที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย

4. เพื่อประเมินและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research 1 : R₁) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา สารการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านจุดหมาย สารการเรียนรู้ มาตรฐานตัวชี้วัด คุณภาพผู้เรียน ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองรี-หนองกว้าง ด้วยแบบสัมภาษณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ และศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากครูกลุ่ม PLC ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านหนองกว้าง เพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) การออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยสร้างแบบฝึกทักษะ จำนวน 3 ชุด 15 ฉบับ ประกอบด้วย ชุดที่ 1 สระเดี่ยว 5 ฉบับ ชุดที่ 2 สระเอื้อ 5 ฉบับ และชุดที่ 3 สระอัว 5 ฉบับ สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ สร้างแบบทดสอบเพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนและสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือในการวิจัย (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จากนั้นนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วทดลองใช้แบบภาคสนาม (Field tryout) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหลังเขา จำนวน 17 คน ระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง ไม่รวมทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากนั้นนำผลจากการทดลองใช้กิจกรรมมาศึกษาและปรับปรุงแก้ไขก่อนใช้จริง (Implement) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) การทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกว้าง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 25 คน ทดสอบทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Pre-test) ทำแบบทดสอบซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบทดสอบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน และตอนที่ 2 แบบทดสอบปรนัย จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน รวม 20 คะแนน โดยใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นตรวจให้คะแนนที่ได้ จากการทดสอบก่อนการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จำนวน 15 ชั่วโมง เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบ 15 ชั่วโมงแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบทักษะ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้นตรวจให้คะแนน และนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งเปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังเรียน เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแบบสอบถามความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย สัญลักษณ์ที่แสดงความพึงพอใจ ได้แก่ ☺ = 3 หมายถึง พึงพอใจมาก ☺ = 2 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง และ ☹ = 1 หมายถึง พึงพอใจน้อย การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ดังนี้ 2.51-3.00 หมายถึง พึงพอใจมาก 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง และ 1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที่ t-test

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) ประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อตอบทเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น และสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าทักษะพื้นฐาน 5 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด พร้อมทั้งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้าน โดยการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ควบคู่กับการใช้สื่อผสมตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและจิตวิทยาทางสังคม เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และสร้างความสนุกสนาน การตอบสนองต่อความต้องการต่าง ๆ ตามทฤษฎีของ Maslow และ Herzberg ยังช่วยกระตุ้นความพึงพอใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้ สำหรับปัญหาการสะกดคำผิดเนื่องจากนักเรียนสับสนในการใช้สระประสมและการออกเสียงคำไม่ถูกต้อง จึงส่งผลให้นักเรียนเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (Field tryout)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	17	75	63.88	16.49	85.17
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	17	20	18.29	4.64	91.47
ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ (E ₁ /E ₂)	85.17/91.47				

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 85.17/91.47$ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3. ผลการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหนองกว้าง จำนวน 25 คน

3.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (กลุ่มตัวอย่าง)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	20	9.88	4.04	12.50*	0.0000
หลังเรียน	20	18.12	3.97		

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการเขียนสะกดคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยอยู่ในระดับมาก โดยแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ
เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
1	นักเรียนชอบเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี บัตรคำ บัตรภาพ และแบบฝึกทักษะ	2.92	0.27	พึงพอใจมาก
2	การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี บัตรคำ บัตรภาพ และแบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนเขียนสะกดคำได้ดีขึ้น	2.84	0.46	พึงพอใจมาก
3	นักเรียนได้เข้าร่วมเขียนสะกดคำในระหว่างเรียนมากขึ้น	2.80	0.40	พึงพอใจมาก
ด้านสื่อการสอน				
4	นักเรียนชอบแบบฝึกทักษะเรื่องสระเอีย สระเอือ สระอัวในระดับใด	2.76	0.42	พึงพอใจมาก
5	นักเรียนชอบสื่อเทคโนโลยี บัตรคำ บัตรภาพ และแบบฝึกทักษะในระดับใด	2.96	0.19	พึงพอใจมาก
6	สื่อการสอนช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะการเขียนสะกดคำในระดับใด	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
7	การวัดและประเมินผลมีความหลากหลายและสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	2.88	0.32	พึงพอใจมาก
8	การวัดและการประเมินผลมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	2.92	0.27	พึงพอใจมาก
9	การทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนทำให้นักเรียนได้ทราบถึงพัฒนาการของตนเอง	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
เฉลี่ยรวม		2.89	0.17	พึงพอใจมาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 2.89)

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.17) ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4. ผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การปรับปรุงกิจกรรมตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมให้ตรงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้สามารถกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พบข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง เช่น การเรียงลำดับชุดแบบฝึกทักษะจากง่ายไปยาก เพื่อให้การเรียนรู้มีความเป็นระเบียบและเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.89 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 โดยนักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดในช่วงข้อ 6 และข้อ 9 ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญรูปแบบ วิธีการ กรอบแนวทาง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำที่มีประสิทธิภาพ
2. ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 โดยมีค่าเท่ากับ 85.17/91.47
3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก
4. ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้บ่งบอกว่านักเรียนมีทักษะการเขียนสะกดคำดีขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วม กล้าแสดงออกและความมั่นใจ มีการฝึกทักษะ

อย่างมีระบบสม่ำเสมอ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และมีประสิทธิผลสูงขึ้น

อภิปรายผล

ปัญหาที่พบคือการอ่านและการเขียนที่ต้องได้รับการส่งเสริมอย่างเร่งด่วน เนื่องจากเป็นทักษะที่บ่งบอกถึงความรู้ความสามารถของนักเรียนและช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญาและบุคลิกภาพที่ดี โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้กำหนดนโยบายที่ 3 มุ่งเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เพื่อลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2566–2570 การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คุณธรรมและการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (อรรถพร ไชยชาญ, 2562, หน้า 23, 25) ที่มองว่ามนุษย์สร้างความรู้ผ่านประสบการณ์และการปฏิสัมพันธ์กับสังคม การศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561–2580, แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560–2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 เน้นการสร้างโอกาสการศึกษาที่ยุติธรรม และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น 3R และ 8C โดยครูต้องมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่นตามบริบทของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมรอบด้าน (ธนาพล บัวคำโคตร, 2563, หน้า 61; กมลพร เพชรกาฬ, 2564, หน้า 17, 58, 61 และวนิดา ภูขำนิ, 2564, หน้า 98–99)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการศึกษาทฤษฎีหลายด้าน ได้แก่ 1) ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ที่มองว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยการเรียนรู้จะถูกจำแนกเป็นขั้นตอนย่อย และผลการตอบสนองที่ถูกต้องจะได้รับการเสริมแรงทันที (สมาน บรรณ, 2563, หน้า 36–37) 2) ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt) ซึ่งเน้นกระบวนการความเข้าใจและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสติปัญญา และ 3) ทฤษฎีกลุ่มจิตวิทยาทางสังคม (Social Learning Theory) ที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของพาฟลอฟ (Evan Petrovich Pavlov) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เกิด

จากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกิริยาตอบสนองทันที นอกจากนี้ยังได้รับแนวคิดการออกแบบและใช้สื่อการเรียนการสอนที่เสนอโดย สุมนทนา คุณนัย (2563, หน้า 64) ซึ่งรวมถึงการสร้างแรงจูงใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดเตรียมความรู้เดิม และการเสริมแรงในการฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ

ทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงถึงความเป็นไปได้ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติจากการใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีความสนุกสนานและผ่อนคลายในการเรียน รวมถึงการลงมือปฏิบัติจริงที่ช่วยกระตุ้นสมาธิและความสุขในการเรียนรู้ ทั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของ Pavlov ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มีเงื่อนไขเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ โดยครูควรกำจัดการวางเงื่อนไขลบและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นบวกเพื่อให้นักเรียนรู้สึกสบายใจและผ่อนคลาย (Pavlov)

ผลการศึกษาค้นคว้าเชิงประจักษ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองและตรงตามความต้องการของนักเรียน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ได้แก่ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ที่ระบุว่าบุคคลจะก้าวสู่ความต้องการระดับสูงขึ้นเมื่อความต้องการ ขั้นพื้นฐานได้รับการสนองอย่างดี และทฤษฎี Motivation Hygiene ของ Herzberg ที่แบ่งปัจจัยความพึงพอใจเป็นสองประเภท คือ ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) และปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ กุลศรีใจ (2565) และรัชดากร หมั่นนะโม (2565)

ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความพึงพอใจในระดับพึงพอใจมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยช่วยเพิ่มความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถสอนเพื่อนได้อีกด้วยการจัดกิจกรรมที่มีระบบและขั้นตอนชัดเจนส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและทักษะอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ปราณี นิตยะ (2562); จิรนุช ภูทองเงิน (2563); ชีรารัตน์ ไกรสีขาว (2563); มาลัย พงษ์อนัน (2563); วรัญญา ไวรบรรเทา (2563); สมาน บรรสิม (2563); รัฐชญา ขวัญทองยิ้ม (2564); เบญจมาศ ทารเยี่ยม (2564); ประวีณนุช ศิริบุรณ (2564); จุฑามาต กุลศรีโล (2565) และรัชดากร หมิ่นนะโม (2565)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ ควรนำไปใช้กับโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองรี-หนองกร่าง หรือโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายกัน เพื่อยกระดับการเรียนการสอนในด้านการเขียนสะกดคำภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนอย่างเหมาะสม

2. หลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ นักเรียนมีทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการส่งเสริมทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กชกร สมประสงค์. (2564). การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD. สารนิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- กมลพร เพชรภาพ. (2564). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนวัดสมัยสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.
- จิรนุช ภูทองเงิน. (2563). การพัฒนาการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จุฑามาต กุลศรีโล. (2565). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับสื่อประสม เรื่องประโยคเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธนาพล บัวคำโคตร. (2563). แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนั้น ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการนี้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาทักษะทางภาษาไทยด้านอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียนในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการดำเนินการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อผสมร่วมกับแบบฝึกทักษะกับกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละวิธีการ ส่งผลให้สามารถปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาความต้องการของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้หรือสิ่งที่นักเรียนต้องการเพิ่มเติม เนื่องจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีความชื่นชอบในการทำแบบฝึกทักษะ เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวมีการเขียนเพียงเล็กน้อยและมีกิจกรรมการระบายสีภาพตามที่นักเรียนชอบและต้องการ นักเรียนแสดงออกถึงความสุขและความสนุกสนานในการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะ ของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

- ธีรรัตน์ ไกรสีขาว. (2563). การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. สารนิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิพนธ์ ภัทรวังส และคนอื่น ๆ. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2560–2570. กาญจนบุรี: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4.
- เบญจมาศ หารเอี่ยม. (2564). การพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิค STAD โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ประวีณนุช ศิริบูรณ์. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐาน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปราณี นิตยะ. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ไพรวาร์ ลบช้าง. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับเกมการแข่งขันสะกดคำวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. สารนิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มาลัย พงษ์อนัน. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนสะกดคำพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รัชดากร หมิ่นนะโม. (2565). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยไม่ตรงตามมาตราโดยใช้เกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านห้วยสะลักวิทยา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รัฐญา ขวัญทองยิ้ม. (2564). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1–34. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- วนิดา ภูขำนิ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 : กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรัญญา ไวยรรเทา. (2563). การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สมาน บรรณิ. (2563). การศึกษาความสามารถการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย. สารนิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- สุมันทนา ดุลนีย์. (2563). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสมเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรรณณ ไชยชาญ. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็น สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุ ราษฎร์ธานี โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

Development of Learning Achievement in Basic AutoCAD Commands for First-Year
Students in the Higher Vocational Certificate Program in the Construction
Engineering Department at Suratthani Technical College using a Self-Learning Kit

เลิศพร อุดมพงษ์¹ กฤติมา นวลเสนห์² เกศินี แดงเสียน²

Lertporn Udompong¹, Krittima Nuansane² and Kasini Tanglian²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 จำนวน 39 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 แผน ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.43–0.78 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25–0.75 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88 และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบทางสถิติเปรียบเทียบกัน โดยใช้การทดสอบข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี หลังเรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ความพึงพอใจในการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี พบว่า ในภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.58, S.D. = 0.34)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โปรแกรม AutoCAD

¹อาจารย์ สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยดาปี, Teaching Profession TAPEE Unvers

²นักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยดาปี, Graduate Diploma Program in Teaching Profession TAPEE Unvers

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: เกศินี แดงเสียน, kasinee.nnot@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 15 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 20 มีนาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 21 มีนาคม 2568

ABSTRACT

This research aimed to compare the learning achievement in Basic AutoCAD Commands before and after using the self-learning kit and to examine the satisfaction of the first-year students in the higher vocational certificate program in the Construction Engineering Department at Surattthani Technical College. The sample group, obtained through cluster random sampling, consisted of 39 first-year students in the higher vocational certificate program in the first semester of the 2024 academic year. The research instruments included four lesson plans on Basic AutoCAD Commands, each rated at a very good quality level. A 30-item multiple-choice learning achievement test was also used, with content validity (IOC) ranging from 0.67 to 1.00, item difficulty ranging from 0.43 to 0.78, a discriminative power ranging from 0.25 to 0.75, and the reliability of 0.88. The satisfaction assessment form was also administered to evaluate the implementation of the self-learning kit. Data analysis included mean, standard deviation, and t-test for Dependent Samples.

The research results found that:

1. After the intervention, the learning achievement in Basic Commands of AutoCAD for the first-year students enrolled in the higher vocational certificate program in the Construction Engineering Department at Surattthani Technical College was higher than before, with a statistical significance level of .05.
2. The satisfaction towards teaching approach based on the self-learning kit for the first-year students in the higher vocational certificate program in the Construction Engineering Department at Surattthani Technical College found that overall, there was the highest level of satisfaction ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.34).

Keywords: Self-Learning Kit, Learning Achievement, AutoCAD Programs

ภูมิหลัง

ในสังคมยุคสมัยใหม่เป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เต็มไปด้วยข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของผู้คน การรับรู้ข่าวสารและข้อมูลเหล่านี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในอดีตระบบการศึกษาไทยได้มุ่งให้การศึกษาก่อนการถ่ายทอดจากครูหนึ่งไปสู่คนอีกคนหนึ่งโดยใช้ความรู้ผ่านทางตำรา ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนขาดกระบวนการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง ไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิดด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (อัญชลี ทองเอน และไพทยา มีสัตย์, 2559) ปัจจุบันความรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาสายอาชีพถือเป็นหนึ่งในทักษะที่มีความจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผู้ที่ขาดทักษะความรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา

สายอาชีพ จึงมีความเสียเปรียบและขาดโอกาสสำคัญของการใช้ชีวิตในสังคมยุคใหม่ในหลากหลายมิติ (เชมกร อนุภาพ, 2560)

การเรียนการสอนในรายวิชาการเขียนแบบงานก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์ เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ทางผู้วิจัยได้พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลายด้าน เช่น ด้านทักษะพื้นฐานในการทำงาน ทักษะในการจัดการ โดยนักศึกษาร้อยละ 60 ของห้องเรียนใช้งานคำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD และแก้ปัญหาในการทำงานด้วยโปรแกรม AutoCAD ยังไม่ดีพอ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ร้อยละ 60 ยังไม่สามารถจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้ ดังนั้น เพื่อสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ด้านความรู้และด้านทักษะอาชีพ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีมีหลายรูปแบบโดยเฉพาะการสอนที่ใช้ชุดการสอน ชุดการเรียน

การสอน ชุดสื่อประสม ชุดการเรียนรู้ และชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญกับสื่อ (วิเชียร ชำรงโสทธิสกุล, 2560) ครูมีหน้าที่จัดอุปกรณ์ และชุดการเรียนการสอนให้ แล้วคอยรับภาระรายงานผลเป็นระยะ ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ชุดการเรียนการสอน แบบฝึกหัดทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ และสามารถศึกษาสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ครูจะต้องเรียนรู้วิธีการออกแบบการเรียนรู้ให้นักศึกษาเพื่อนำไปเสริมสร้างความสนใจในวิชาที่เรียน ทำให้เข้าใจเนื้อหาจากการลงมือปฏิบัติ กลายเป็นความรู้ที่ติดตัวสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพในอนาคตได้ (ฉอง เพียเจต์, 2553)

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD นั้นเป็นสื่อการสอนที่เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีพัฒนาการสู่การฝึกฝนทักษะอาชีพเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน ได้ศึกษาค้นคว้า และทบทวนด้วยตนเอง ทำให้เกิดการจดจำ เข้าใจเนื้อหาวิชา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม

- สร้างประสบการณ์
- วิเคราะห์ประสบการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอทบทวนและการสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นการเรียนรู้และการทำกิจกรรมกลุ่ม

- การพัฒนาความคิด
- การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง

- วิเคราะห์ผลงานและประยุกต์ใช้

ขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินความรู้ความสามารถรายบุคคลและตรวจสอบผลงาน

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงาน

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD หลังจากการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ยังเป็นการเตรียมความพร้อมไปสู่การดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ตามทักษะวิชาชีพต่าง ๆ และยังได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง และเป็นต้นแบบสำหรับวิชาอื่น ๆ ในการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทาง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องอื่นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขึ้นเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย

- สร้างประสบการณ์ (สมองซีกขวา) ครูสร้างประสบการณ์ด้วยการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เป็นของตนเอง

- วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย) ครูให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดจากประสบการณ์และตรวจสอบประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 2 การจัดเตรียมโครงการวิจัย โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD และเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในตอนต้นที่ 1 ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

1.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์

1.2 การใช้คำสั่งพื้นฐานในการสร้างชั้นงาน

1.3 การใช้คำสั่ง Line ในการเขียนเส้นอิสระ และ การใช้คำสั่ง Dimension ในการเขียนเส้นบอกระยะ

1.4 การเขียนรูปทรงเรขาคณิต 2 มิติ

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD แบบปรนัย 4 ตัวเลือกรวม 30 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert's Five Rating Scales) (วิชชุตา ขำประถม และชนสิทธิ์ ลิทธิสูงเนิน, 2565)

ขั้นตอนที่ 4 หาคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำชุดกิจกรรม

การเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ พร้อมนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอนในระดับปริญญาตรี ได้ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง ด้วยดัชนีความสอดคล้องชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ≥ 0.5 ขึ้นไปปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ไปหาความยาก-ง่าย กับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ที่เคยเรียนวิชาการเขียนแบบก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์ มาแล้ว

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ห้อง 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 39 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการเสนอผล ตรวจสอบความถูกต้องจัดพิมพ์รายงานปรับปรุงแก้ไข และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 2 ห้อง จำนวน 80 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ห้อง 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 39 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD

1.1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้วยตนเอง ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพ อุตสาหกรรมก่อสร้าง สาขาวิชาช่างก่อสร้าง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567, หน้า 46) เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนท้ายบท จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้

1.2 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ≥ 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.3 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ไปใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ห้อง 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 39 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD

2.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร การเขียนแบบก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับการทดสอบ เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD แบบปรนัย 4 ตัวเลือก รวม 30 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดการเรียนรู้ เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ไปใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 36 คน เพื่อหาคุณภาพตรวจสอบค่าความยาก-ง่าย ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรนัย และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน จากสูตร KR-20 ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.43–0.78 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25–0.75 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ห้อง 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 39 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 20 ข้อ 4 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจต่อเนื้อหา ด้านความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ ด้านความพึงพอใจต่อการใช้งานโปรแกรม AutoCAD และด้านความพึงพอใจต่อเวลาและความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scales) (วิชชุตา ขำประถม และชนสิทธิ์ ลิทธิ์สูงเนิน, 2565)

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD มีลักษณะเป็นการวัดค่าความพึงพอใจ 5 ระดับ ผู้เรียนจะแสดงความคิดเห็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด คะแนนที่ได้จะเป็น 5, 4, 3, 2 หรือ 1 ตามลำดับ จำนวน 20 ข้อ

3.3 การประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จากคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อคำถามแต่ละข้อ และแปลค่าของคะแนนในข้อความเชิงบวกไปสู่ระดับความคิดเห็นที่กำหนดไว้ ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD เป็นแบบสอบถามที่ดี จำนวน 15 ข้อ ปรับปรุงจำนวน 5 ข้อ และเมื่อปรับปรุงแล้วนำไปใช้ จำนวน 20 ข้อ

3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ผลต่อไป

การดำเนินการทดลองในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD โดยส่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ในระบบ Online Google Drive และ QR Code ที่สร้างไว้และใช้เครื่องมือในการวิจัยที่เตรียมไว้ ใช้เวลาศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2567 ถึงวันที่ 14 มิถุนายน 2567 สัปดาห์ละ 1 หน่วยการเรียนรู้ โดยนักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ก่อนเรียน (Pretest) เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2567 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในระบบ Online Google Form และให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (Posttest) เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ ในวันที่ 14 มิถุนายน 2567 ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในระบบ Online Google Form หลังจากทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD เสร็จแล้ว ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ ในระบบ Online Google Form

2. ขั้นหลังการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ และเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
2. จัดกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มทดลองโดยคณะนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในภาคเรียนก่อนหน้านี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
3. ดำเนินการสอนให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวน 5 สัปดาห์ ตามวันและเวลาที่กำหนด

4. เมื่อสิ้นสุดการเรียน ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดเดิมก่อนเรียนอีกครั้ง และทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้สถิติเพื่อทดสอบค่าทางสถิติ ดังนี้

1. หาผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) ของนักศึกษาที่เรียนจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่าง

ก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงความสำเร็จของการเรียนรู้และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. หาค่า t-test เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน แล้วทำข้อสอบฉบับเดียวกัน ซึ่งสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐานครั้งนี้ คือ t-test (Dependent) ที่มีค่าระดับนัยสำคัญ .05

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมายตามมาตราร้อยละ (Rating Scale) 5 ระดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์

1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทำการทดสอบแบบศึกษากลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design)

ตาราง 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

และหลังเรียน เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	Mean	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	39	7.51	3.19	23.26	0.00*
หลังเรียน	39	16.13	3.16		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD ในรายวิชาการเขียนแบบก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 7.51 ส่วนหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.13 เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.58) โดยสรุปเป็นประเด็นความพึงพอใจในแต่ละข้อได้ดังนี้

2.1 การจัดบรรยายภาคการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.80)

2.2 เนื้อหาที่สอนทันสมัย พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.40)

2.3 เนื้อหาที่สอนสามารถนำไปใช้ได้จริง พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.65)

2.4 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 5.00)

2.5 กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 5.00)

2.6 ครูส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.75)

2.7 กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.00)

2.8 ครูให้โอกาสนักศึกษาซักถามปัญหา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.20)

2.9 ครูใช้สื่อที่หลากหลาย พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.30)

2.10 ครูยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.80)

2.11 ครูให้ความสนใจกับนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.35)

2.12 ครูส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตและแหล่งอื่น ๆ พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.40)

2.13 ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

2.14 ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกายพูดจาเหมาะสม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

2.15 นักศึกษาทราบเกณฑ์การประเมินล่วงหน้า พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$)

2.16 ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

2.17 นักศึกษาเรียนอย่างมีความสุข พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

2.18 สภาพห้องเรียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

2.19 มีการกระตุ้นให้นักศึกษาในการแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถามอยู่ตลอดเวลา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$)

2.20 มีการเสริมแรงนักศึกษาอย่างเหมาะสม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

อภิปรายผล

1. นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง คำสั่งพื้นฐานโปรแกรม AutoCAD หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้ เนื่องจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นช่วยให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้นอกห้องเรียนและเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น อีกทั้งยังได้แสวงหาความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ของตนเองได้อย่างเต็มที่ ทำให้นักศึกษาเกิดการเพิ่มพูนความรู้มากกว่าการค้นคว้าความรู้จากหนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา พรายยงค์ (2550) ที่พบว่าการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนที่ให้นักศึกษาได้ศึกษาปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเป็นการฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ และศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยธิดา คงวิมล (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเขียนสะกดคำของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี เสี่ยงมงาม (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การผลิตวารสารวิชาการ สำหรับบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การผลิตวารสารวิชาการ สำหรับบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($t = 23.760, p = .000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.34$) เนื่องจากวิธีการเรียนรู้ดังกล่าวให้ความยืดหยุ่นในด้านเวลาและสถานที่ ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ในเวลาที่ตนเองสะดวก และตามความต้องการของแต่ละบุคคล นอกจากนี้การเรียนรู้ด้วยตนเองยังช่วยส่งเสริมทักษะการค้นคว้าและการคิดวิเคราะห์จากประสบการณ์จริง นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเป็นผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบและมีความกระตือรือร้นในการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา นิยมแก้ว (2540) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อหลาย ๆ อย่าง จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของครู และการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยรักษาระดับความสนใจของผู้เรียนตลอดเวลา ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี เสี่ยงมงาม (2560) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การผลิตวารสารวิชาการ สำหรับบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การผลิตวารสารวิชาการ สำหรับบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.16$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรกำหนดให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ในขอบเขตเนื้อหาที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป และควรให้นักศึกษาได้ทำการสรุปเนื้อหาส่วนก่อนเริ่มทำกิจกรรม เพราะในการปฏิบัติจริงยังมีนักศึกษาบางส่วนที่ไม่ศึกษาเนื้อหา หรือศึกษาเนื้อหาไม่ครบถ้วนตามขอบเขตที่กำหนดไว้

2. การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองที่พัฒนาไปใช้จริงจะช่วยให้การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีเนื่องจาก นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ก่อนเข้าเรียนกับครูผู้สอน โดยสามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองลงไว้ในช่องทางต่าง ๆ เช่น YouTube หรือ Google Classroom เพื่อให้นักศึกษาเข้าไปศึกษได้ด้วยตนเองได้ เนื่องจากเป็นสื่อการเรียนการสอนแบบที่เข้าใจได้ง่าย

เอกสารอ้างอิง

- เชมกร อนุภาพ. (2560). การใช้การเรียนรู้แบบพัฒนาตนเอง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ฉอมก พิชัยเจตต์. (2553). ทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism. เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th>
- ปัญญา นิยมแก้ว. (2540). การพัฒนาชุดการสอน กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยธิดา คงวิมล (2560). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการเขียนสะกดคำของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ. วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์. 1(2), 46–54. เข้าถึงได้จาก <https://kuojs.lib.ku.ac.th/index.php/jehds/article/view/1073/212>
- วิชชุดา ขำประถม และชนสิทธิ์ ลิทธิ์สูงเนิน. (2565). การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติด้วยการจัดการเรียนรู้ในการฟัง และอ่านสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. 12(3), 104–116. เข้าถึงได้จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/cjpbpu/article/view/258429>
- วิชชุดา พรายยงค์. (2550). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์มัทรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร อารังโสถิตกุล. (2560). บทสะท้อนแนวคิดด้วยชุดการสอน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุดการเรียนรู้. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 19(3), 356–369. เข้าถึงได้จาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/100974
- สุปราณี เสี่ยงงาม. (2560). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการผลิตวารสารวิชาการ สำหรับบุคลากร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมก่อสร้าง สาขาวิชาช่างก่อสร้าง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงได้จาก <https://bsq.vec.go.th/Portals/9/Course/30/2567/30100/30106v8.pdf>
- อัญชลี ทองแถม และไพทยา มีสัจย์. (2559). การใช้ภูมิปัญญาพัฒนาความสามารถกับตนเองของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วารสารสุทธิปริทัศน์. 34(111), 32–45. เข้าถึงได้จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPUsthiparitthatJournal/article/view/247152>

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการนำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มาใช้ในการสอนในรายวิชาอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาการเรียนรู้แบบอิสระ (Independent) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาการเขียนแบบงานก่อสร้างด้วยคอมพิวเตอร์

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่

Development of Learning Achievement on Rhyming Words Using an Instructional Song Innovation Combined with Skill Exercises in the Thai Language Curriculum for Prathomsuksa 2 Students at Thidamaepra School, Krabi

กิจจา บานชื่น¹ ชนิสร บัวแก้ว² ธนพล เมืองน้อย²

Kijja Banchuen¹, Chanisara Buakaew² and Tanapon Muengnoy²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 20 คน เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ เพลงประกอบการสอน แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่อิสระกัน (Dependent samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.80/89.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึก ทักษะที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 0.08)

คำสำคัญ: คำคล้องจอง เพลงประกอบการสอน แบบฝึกทักษะ

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Dr. of Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Tapee University

²นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, The student of Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Tapee University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ชนิสร บัวแก้ว, hhhhhong2536@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 16 ธันวาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 19 กุมภาพันธ์ 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 20 กุมภาพันธ์ 2568

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop and examine the efficiency of the learning activities on “Rhyming Words” for Prathomsuksa 2 students using an instructional song innovation combined with skill exercises according to the efficiency criteria of 80/80, 2) compare the learning achievement of students before and after learning through the learning activities using an instructional song innovation combined with skill exercises, and 3) study the satisfaction of students with the learning activities using an instructional song innovation combined with skill exercises. The sample consisted of 20 Prathomsuksa 2 students at Thida Mae Phra School, Krabi, in the 2024 academic year. The research instruments were lesson plans, an instructional song, skill exercise, a test, and a satisfaction questionnaire. The statistical methods used for data analysis were mean, standard deviation, percentage, and dependent samples t-test.

The findings of the study were as follows: 1) The learning activities on “Rhyming Words” using an instructional song innovation combined with skill exercises for Prathomsuksa 2 students had an efficiency of 88.80/89.00, which met the set criteria of 80/80. 2) The learning achievement of students after learning through the developed learning activities was higher than that before learning at the .05 level of significance. 3) Overall, the students’ satisfaction with the learning activities using an instructional song innovation combined with skill exercises was at a high level ($\bar{x} = 2.98$, S.D. = 0.08).

Keywords: Rhyming words, Educational song, Skill exercises

ภูมิหลัง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระการอ่านไว้ว่า อ่านออกเสียง คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร่ายกรองง่าย ๆ ได้ ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบาย จากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระการเขียนไว้ว่า สะกดคำ และความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหา ความหมายของคำ แต่งประโยคง่าย ๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญและเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้ เหมาะสมกับกาลเทศะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 39)

คำคล้องจองมีความสำคัญพื้นฐานในการอ่านการเขียน ทำให้ผู้ใช้มีความเข้าใจในหลักการใช้ภาษาไทยมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญที่เป็นความรู้พื้นฐานให้แก่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น เพราะในอนาคตต้องใช้ความรู้พื้นฐานในเรื่องการเขียน คำคล้องจองนี้ต่อยอดในการเรียนระดับที่สูงขึ้น ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไว้ เช่น ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัดที่ 5 และตัวชี้วัดที่ 6 กล่าวถึง “การแต่งบทร่ายกรอง” ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการเรียนการสอนที่ต้องประพันธ์บทร่ายกรองหรือการแต่งคำคล้องจอง ที่มีข้อบังคับทางฉันทลักษณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเพิ่มความยากขึ้นอีกระดับหนึ่ง หากเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ไม่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องการอ่านและการเขียนคำคล้องจอง อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ในอนาคต

จากการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ จังหวัดกระบี่ มีผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ประจำปีการศึกษา 2565 มาตรฐาน ท 4.1 เรื่อง การแต่งคำคล้องจองและคำขวัญ ได้คะแนนเฉลี่ยเพียง ร้อยละ 63.04 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ซึ่งคะแนนผลการสอบต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนคำคล้องจองหรือบทร้อยกรอง มุ่งเน้นเพียงการอ่านหรือท่องจำบทร้อยกรองตามแบบเรียนที่กำหนดให้ โดยให้ผู้เรียนแปลความ ตีความ อธิบายคำศัพท์ ลำดับเนื้อเรื่องเท่านั้น ยึดติดกับวิธีสอนแบบใดแบบหนึ่งไม่ยอมเปลี่ยนแปลง ไม่มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ผ่อนคลายความเครียดในชั้นเรียน เพราะคิดว่าการเขียน คำคล้องจองเป็นเรื่องที่ยากส่งผลให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรม จึงส่งผลให้ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นต่อการเรียน ไม่สามารถแต่งคำคล้องจองได้ และส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ

ผู้วิจัยจึงศึกษาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้เพลงประกอบการสอนมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน คำคล้องจอง ดังที่ ชัยวัฒน์ เหล่าสีบลกุลไทย (2549) กล่าวว่า การร้องเพลงเป็นกิจกรรมที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งของคนเรา ซึ่งเรานำเพลงมาเป็นสื่อเพื่อก่อให้เกิดความสนุกสนาน เบิกบาน ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างความสดชื่น กระปรี้กระเปร่า มีชีวิตชีวา อีกทั้งยังก่อให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ และกระชับความสัมพันธ์ในหมู่คณะได้อีกด้วย

ในชีวิตประจำวัน เพลงช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้สนุกสนาน และสื่อความหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้ประพันธ์เพลงเพื่อชีวิตหลาย ๆ เพลงสะท้อนปัญหาของสังคมหรือให้แง่คิดในการดำเนินชีวิต เพลงที่เกี่ยวข้องกับศาสนาจะให้คุณค่าด้านคุณธรรม เพลงประกอบการสอนก็เช่นเดียวกัน มีประโยชน์หลายประการ ดังที่ Jensen (2009) กล่าวถึงความสำคัญของคนตรีว่าหากครูนำมาใช้ในชั้นเรียนทำให้บรรยากาศการเรียนรู้มีมิตรภาพมากขึ้น และเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2550) กล่าวว่า การใช้เพลงประกอบการสอนจะช่วยทำให้บทเรียนน่าสนใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กนักเรียนในการเรียน ช่วยให้จดจำเนื้อหาและประทับความรู้สึกไว้ได้นาน และช่วยให้บทเรียนดูง่ายขึ้น

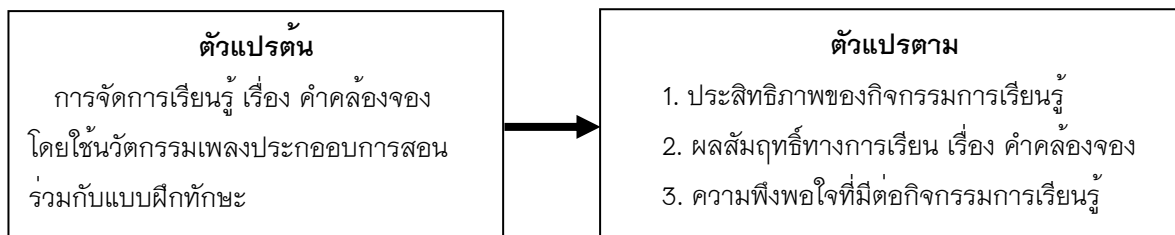
การใช้เพลงประกอบการสอนในระดับประถมศึกษาที่มีประโยชน์มาก เพราะเด็กในวัยนี้ชอบเล่น ชอบแสดง ชอบร้องเพลง และนอกจากนี้ การใช้เพลงประกอบการสอนยังเป็นการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก ช่วยเสริมสร้างให้เด็กมีระเบียบวินัย มีประสบการณ์กว้างขวางและช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอย่างเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน ยิ่งทำร่วมกับแบบฝึกทักษะที่ดีเป็นการทบทวนเนื้อหาให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนดียิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะ ประสบการณ์ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ อย่างถูกต้องและมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติจริง เพลงคำคล้องจองจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับคำคล้องจอง ลักษณะของคำคล้องจอง คำคล้องจองตั้งแต่ 1 พยางค์ถึง 4 พยางค์ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งส่งผลให้การจดจำสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนคำคล้องจองแก่นักเรียน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ในระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง คำคล้องจอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว โดยการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest–Posttest Design)

ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ จังหวัดกระบี่

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง โดยมีนักเรียนทั้งหมด 20 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง จำนวน 5 แผน พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง ชนิดปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
3. เพลงประกอบการสอน เรื่อง คำคล้องจอง จำนวน 1 เพลง พร้อมแบบประเมินความเหมาะสม
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ จำนวน 1 ห้อง รวม 20 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้พร้อมเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง ซึ่งในแต่ละคาบ ผู้วิจัยได้นำนวัตกรรมเพลงประกอบการสอน เรื่อง คำคล้องจอง รวมด้วยเป็นกิจกรรมประจำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน และทำการทดสอบย่อยหลังเรียนในแต่ละเรื่อง

3. ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากการเรียนเนื้อหาเสร็จ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม จำนวน 20 ข้อ

4. ผู้วิจัยสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 โดยวิธีของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ Dependent samples t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลความหมายระดับความพึงพอใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ตอน ดังตาราง 1 ตาราง 2 และตาราง 3 ตามลำดับ

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ

กลุ่มทดลอง (n=20)	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E_1)	ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2)	ประสิทธิภาพ ของกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2)
คะแนนระหว่างเรียน	ร้อยละ 88.80	-	88.80/89.00
คะแนนหลังเรียน	-	ร้อยละ 89.00	

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ เท่ากับ 88.80/89.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ Dependent samples t-test

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
หลังเรียน	20	17.80	1.32	167	1,513	14.150*
ก่อนเรียน	20	9.45	2.95			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ t (วิกฤต) แบบ One-tailed ณ $\alpha = .05$, $df = 19$ เท่ากับ 1.7291

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง ของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.80 จากคะแนนเต็ม 20 ในขณะที่ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยที่ 9.45

ตาราง 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ที่	รายการประเมิน (n = 20)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
2	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	2.90	0.30	พึงพอใจปานกลาง
3	เนื้อหาในแต่ละเรื่องมีความสัมพันธ์กัน	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
4	รูปแบบในการจัดทำกิจกรรมมีความหลากหลายเหมาะสมทั้งการสอนในชั้นเรียนและการเรียนโดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน	2.90	0.30	พึงพอใจปานกลาง
5	นักเรียนมีความรู้และทักษะเรื่องคำคล้องจองเพิ่มขึ้น	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
6	นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหา	3.00	0.00	พึงพอใจมาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน (n = 20)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
7	ใบความรู้ ใบงาน และแบบฝึกหัดในบทเรียนน่าสนใจ	2.95	0.22	พึงพอใจปานกลาง
8	แบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนถูกต้องเหมาะสม	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
9	นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนช่วยในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมเพลงประกอบการสอนเพิ่มขึ้น	3.00	0.00	พึงพอใจมาก
เฉลี่ย		2.98	0.08	พึงพอใจมาก

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.08

อภิปรายผล

1. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรม เพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.80/89.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็น เพราะกับผู้วิจัยได้คัดกรองเนื้อหาสาระเฉพาะที่สอดคล้องกับ ระดับความรู้ประสบการณ์ของผู้เรียน และเพิ่มเติมเนื้อหาให้ เหมาะสมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ก่อนจะนำมาสร้างเป็นนวัตกรรมเพลงประกอบการสอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ และได้มีการนำสื่อโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ควบคุม ในกระบวนการเรียนการสอน โดยออกแบบ กระบวนการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กัน ทั้งศึกษาเนื้อหาล่วงหน้า ก่อนเข้าชั้นเรียน เรียนรู้และทำแบบฝึกหัดและใบงานระหว่างเรียนรู้ ในชั้นเรียน และทบทวนหลังการเรียนรู้ในชั้นเรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาด้านการวัดผลและประเมินผลก่อนนำไปทดลอง หาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้นวัตกรรมเพลง ประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเป็นไป ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ชลเกริกเกียรติ (2561) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ การอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน

ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 80.51/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติสรณ์ โมรี, ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และภูษิต บุญทองถึง (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมมองเป็นฐาน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำคล้องจอง โดยการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมมองเป็นฐาน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.16/71.94 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 70/70 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง ของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมเพลง ประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ ออกแบบนวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ ตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากนวัตกรรมเพลง และ จากการจัดระบบการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องเรียนรู้ในเนื้อหา บทเรียน อีกทั้งมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนด้วยนวัตกรรม เพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ จึงทำให้นักเรียน มีความรู้และเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น จึงเป็นผลทำให้นักเรียน ทำแบบทดสอบหลังเรียนและปฏิบัติกิจกรรมได้ดี ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ญัฐลลิตา สุขสำราญ (2561) ที่ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับผลการสอนโดยใช้เพลงประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาจีน พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงประกอบ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรภัทร เจริญ (2562) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้โน้ตดนตรีพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง คำคล้องจอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนการอ่านออกเสียงคำคล้องจองหลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.08 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสังเกตนักเรียนกลุ่มตัวอย่างขณะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน ไม่แสดงอาการ เบื่อหน่าย และสนุกกับการเรียน มีความคิดเห็นที่ดีต่อนวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นได้นำเทคนิคการแต่งเนื้อร้อง ทำนองที่นักเรียนเข้าใจง่าย ร้องตามได้ ฟังแล้วรู้สึกผ่อนคลาย และสื่อที่หลากหลายมาใช้ เช่น ใบควมรู้ แบบทดสอบ ท้ายบทเรียนเพื่อทดสอบความเข้าใจของนักเรียน การเรียนรู้ในชั้นเรียน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับนวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะตลอดเวลา ทำให้นักเรียนเรียนได้อย่างสนุกและมีอิสระ จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยนวัตกรรมการสอนเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติสรณ์ โฉม, ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และภูษิต บุญทองเถิง (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง

เป็นฐาน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง คำคล้องจอง มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.02)

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำคล้องจอง โดยใช้นวัตกรรมเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ กระบี่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ในการจัดการเรียนรู้โดยนวัตกรรมการสอนเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ ควรกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ชี้แนะหรือให้คำปรึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ
2. ในการจัดการเรียนรู้โดยนวัตกรรมการสอนเพลงประกอบการสอนร่วมกับแบบฝึกทักษะ ควรมีการคล้อยผู้เรียนตามความสามารถของผู้เรียน ทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างนวัตกรรมเพลงในรูปแบบอื่น ๆ ให้หลากหลายมากกว่านี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการพัฒนานวัตกรรมเพลงประกอบการสอนในเรื่องอื่น ๆ ให้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. เข้าถึงได้จาก http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf
- กาญจนา ชลเกริกเกียรติ. (2561). *การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. สรุปรายงาน: โรงเรียนวัดบ่อมะปริง.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *การทดสอบประสิทธิภาพ E_1/E_2 ที่ถูกต้อง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.kruachieve.com/>
- ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย. (2549). *เพลงเพื่อการสอนและการจัดกิจกรรมนันทนาการ*. กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณัฐจิตา สุขสำราญ. (2561). รายงานการวิจัยเรื่อง ผลการสอนโดยใช้เพลงประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ภรภัทร เถตวงษ์. (2562). การใช้นิทานพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำคล้องจอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2550). การสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). ผลสอบระดับประเทศ NT ปีการศึกษา 2565. เข้าถึงได้จาก <http://180.180.244.48/NT/ExamWeb/FrLogin.aspx?ReturnUrl=%2fNT%2fExamWeb%2f>
- อดิสรณ์ โมรี, ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และภูษิต บุญทองเถิง. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำคล้องจอง โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 16(2), 196–203.
- Jensen. (2009). ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก http://nurasina.blogspot.com/p/blog-page_5561.html

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ร่วมกับคำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Development of Learning Activities in Social Studies Using a Creativity-Based Learning Approach and Open-Ended Questions to Enhance Creative Thinking Abilities and Learning Behaviors of Prathomsuksa 5 Students

สุพิชชา พิมพ์สา¹ พิชานิกา เพชรสังข์² ยุพิน ยืนยง²

Supitcha Pimsalee¹, Peechanika Pechsing² and Yupin Yuenyong²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ และ 3) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโตนดหลวง (สุขประสิทธิ์วิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ห้องเรียนละ 17 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด จำนวน 8 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 2) แบบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.65-0.76 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.35-0.59 และค่าความเชื่อมั่น 0.76 3) แบบวัดพฤติกรรมการเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67-1.00 และ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มอิสระกัน (Independent samples t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, Master of Education Degree in Curriculum and Instruction, Phetchaburi Rajabhat University

²อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, Dr., Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุพิชชา พิมพ์สา, supitcha.ny@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 18 พฤศจิกายน 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 19 มีนาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 20 มีนาคม 2568

2. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดมีพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถเขียนสรุปบทเรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยตนเอง

คำสำคัญ: ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมการเรียน การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน คำถามปลายเปิด

ABSTRACT

This research aimed to 1) compare the creative thinking abilities of students taught through social studies learning activities based on creativity-based learning incorporating open-ended questions with those taught using traditional social studies instruction; 2) compare the learning behaviors of students engaged in social studies learning activities based on creativity-based learning incorporating open-ended questions and those taught through traditional social studies instruction, and 3) examine the changes in learning behaviors of students taught by the developed social studies learning activities following the intervention. The sample consisted of Prathomsuksa 5 students at Wadnanodluang School (Sukpeasitwittaya) under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, during the second semester of the 2022 academic year. The participants were selected through cluster random sampling, with two classrooms of 17 students each, divided into an experimental group and a control group. The research instruments included: 1) Eight social studies learning activity plans based on creativity-based learning incorporating open-ended questions, with content validity (IOC) values ranging from 0.67 to 1.00; 2) the creative thinking ability test with item difficulty values ranging from 0.65 to 0.76, a discriminative power ranging from 0.35 to 0.59, and the reliability of 0.76; 3) The learning behavior measurement form had content validity (IOC) ranging from 0.67 to 1.00; and 4) The observation form on learning behaviors with content validity (IOC) ranging from 0.67 to 1.00. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Independent samples t-test, and content analysis.

The research results revealed that:

1. The creative thinking ability mean of students being taught by social studies learning activities using creativity-based learning and open-ended questions was higher than that being taught by using a conventional approach at a statistically significant level of .05.

2. The learning behavior mean of students being taught by social studies learning activities using creativity-based learning and open-ended questions was higher than that being taught by using a conventional approach at a statistically significant level of .05.

3. The learning behavior of students, taught through the social studies learning activities using creativity-based learning and open-ended questions showed noticeable improvement. The students demonstrated increased enthusiasm for learning social studies, were more receptive to others' opinions, and were able to independently write summaries of the lessons.

Keywords: Creative Thinking Ability, Learning Behaviors, Creativity-based Learning, Open-Ended Questions

ภูมิหลัง

วิชาสังคมศึกษานั้น เป็นวิชาที่มีความสำคัญมากวิชาหนึ่ง ตามโครงสร้างระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยเอกลักษณ์ที่สำคัญและโดดเด่นที่สุดประการหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นกลุ่มวิชาที่เรียนรู้ด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม (สำนักงานวิชาและมาตรฐานการศึกษา, 2552) ด้วยเหตุนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจึงเป็นวิชาที่จำเป็นต้องศึกษาเข้าไปในศาสตร์แขนง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานหลายด้าน ก่อนที่ผู้เรียนเหล่านั้นจะได้เข้าไปทำการศึกษาในศาสตร์ความรู้ด้านาประเภทเหล่านั้น ในการเรียนระดับอุดมศึกษาต่อไปและเมื่อพิจารณาไปถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่ประกาศใช้ อยู่ในปัจจุบันนี้ว่ามีจุดมุ่งหมายในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าครูอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษานั้น ควรที่จะพัฒนาทวิวิธีในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบต่าง ๆ อยู่เสมอเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของตนเองได้มากขึ้นเรื่อย ๆ จนเต็มตามศักยภาพและความสามารถของตนเอง

นอกจากนี้การสอนรูปแบบใหม่ ๆ ยังช่วยให้ผู้เรียนใช้ทักษะต่าง ๆ โดยความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ ดังที่ Wanatabe (1999) ระบุว่าเราต้องอนุญาตให้มีการมีส่วนร่วมเชิงลึกในกระบวนการเรียนรู้ผ่านนักเรียนและครูอย่างเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้เกิดการสร้างสรรค์อย่างไม่มีข้อจำกัด ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต ความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เราประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้ ความคิดสร้างสรรค์เป็นพลังมหัศจรรย์ที่สามารถสร้างสิ่งต่าง ๆ มากมายตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องยิ่งใหญ่ ซึ่งมีความเจริญวัฒนาของโลกที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นศิลปะ ดนตรี วรรณคดี รวมถึงนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ ล้วนเป็นผลผลิตที่เกิดมาจากการคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้เองความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญตั้งแต่ในระดับมวลมนุษยชาติ ประเทศชาติ องค์การ จนถึงหน่วยย่อยในระดับปัจเจกบุคคล

นักวิชาการหลายท่านล้วนระบุให้ความคิดสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในสี่ทักษะสำคัญที่จะเตรียมความพร้อมเยาวชนเพื่อก้าวสู่อาเซียนและอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2559) ที่กล่าวว่า การคิดสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญสำหรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะเหล่านี้ไม่ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน การเรียนรู้ในทักษะเหล่านี้จึงเป็นไปตามยถากรรม แต่ในศตวรรษที่ 21 นี้ เราไม่สามารถปล่อยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ไปตามยถากรรมได้อีกแล้ว การพัฒนาทักษะเป็นงานที่ต้องมุ่งพัฒนาให้เกิดขึ้นให้ได้ เพราะเป็นทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับโลกและปัญหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้เตรียมพร้อมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ 21 ให้กับผู้เรียนเท่าที่ควรเห็นได้จากการสอนกระบวนการคิดหรือการสอนให้นักเรียนคิดมีความคลุมเครืออยู่มาก เนื่องจากกระบวนการคิดนั้นไม่ได้มีลักษณะที่สำคัญ คือ ทักษะการคิด

ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็นการแสวงความรู้ด้วยตนเอง

ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมายาวนาน การเรียนการสอน เรื่องทักษะกระบวนการคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอน จำเป็นต้องฝึกทักษะให้ผู้เรียนทุกระดับ รูปแบบการเรียนการสอน ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น คือ การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning : CBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงสร้างหลักของการสอนพัฒนามาจากโครงสร้างการเรียน การสอนแบบใช้ปัญหาเป็น (Problem-based Learning) และ แนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบบความคิดแนวนาน (Parallel Thinking) ของเอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน สำหรับการเรียน การสอนโดยระบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐานนั้นช่วยให้ ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต ทำให้เกิดทักษะ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ลักษณะรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์ เป็นฐานกำหนดให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก การค้นคว้าเรียนรู้ การเล่นเกมกระตุ้นความอยากรู้ การสอนและแนะนำแบบตัวต่อตัว การฝึกฝนการตั้งปัญหาและแก้ปัญหารายบุคคล การฝึกการทำงาน เป็นกลุ่มด้วยโครงการ การฝึกนำเสนอและวิจารณ์ แบบสร้างสรรค์ โดยการแข่งขันหลากหลายรูปแบบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนอย่างสร้างสรรค์ (วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์, 2558)

การใช้คำถามของครูผู้สอน เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ควรนำไป บูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา เนื่องจากในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่ ผ่านมา พบว่า นักเรียนสามารถหาคำตอบ โดยการค้นคว้าศึกษา เพิ่มเติมอยู่ตลอด ทำให้นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์และขยาย ความคิดออกไปได้ แต่ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในปัจจุบันเป็นการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และครูเปลี่ยนบทบาท ผู้คอยชี้แนะและสอนแบบแนะให้รู้คิด เพื่อส่งผลต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุธิธรรัตน์ (2555) ที่ได้กล่าวว่า คำถาม มีความสำคัญมากในการช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ความคิดคำถามจะทำให้ผู้เรียนมีแง่มุมความคิดที่แปลกใหม่ เกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวางนำไปสู่ความเข้าใจ และเกิด การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่ง Jay McTighe (1991 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุธิธรรัตน์, 2555) ได้กล่าวเกี่ยวกับการใช้ คำถามไว้ว่า ครูที่ใช้คำถามที่ต้องใช้ทักษะการคิดขั้นสูงจะช่วย

ยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ซึ่งประเภทของคำถามที่ครู ควรจะใช้จำเป็นต้องเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ คิดวิเคราะห์ กระตุ้นความสนใจ และเปิดให้นักเรียนได้แสดง ความคิดได้อย่างเต็มศักยภาพ จึงจะทำให้การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพมากขึ้น คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้มีคำตอบได้หลากหลายมากมาย มากกว่าหนึ่งคำตอบ และดึงเอาแนวคิดที่แตกต่างของนักเรียน ออกมา ทำให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดได้อย่างอิสระ พัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา การให้เหตุผล เน้นให้นักเรียน ได้สื่อสารถึงความคิดทำให้ครูเข้าใจความคิดของนักเรียน ทำให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ระพีพัฒน์ แก้วอ่ำ, 2559) จากการสำรวจในห้องเรียนปกติ เกือบจะทุกวิชา คำถามส่วนใหญ่ของครูจะเป็นคำถามปลายปิด ที่ถามข้อเท็จจริง หรือถามเพื่อให้ให้นักเรียนคิดแบบเอกนัย (Convergent Thinking) ซึ่งเป็นการคิดแบบทิศทางเดียว มีงานวิจัย พบว่า เปอร์เซ็นต์ของการถามคำถามปลายเปิดที่เพิ่มขึ้นเพียง เล็กน้อยในห้องเรียนจะเพิ่มการคิดแบบเอกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งนักเรียนส่วนมากจะตอบด้วยความคิดไตร่ตรอง มากขึ้น และแสดงออกซึ่งการคิดระดับสูง นอกจากนี้ คำตอบ ดังกล่าวยังนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนด้วยกัน อีกด้วย (Carin & Sund, 1978) ดังนั้น คำถามปลายเปิด จึงเป็น ประเภทของคำถามที่ผู้วิจัยสนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา จากความสำคัญของการใช้ คำถามและคำถามปลายเปิด สรุปได้ว่าครูควรมีบทบาทสำคัญ ในการเลือกใช้คำถามให้ถูกต้อง เพื่อกระตุ้นนักเรียนทุก ๆ คน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอภิปราย พยายามกระตุ้นจินตนาการ ของนักเรียน และควรใช้คำถามที่เปิดโอกาสสำหรับนักเรียนทุกคน ได้ตอบ เพื่อแสดงความคิดของนักเรียน (ชัยวัฒน์ สุธิธรรัตน์, 2555)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะทางความคิดอย่างหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อเด็กเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าความคิด สร้างสรรค์เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับสร้างงานใหม่ ๆ และเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญในการประเมินว่าคน ๆ นั้น จะเป็นคนที่ ประสบความสำเร็จระดับผู้นำของทุกสาขาอาชีพได้หรือไม่ เพราะคนที่ประสบความสำเร็จในอาชีพของตนได้ต้องมีผลงาน ที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากคนอื่น ซึ่งเราสามารถเห็นตัวอย่าง

จากผลงานทั่วโลก ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นลักษณะของผู้นำทางปัญญาผู้พลิกประวัติศาสตร์ทางความคิดของโลกเสมอมา ดังนั้น การสอนความคิดสร้างสรรค์และการฝึกฝนให้นักเรียนสามารถคิดอย่างสร้างสรรค์จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและคุณภาพในตนเองของเด็กให้เด็กมีชีวิตอย่างมั่นใจและมีคุณภาพมากขึ้น หากการสอนไม่ได้มุ่งให้นักเรียนพยายามคิด และมีความคิดเป็นของตนเอง ถือกรอบความคิดหรือหาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ก็อาจจะทำให้คำจำแนกมากมายเกี่ยวกับการแก้ปัญหาหรือมีพฤติกรรมในรูปแบบเดิมต่อเนื่องกันจากช่วงอายุคน ช่วงหนึ่งไปสู่อีกช่วงหนึ่งเป็นร้อย ๆ ปี (อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์, 2552) และนับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งผลให้บุคลากรทางการศึกษาตื่นตัวที่จะช่วยกันสานอุดมการณ์ไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน คือ มุ่งหวังสร้างเยาวชนไทยให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และสถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนให้เป็นไปในทิศทางเดียว โดยมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการตรวจสอบคุณภาพทุกระดับ

Northampton Centre (2012) ได้แบ่งองค์ประกอบของพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ออกเป็นสามองค์ประกอบ คือ พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับตนเอง พฤติกรรมที่สัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สัมพันธ์หลักสูตร ซึ่งจากงานวิจัยของ Amirtha & Umesh (2014) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบทความ “Student learning behavior and Academic achievement: Unraveling its Relationship” พบว่า พฤติกรรมการณ์เรียนรู้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

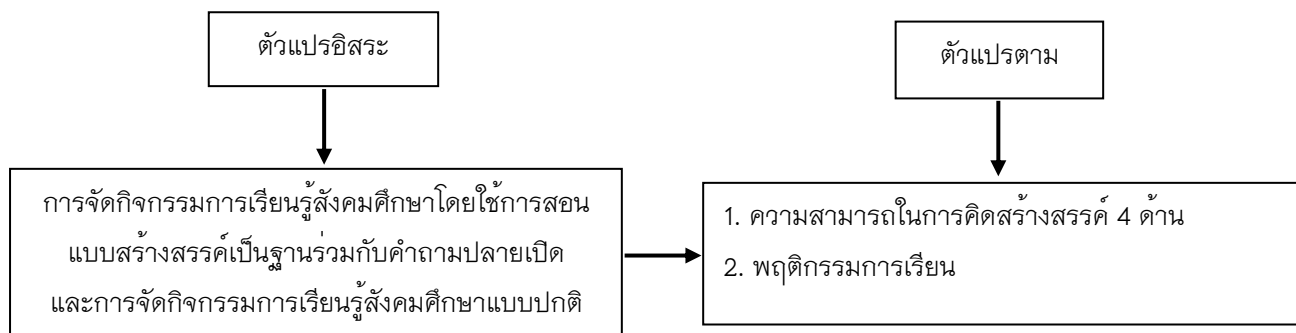
จากความหมายของพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมการณ์เรียนรู้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการณ์เรียนรู้ วิธีการเรียนรู้และพฤติกรรมการณ์แสดงออกในการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย ดังนั้น พฤติกรรมการณ์เรียนรู้จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ควรพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ความสำคัญของพฤติกรรมการณ์เรียนในวิชาสังคมศึกษานั้น จะมุ่งให้นักเรียนไปสู่ความสำเร็จได้นั้น คือ การที่ผู้เรียนเข้าใจ และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ให้เป็นชีวิตที่ดีงามและช่วยสร้างสรรค์สังคม ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา จึงเชื่อมโยงให้เด็กเรียนรู้ การใช้ชีวิตที่ถูกต้องอยู่อย่างมีความสุข

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ผลวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางสำหรับครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ
3. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโตนดหลวง (สุพรรณสิทธิ์วิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยมีห้องเรียนละ 17 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

- 3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด
- 3.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ
- 3.3 แบบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์
- 3.4 แบบวัดพฤติกรรมการเรียน
- 3.5 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขั้นตอนเตรียมการ เป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด 2) แบบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ 3) แบบวัดพฤติกรรมการเรียน และ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

4.2 ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งสองกลุ่มด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองชนิดที่เตรียมไว้

4.2.2 ผู้วิจัยทำการทดลอง กลุ่มละ 2 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

4.2.3 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด

4.3 ขั้นตอนหลังการทดลอง ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้ทำการทดสอบนักเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแบบวัดพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

1) การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ

2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกและสังเกตของผู้วิจัย เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด กับนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ โดยใช้ ค่าสถิติ t-test for Independent Samples

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.35, p < .05$)

2. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดมีพฤติกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.10, p < .05$)

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถเขียนสรุปบทเรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยตนเอง

อภิปรายผล

1. ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นกรอบในการจัดกิจกรรม การใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานจากการสอนโดยใช้วิธีนี้นั้นดีกว่าการสอนในวิธีปกติที่ครูใช้การอธิบายให้นักเรียนฟัง เขียนขึ้นกระดานให้นักเรียนดู ไม่มีใบความรู้ ไม่มีรูปภาพประกอบ ไม่มีสื่อวิดีโอ ในส่วนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาใหม่มีใบความรู้ รูปภาพประกอบ สื่อวิดีโอ ทำให้นักเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนในการทำกิจกรรม ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด จำนวน 8 แผน รวมเวลา 16 ชั่วโมง โดยมีการจัดรูปแบบการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ขั้นที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นที่ 4 นำเสนอผลงาน และขั้นที่ 5 ประเมินผล ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการประเมินตรวจสอบและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำมาจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสนใจการทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ ในห้องเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจที่แตกต่างกัน โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม ทำให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วิริยะ ฤาชัยพานิช (2558, หน้า 23-27) ได้ให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity-based Learning (CBL) ว่าต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการในการแก้ปัญหาด้วยการวิเคราะห์ปัญหา และอาศัยความคิดสร้างสรรค์ช่วยในการวิเคราะห์ผ่าน 8 กระบวนการ ได้แก่ 1) ให้แรงบันดาลใจเพื่อทำให้ปัญหาย่อยขึ้น 2) ศึกษาด้วยตนเองนักเรียนจะได้ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง

เพื่อคำตอบที่สร้างสรรค์ 3) นักเรียนปรึกษาครูผู้สอนโดยตรง 4) นักเรียนจะได้แก้ปัญหาของตนเองที่ตนได้รับ 5) อาศัยการเรียนรู้แบบเกมเป็นฐาน 6) การทำงานเป็นทีม 7) การนำเสนออย่างสร้างสรรค์ และ 8) การประเมิณงานร่วมกันของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้รับการสอนแบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐานจะสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทักษะความคิดสร้างสรรค์ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การสื่อสารกันภายในกลุ่มและการจัดสรรเวลา เหตุนี้ที่กล่าวมาข้างต้นจึงสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดของนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด มีพฤติกรรมการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ได้ต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนทั้งหมดหลังจากได้สื่อการสอนจากที่บ้าน แต่ผู้เรียนต้องฝึกแก้โจทย์สถานการณ์ ตอบคำถามได้หลากหลาย ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องมีการเตรียมตัวก่อนกลับมาเรียนที่ห้องเรียนและเก็บข้อสงสัยที่ไม่สามารถหาข้อมูลไว้เพื่อมาถามครูผู้สอนที่โรงเรียนและทำการอภิปรายกันในห้องเรียน ดังที่ อนุธรรม สมพงษ์ และศลวาลย์ มะลิไทย (2560) ได้กล่าวว่าการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นการสอนที่หลากหลายไม่ยึดติดกับวิธีใดวิธีหนึ่ง และเน้นผู้เรียนให้มีทักษะมากกว่ามีแค่ความรู้เดิม อันได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิด ทักษะการทำงาน และทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวทางกิจกรรมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลายฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2558, หน้า 23-27) ได้ทำวิจัยเรื่อง การสอนแบบคิดสร้างสรรค์เป็นฐานผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะในการค้นคว้า

หาความรู้ ทักษะในการคิด ทักษะในการนำเสนอ ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะในการบริหารเวลา นอกจากนี้นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานได้ให้ความเห็นว่า การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น จากการได้ตั้งประเด็นปัญหา ศึกษาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และได้นำความรู้ไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานของกลุ่ม

ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติพบว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งเน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งในชั้นสร้างความสนใจโดยการตั้งคำถามในสิ่งที่สนใจและชั้นสำรวจค้นหานักเรียนมีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูล ลงมือปฏิบัติจริง มีความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นเกิดความสามัคคีในกลุ่ม เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยกันคิดเพื่อนำไปสรุปเป็นองค์ความรู้ต่อไปโดยครูคอยกระตุ้น ชี้แนะ โดยเฉพาะในขั้นตอนการอธิบายและลงข้อสรุป และชั้นขยายความรู้ วิเคราะห์ผลและสรุป ทำให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผลหาแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้อง สามารถนำการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิดมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถเขียนสรุปบทเรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่สัมพันธ์กับตนเอง นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจและมีความสนใจการเรียนวิชาสังคมศึกษา มีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เอาใจใส่ต่องานและทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด กล้าสอบถามครู เมื่อมีสิ่งที่ยากรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนที่สัมพันธ์กับผู้อื่น นักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องเรียน รู้จักแบ่งงานและปฏิบัติงานตามข้อตกลงของกลุ่ม กล่าวพูด ชักถาม รวมถึงแสดงความคิดเห็นต่อหน้าเพื่อน ๆ ภายในห้องเรียน รวมถึงการแลกเปลี่ยนพูดคุยเนื้อหาล่วงหน้า

ภายในกลุ่มก่อนคุณครูเข้าสอน และพฤติกรรมการเรียนที่สัมพันธ์หลักสูตร นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียน การทำงาน สนใจศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกจากเนื้อหาสังคมศึกษาภายในห้องเรียน กล้าซักถามในเนื้อหาที่ไม่เข้าใจศึกษาและเขียนสรุปบทเรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยตนเอง ตามแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ เมื่อผู้เรียนได้สถานการณ์ปัญหา ผู้เรียนหาวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดของเพียเจต์ และสอดคล้องกับ กิติกรณ เจะเหลา (2555) ได้กล่าวว่า จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และได้วิเคราะห์ผลจากการมีส่วนร่วมการถามคำถาม การตอบคำถามและได้รับการเสริมแรงทางบวก พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบ มีความสนุกสนานในการเรียน จึงส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การจัดการเรียนสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และการเสริมแรงทางบวกทำให้นักศึกษามีความตั้งใจเรียนมากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด ได้มาจากการสร้างสรรค์ของแต่ละคนที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ความรู้เดิมต่อยอดความรู้ใหม่ ที่หลากหลาย ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทบาทของตนเอง เปิดใจกว้างที่จะยอมรับฟังความคิดของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ครูควรส่งเสริมช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน มีการเตรียมความพร้อมของกิจกรรมในทุกขั้นตอน ยืดหยุ่นเวลาตามความเหมาะสมกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก นำเสนอข้อมูลที่ค้นพบเพื่อที่จะบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การวางแผนการสอน ครูควรมีการวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้ามอบหมายงานให้นักเรียนอย่างรอบคอบ เช่น การแจ้งให้ศึกษาข้อมูลที่จะต้องใช้ในการกิจกรรมครั้งต่อไปในแต่ละเรื่อง เพราะเนื่องจากเวลาที่ใช้ในการสอนมีอย่างจำกัด มีการเปลี่ยนแปลงการจัดกลุ่ม เมื่อเปลี่ยนเนื้อหาหรือบทเรียน เพื่อฝึกได้เรียนรู้กระบวนการกลุ่มกับเพื่อนในห้องเรียน

3. การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางวิชาสังคมศึกษาไปใช้ในชั้นเรียนควรเริ่มจากการสร้างความคุ้นเคยในตัวคำถามปลายเปิดก่อน และคำถามที่ใช้ควรเริ่มจากคำถามปลายเปิดที่ง่ายก่อนแล้วจึงเริ่มใช้คำถามปลายเปิดที่ยากขึ้น

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ชั้นกิจกรรมกลุ่มการดำเนินกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมกันสร้างผลงานสร้างสรรค์ ครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดนอกกรอบและหลากหลายตามความสนใจของนักเรียน เพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน กระบวนการกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญ ควรแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารรถ เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม และครูผู้สอนจะต้องให้คำแนะนำเรื่องกระบวนการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับคำถามปลายเปิด ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กิติกรณ เจะเหลา. (2555). ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่มและการเสริมแรงบวก. เข้าถึงได้จาก http://www.pvca-ri.com/myfile/141014210649_1.pdf
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). 80 แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเตอร์ คอร์ปอเรชั่น.
- ทิศนา แหมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญสม ลอยบัณฑิตย์. (2547). การศึกษาผลของการทำกิจกรรมวาดภาพเป็นกลุ่มที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- ระพีพัฒน์ แก้วอ่ำ. (2559). การใช้คำถามปลายเปิดในการสอนคณิตศาสตร์. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 8(15), 206–211.
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2558). การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity-based Learning (CBL). วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 1(2), 23–27.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อนรรฆ สมพงษ์ และลดาวัลย์ มะลิไทย. (2560). การศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในรายวิชาการศึกษาเอกสารและหลักฐานทางประวัติศาสตร์. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์. (2552). สร้างลูกให้เป็นอัจฉริยะ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ปิ๊กลัส.
- Amirtha, M. T., & Umesh, S. J. (2014). Student learning behavior and academic achievement: Unraveling Its relationship. *Indian Journal of Applied Research*, 4(12), 57–59.
- Carin A. A., & Sund R. B. (1978). *Creative Questioning and Sensitive Listening Technique: a Self-Guided Approach*. New Jersey: Merrill/Prentice Hall.
- Northampton Centre. (2012). *What is Learning Behaviour?*. Retrieved from <http://www.ncflb.com/aboutus/learningbehaviour/>
- Watanabe, Y. (1999). Second language literacy through student-centered learning. *The Internet TESL Journal*, 5(2), Retrieved from <http://itelsj.org/Articles/Caprio-StudentCentered.html>

การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษา สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง

Needs Assessment for Personality Development of Modern Physical Education Teachers of Physical Education Students at National Sports University, Ang Thong Campus, Thailand

ณรัช เจริญศิลป์¹ ณภิญญา เจริญศิลป์²

Narach Charoensilp¹, Naphiya Charoensilp²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ และศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษา ยุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาพลศึกษา จำนวน 184 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์ เกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ มี ค่าความเที่ยงตรง (IOC) อยู่ในช่วง 0.80–1.00 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.82 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดเรียงลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.58) สภาพที่คาดหวังการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.66)
2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา เรียงลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ อันดับ 1 ด้านความรู้และสติปัญญา ($PNI_{modified} = 0.13$) อันดับ 2 ด้านวาจาและการสื่อสาร ($PNI_{modified} = 0.12$) อันดับ 3 ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง และด้านอารมณ์ ($PNI_{modified} = 0.10$) และ อันดับ 5 ด้านการปรับตัว และด้านกายภาพ ($PNI_{modified} = 0.09$)
3. แนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มี 2 ด้าน คือ ด้านความรู้และสติปัญญา และด้านวาจาและการสื่อสาร

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น บุคลิกภาพครู ครูพลศึกษายุคใหม่

¹อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง, Lecturer, Faculty of Education, Thailand National Sports University Angthong Campus

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, Asst. Prof., Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ณรัช เจริญศิลป์, n.charoensilp@tnsu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 12 มกราคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 29 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 เมษายน 2568

ABSTRACT

This research aimed to examine the actual and expected conditions regarding personality development of modern physical education teachers, assess the needs for developing the personality of modern physical education teachers, and establish guidelines for personality development of modern physical education teachers among physical education students at National Sports University, Ang Thong Campus, Thailand. The sample group consisted of 184 physical education students, selected through stratified random sampling. The data collection tool was an online questionnaire designed to assess the actual and expected conditions of personality development among modern physical education teachers. The instrument's content validity index (IOC) ranged from 0.80 to 1.00, and its reliability of 0.82. The statistical methods used included percentage, mean, standard deviation, modified priority needs index ($PNI_{modified}$), and content analysis for qualitative data.

The results showed that:

1. The actual and expected conditions regarding the personality development of modern physical education teachers were at a high level overall, with mean scores of 3.61 (S.D. = 0.58) and 3.98 (S.D. = 0.66), respectively.
2. The prioritized needs for developing the personality of modern physical education teachers among physical education students, were as follows: 1) Knowledge and Intellect ($PNI_{modified} = 0.13$), 2) Speech and Communication ($PNI_{modified} = 0.12$), 3) Interest and Self-improvement, and Emotional Aspects ($PNI_{modified} = 0.10$), and 5) Adaptability and Physical aspects ($PNI_{modified} = 0.09$).
3. The guidelines for developing the personality of modern physical education teachers among physical education students focused on two main aspects: Knowledge and Intellect, and Speech and Communication.

Keywords: Needs Assessment, Teacher Personality, Modern Physical Education Teachers

บทคัดย่อ

ความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคศตวรรษที่ 21 หรือโลกยุคใหม่ ส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เน้นครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้มาสู่การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูยุคใหม่จึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทความ เป็นครูจากผู้สอนมาเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่าน กระบวนการปฏิบัติ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ของตนเอง (พนมนคร มีราดา, 2560, หน้า 23–35) ครูจึงต้องแสดงออกถึง ความเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Facilitator) ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจ และทักษะการเรียนรู้ ให้สามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้

(พิชญานา ยืนยาว และธีรวิฑูร ชาติดันทิโชค, 2562, หน้า 476) ซึ่งความเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้ของโลกยุคใหม่นี้ จึงมีอิทธิพลต่อความเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ด้วยเช่นกัน

ครูพลศึกษายุคใหม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะที่เหมาะสม กับความเป็นครูยุคใหม่ โดยต้องเป็นผู้มีความรู้ทั้งในด้านการ จัดการเรียนรู้พลศึกษา และทักษะทางการกีฬา สามารถเป็น ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถด้านการสื่อสาร และการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อนครู และ ผู้บริหาร รู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล พัฒนาตนเอง ในความเป็นครูพลศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปรับตัวให้เข้ากับผู้เรียน และยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป (Asri Saidi, et al., 2019, pp. 14–24) มีความสามารถทางวิชาการอย่าง รอบด้านและทันสมัย มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเชื่อมั่นและความกระตือรือร้น

อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพของครูพลศึกษา (Guo Fengmin, et al., 2023, p. 404) ดังนั้นครูพลศึกษายุคใหม่จึงต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านเนื้อหาวิชา ทักษะกีฬา เทคโนโลยีดิจิทัล และการจัดการเรียนรู้พลศึกษา มีความเป็นครูที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีงามได้รับการยอมรับนับถือจากผู้เรียน ชุมชนและสังคม ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ จะหลอมรวมเกิดเป็นบุคลิกภาพของครูพลศึกษายุคใหม่

บุคลิกภาพของครูพลศึกษายุคใหม่ของครูพลศึกษานั้นจะสะท้อนถึงความเป็นครูพลศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ โดยแสดงออกถึงความเป็นมืออาชีพและความเป็นครูที่ดี จากการแสดงท่าทีและการวางตัวที่เหมาะสม มีอารมณ์ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริงอยู่เสมอ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีทั้งอารมณ์ ดีใจ โกรธ เศร้า หงุดหงิด มีความสละสลวยในการนั่ง การยืน การเดิน การไหว้ ร่วมกันมีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีได้อย่างหลากหลาย สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ทุกรูปแบบ (ธมล เกลียวกมลหัต และคณะ, 2562, หน้า 566-579) ทั้งนี้บุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ องค์ประกอบภายใน ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพครูพลศึกษา ทักษะการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล การวัดและประเมินผล การพัฒนาวิชาชีพ ความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียน และค่านิยมที่ดีต่อผู้เรียน และองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ อายุและรูปร่าง การดูแลสุขภาพ ลักษณะท่าทาง การใช้คำพูด การแต่งกาย การแสดงออกถึงความกระฉับกระเฉงและกระตือรือร้น บุคลิกภาพเหล่านี้มีอิทธิพลต่อผู้เรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน (Yerdanova, et al., 2022, pp. 1718-1719)

นักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ในฐานะที่ครูพลศึกษายุคใหม่ ต้องมีความรู้ด้านศาสตร์ทางพลศึกษา กีฬา และศาสตร์เกี่ยวกับการสอนที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในอนาคต จำเป็นต้องมีบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ซึ่งจะเป็นภาพลักษณ์ที่นักศึกษาต้องแสดงออกอย่างเหมาะสมสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีงามของความเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ได้อย่างแท้จริง การประเมิน

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษานั้นเป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นตามที่คาดหวัง ดังนั้น การประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นกระบวนการที่วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและวางแผนการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนเริ่มต้นจากการบอกถึงความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อหาสาเหตุ และการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา ความต้องการจำเป็น ตามกรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งจะทำให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558, หน้า 14)

จากความสำคัญของบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ที่จะสะท้อนภาพลักษณ์ของการเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ที่มีคุณภาพของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง เพื่อให้ทราบระดับของบุคลิกภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันและระดับความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพที่คาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพของครูพลศึกษายุคใหม่ให้นักศึกษา เพื่อให้มีความพร้อมสู่การเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ที่มีคุณภาพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

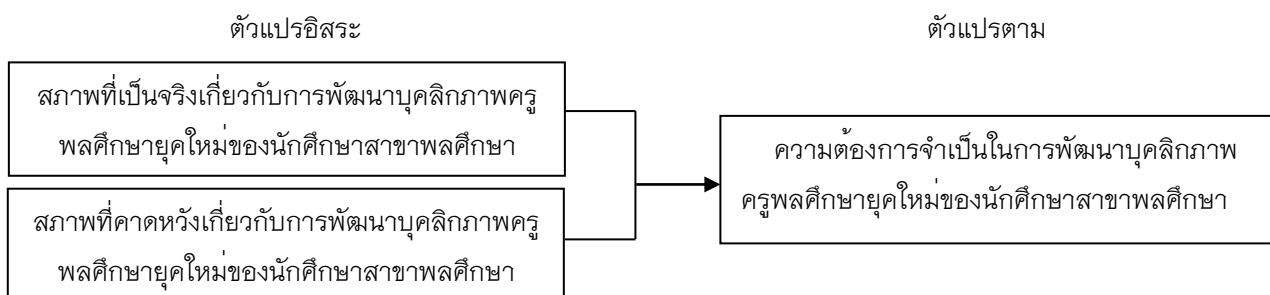
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ผู้วิจัยนำเสนอแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 352 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 184 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากชั้นปีการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 54 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 46 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 42 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 42 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 42–44)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์โดยใช้ Google Form ซึ่งมี 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ และชั้นปีการศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านวาจาและการสื่อสาร 3) ด้านความรู้และสติปัญญา 4) ด้านอารมณ์ 5) ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง และ 6) ด้านการปรับตัว

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้ 1) ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 70) และ 2) ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 116) โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยภาพคิวอาร์โค้ด (QR Code) แนบไปพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างดำเนินการตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์โดยใช้ Google Form เพื่อตอบแบบสอบถามและรวบรวมส่งกลับมายังผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 184 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบจำนวน 184 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

2. หลังจากได้แบบสอบถามครบแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แปลผล และเขียนรายงานผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ วิเคราะห์โดยนำข้อมูลระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ มาคำนวณค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้การคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) (สุวิมล ว่องวานิช, 2558, หน้า 14)

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคำถามปลายเปิด (Open Ended) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังตาราง 1
ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ชั้นปีการศึกษา	เพศ			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
1	39	15	54	29.34
2	34	12	46	25.00
3	34	8	42	22.83
4	33	9	42	22.83
รวม	140	44	184	100.00
	76.09	23.91	100.00	-

จากตาราง 1 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 76.09) และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 ในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 29.34, 25.00, 22.83 และ 22.83 ตามลำดับ)

2. ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพ

ที่คาดหวังในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา โดยภาพรวม

ด้าน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่คาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านกายภาพ	3.64	0.59	มาก	3.95	0.67	มาก
2. ด้านวาจาและการสื่อสาร	3.50	0.64	ปานกลาง	3.93	0.70	มาก
3. ด้านความรู้และสติปัญญา	3.49	0.65	ปานกลาง	3.95	0.71	มาก
4. ด้านอารมณ์	3.64	0.67	มาก	3.99	0.72	มาก
5. ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง	3.65	0.64	มาก	4.03	0.71	มาก
6. ด้านการปรับตัว	3.73	0.62	มาก	4.05	0.69	มาก
รวม	3.61	0.58	มาก	3.98	0.66	มาก

จากตาราง 2 สภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับตัว ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.64) ด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.67) ด้านกายภาพ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.59) ด้านวาจาและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.64) และด้านความรู้และสติปัญญา ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ในขณะที่สภาพที่คาดหวังในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับตัว ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.71) ด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) ด้านความรู้และสติปัญญา ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.71) ด้านกายภาพ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.67) และด้านวาจาและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

3. ผลการจัดอันดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง ปรากฏผล ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการจัดอันดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา

ด้าน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่คาดหวัง			PNI _{modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านกายภาพ	3.64	0.59	มาก	3.95	0.67	มาก	0.09	5
2. ด้านวาจาและการสื่อสาร	3.50	0.64	ปานกลาง	3.93	0.70	มาก	0.12	2
3. ด้านความรู้และสติปัญญา	3.49	0.65	ปานกลาง	3.95	0.71	มาก	0.13	1
4. ด้านอารมณ์	3.64	0.67	มาก	3.99	0.72	มาก	0.10	3
5. ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง	3.65	0.64	มาก	4.03	0.71	มาก	0.10	3
6. ด้านการปรับตัว	3.73	0.62	มาก	4.05	0.69	มาก	0.09	5
รวม	3.61	0.58	มาก	3.98	0.66	มาก	0.10	–

จากตาราง 3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง โดยเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ อันดับ 1 ด้านความรู้และสติปัญญา (PNI_{modified} = 0.13) อันดับ 2 ด้านวาจาและการสื่อสาร (PNI_{modified} = 0.12) อันดับ 3 ด้านความสนใจและพัฒนาตนเอง และด้านอารมณ์ (PNI_{modified} = 0.10) และอันดับ 5 ด้านการปรับตัว และด้านกายภาพ (PNI_{modified} = 0.09)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง พบว่า มี 2 ด้านสำคัญคือ ด้านความรู้และสติปัญญา และด้านวาจาและการสื่อสาร โดยแนวทางการพัฒนาความรู้และสติปัญญา ได้แก่ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการตัดสินใจได้อย่างทันท่วงที ซึ่งจะช่วยให้ครูพลศึกษายุคใหม่สามารถสอนพลศึกษาและกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการรู้เท่าทันสื่อและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้อย่างดี และด้านวาจาและการสื่อสาร ได้แก่ การใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับนักเรียน ใช้ภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ การพูดที่ยกตัวอย่างให้ผู้ฟังเห็นภาพชัดเจน กระชับรัดกุมเข้าใจง่าย โดยสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้ผู้ฟังได้เข้าใจอย่างชัดเจน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาลักษณะที่คาดหวังในการพัฒนาบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง พบว่า อยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการปรับตัว ทั้งนี้เป็นผลจากความสำคัญของการมีบุคลากรครูพลศึกษายุคใหม่ที่นักศึกษาคาดหวังว่าจะให้เกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการเป็นครูพลศึกษาที่สมบูรณ์แบบที่สามารถสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่น สร้างแรงบันดาลใจทางพลศึกษาและกีฬาให้นักเรียนและผู้อื่น เนื่องจากการปรับตัวเข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็วได้อย่างเหมาะสม จะส่งผลต่อความพร้อมของนักศึกษาไปสู่การเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ที่ดีได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสนับสนุนผลการศึกษานี้ของ Nur Hidayah, et al. (2023, p. 669) ที่พบว่าครูในอนาคตของนักเรียนต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน ครูที่มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบมีโอกาสประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้และตรงกับความต้องการพัฒนาตนเองของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวิมล มธุรส (2564, หน้า 37) พบว่า ครูต้องปรับบทบาทเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เป็นบุคคล

แห่งศตวรรษที่ 21 มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิด ขั้นสูงและพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 ในขณะที่การศึกษาของ เบญจวรรณ ณหอมชยธวัช และคณะ (2559, หน้า 210) ได้พบว่า การพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วิธีคิด วิธีการเรียนรู้ และวิธีการพัฒนาการเตรียมความพร้อมของอาจารย์และนักศึกษาที่เชื่อมโยงกัน ส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตยุคใหม่ให้มีความเป็นพลวัต (Dynamic) เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. จากผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอ่างทอง พบว่าอยู่ในระดับมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการศึกษาสภาพที่คาดหวัง ซึ่งเป็นผลมาจากนักศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยการพัฒนาตนเองให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป สะท้อนสภาพที่เป็นจริงของบุคลิกภาพที่เป็นอยู่ของนักศึกษา ซึ่งมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ความรู้ต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว สนใจและกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองในความเป็นครูพลศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของ ดิศพล นุภาพชาติ และคณะ (2561, หน้า 217) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในระดับดีมาก ทั้งด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตน และด้านจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ จริญญา สมานญาติ (2564, หน้า 45) เรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนสาขาพลศึกษา โดยพบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอยู่ในระดับมากทุกด้าน รวมถึงการศึกษาของ สุธน เพ็ชรนิล และคณะ (2565) ที่ศึกษาสถานภาพปัจจุบันของมาตรฐานที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนพลศึกษา พบว่า มีมาตรฐานที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านความรู้ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ และด้านการจัดการเรียนการสอน

3. เมื่อพิจารณาผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา พบว่า ผลการจัดลำดับความสำคัญ 2 อันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ด้านความรู้และสติปัญญา และอันดับที่ 2 ด้านวาจาและการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ให้ความสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพด้านความรู้และสติปัญญา อาทิ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การรู้เท่าทันสื่อและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และด้านวาจาและการสื่อสาร ได้แก่ การใช้ถ้อยคำและภาษาเหมาะสมกับกาลเทศะ การใช้ภาษาในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้ผู้ฟังได้เข้าใจอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะการเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ต้องมีความเป็นผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงในด้านบุคลิกภาพของครูพลศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้พลศึกษาที่ทันสมัยและการสื่อสารกับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม เช่น เว็บไซต์ทางการศึกษา แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ เพื่อการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจให้กับผู้เรียนในยุคปัจจุบันและอนาคต โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ Arbabisarjou, et al. (2016, p. 154) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของครูพลศึกษากับความเชื่อมั่นของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคม พบว่า บุคลิกภาพของครูพลศึกษาสามารถพัฒนาและปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนให้ดีขึ้นได้ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ Nur Hidayah, et al., (2023, p. 673) ที่ได้ศึกษา พบว่า บุคลิกภาพของครูในอนาคตต้องพิจารณาความคาดหวังและความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ จึงสามารถตอบสนองและสนับสนุนเพิ่มประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ในขณะที่การศึกษาของ Galimullina, et al. (2022, p. 1729) ได้ศึกษา พบว่า ครูยุคใหม่จำเป็นต้องมีความสามารถทางเทคโนโลยีดิจิทัล รู้เท่าทันสื่อดิจิทัล รวมถึงการศึกษาของ Stejskalová, et al. (2022, p. 168) พบว่า ครูยุคใหม่ต้องพัฒนาบุคลิกภาพในด้านการสื่อสารและความฉลาดทางอารมณ์ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษา พบว่า ด้านที่มีความสำคัญ

มากที่สุด คือ ด้านความรู้และสติปัญญา ดังนั้น สถาบันการผลิตครูทุกสถาบันควรสนับสนุนให้คณาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมบุคลิกภาพด้านความรู้และสติปัญญา กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาความรู้และสติปัญญา รวมถึงการใช้วาจาและการสื่อสาร ร่วมกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร อาทิ โครงการฝึกอบรมด้านความรู้และสติปัญญาที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โครงการฝึกอบรมทักษะการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความรู้และสติปัญญาและความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อันจะแสดงออกถึงบุคลิกภาพของครูพลศึกษายุคใหม่

2. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในฐานะหน่วยผลิตครูพลศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้ เพื่อทบทวนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (สาขาพลศึกษา) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

- จริยญา สมานญาติ. (2564). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 15(4), 45–56.
- ดิศพล บุญผาชาติ และคณะ. (2561). คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในทัศนะของผู้บริหารและครู. *วารสารบริหารการศึกษาบวบัณฑิต*, 18(1), 217–224.
- ธมล เกลียวกมลทัต และคณะ. (2562). รูปแบบการพัฒนาคูณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6(3), 566–579.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ ฌนอมชยธวัช และคณะ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา 21st Century Skills: A Challenge for Student Development. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 3(2), 208–222.
- พนมนคร มีราดา. (2560). ครูต้องมีลักษณะอย่างไรในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 5(2), 23–35.
- พิชญภา ยืนยาว และธีรวัช ธาตาดันติโชค. (2562). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1), 470–480.
- สุธน เพ็ชรนิล และคณะ. (2565). มาตรฐานที่พึงประสงค์ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนพลศึกษา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกระบี่. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 33(3), 93–102.
- สุวิมล มธุรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(40), 33–42.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น: Needs Assessment Research*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ของนักศึกษาสาขาพลศึกษาผู้ซึ่งจะเป็นครูพลศึกษายุคใหม่ ในอนาคตให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับครูพลศึกษายุคใหม่ เพื่อการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาความเป็นครูพลศึกษาในยุคใหม่อย่างเหมาะสม
2. ควรมีการศึกษากับตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักศึกษาสาขาพลศึกษาในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอื่น นักศึกษาสาขาพลศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่น และครูพลศึกษาที่เป็นครูประจำการ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพครูพลศึกษายุคใหม่

- Arbabisarjou, et al. (2016). Students' Individual and Social Behaviors with Physical Education Teachers' Personality. *International Education Studies*, 9(1), 154–160.
- Asri Saidi, et al. (2019). Competency of PE Teachers in the 21st Century. *e-Journal of Education Studies*, Burapha University, 1(4), 14–24.
- Galimullina, et al. (2022). Analysis of Requirements for the Digital Competence of a Future Teacher. *European Journal of Educational Research*, 11(3), 1729–1745.
- Guo Fengmin, et al. (2023). Development Competencies of Junior Middle School Physical Education Teachers in Dongguan City. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR)*, 3(5), 403–420.
- Nur Hidayah, et al. (2023). Assessing ideal teacher's personality: Students' perspective and expectations, *Journal of Education and Learning (EduLearn)*, 17(4), 669–676.
- Stejskalová, et al. (2022). Personality Development as a Key Aspect of Teacher Learning: A Pilot Study of the Training Programme Effects within the CLIMA Concept. *Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science*, 15(3), 168–180.
- Yerdanova, et al. (2022). Components of image competencies of future physical education teachers. *Journal of Educational Sciences*, 17(5), 1715–1726.

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Development of the Thai Analytical Reading Skills Training Package Using the KWL Plus Technique with Graphic Organizers for Prathomsuksa 5 Students

อรปริยา พระสว่าง¹ พัทธนันท์ ชมภูณัฐ² ธนานันต์ กุลไพบุตร³

Ornpreeya Phrasawang¹, Phattanut Chomphunut² and Thananun Kunpaibutr³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนสองดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 23 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ จำนวน 8 ชุด 2) คู่มือประกอบการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ และ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 85.87/80.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.32)

คำสำคัญ: ชุดฝึกทักษะ การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ เทคนิค KWL Plus แผนผังกราฟิก

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Master of Education Degree in Research of Curriculum and Instruction, Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Lecturer Dr. of the Faculty of Education Sakon Nakhon Rajabhat University

³รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, Assoc. Prof. Dr., Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: อรปริยา พระสว่าง, mint23422342@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 9 กุมภาพันธ์ 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 1 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 2 เมษายน 2568

ABSTRACT

This research aimed to 1) develop and evaluate the efficiency of the Thai analytical reading skills training package based on the 80/80 criteria; 2) compare students' Thai analytical reading abilities before and after learning through the developed training package; and 3) examine students' satisfaction with learning through the training package. The sample, obtained through cluster random sampling, included a class of 23 Prathomsuksa 5 students at Chumchon Songdao School under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2, during the second semester of the 2024 academic year. The research instruments comprised: 1) eight training packages designed to enhance Thai analytical reading skills, 2) a teacher's manual for the training packages, 3) a test on Thai analytical reading abilities comprising 30 multiple-choice items with four options, and 4) a 20-item student satisfaction questionnaire using a 5-point rating scale. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Dependent Samples t-test.

The findings were as follows:

1. The Thai analytical reading skills training packages based on the KWL Plus technique with graphic organizers achieved an efficiency of 85.87/80.43, which exceeded the established criteria of 80/80.
2. The students' Thai analytical reading abilities after the intervention were higher than those before at the .01 level of significance.
3. The students reported the highest level of satisfaction with the learning experience through the developed training packages ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.32).

Keywords: Training Packages, Thai Analytical Reading, KWL Plus Technique, Graphic Organizers

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้เทคโนโลยีมีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์จนเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต

การที่โลกเราก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาการอ่านจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การอ่านมีความสำคัญและมีบทบาทในชีวิต ความเป็นอยู่ของพวกเรา มากกว่ายุคสมัยที่ผ่านมาหลายเท่า ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งการอ่าน และการท้าทาย ภูมิปัญญาคงไม่เกินความจริง เราอ่านเพื่อที่จะได้ติดตามความก้าวหน้า เหตุการณ์ หรือความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดสติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็น จะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิดเป็นผู้มีความรู้กว้างขวางและ

เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง ดังนั้น การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้จำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ นำมาเปรียบเทียบและนำไปพัฒนาความสามารถของตนเอง (มยุรฉัตร ฉัตรพุดชัย, 2559, หน้า 98)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546, หน้า 10) ได้ระบุว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผล เบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้นเข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 40) และพรทิพย์ แข็งขัน และเฉลิมลาภ ทองอาจ (2553, หน้า 54) กล่าวถึง ความจำเป็นของการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์จำเป็นสำหรับยุคปัจจุบัน เพราะผู้อ่านต้องเลือกบริโภคสื่อต่าง ๆ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสังคม ทำให้นักเรียนมีหลักการแยกแยะประเมินเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกตพิจารณาความแตกต่าง และความเป็นเหตุเป็นผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจ หรือสรุปสิ่งใดลงไป เป็นทักษะที่ใช้มากในวงการศึกษาและอาชีพต่าง ๆ ในปัจจุบัน

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นเพื่อสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ถูกต้องและเป็นระบบระเบียบ การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในยุคเทคโนโลยีปัจจุบันที่ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้ความรู้ในการอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูลข่าวสาร ที่ได้รับว่า มีความน่าเชื่อถือหรือมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านเพื่อประเมินค่า ดีความ วิเคราะห์ความและสรุปความ ถึงแม้ว่าหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยจะให้ความสำคัญแก่การสอนเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียน สามารถนำความรู้จากการอ่านมาพัฒนาตนเอง และนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ปัจจุบันการสอนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งเป็น ปัญหาสำคัญระดับประเทศมาโดยตลอด จากสถาบันทดสอบ การศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ผลการประเมิน พบว่า การศึกษาไทยนั้นเข้าขั้นวิกฤตแทบทุกระดับชั้น เด็กไทย โดยเฉลี่ยยังมีทักษะการคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลต่ำมาก

ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนชุมชนสองดาว ได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียน มีทักษะการอ่านเช่นเดียวกัน แต่พบว่า ปัญหาการอ่านเชิงวิเคราะห์ จึงมี 2 ปัจจัย คือ เกี่ยวกับตัวผู้เรียนและด้านการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน โดยข้อแรก คือ เกิดจากตัวผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมักอ่านข้อความสั้น ๆ จากสื่อโซเชียล และใช้เวลาใน การอ่านค่อนข้างน้อย ทำให้ผู้เรียนขาดเวลาในการพิจารณา ไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ซึ่งไม่เป็นไปตามขั้นตอนในการ อ่านเชิงวิเคราะห์ รวมถึงตัวผู้เรียนให้ความสนใจกับเทคโนโลยี มากเกินไป ทำให้ขาดโอกาสในการศึกษาหาความรู้จากหนังสือ หรือเอกสารอื่น ๆ ข้อที่สอง คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอน พบว่าครูผู้สอนยังคงเน้นการสอนแบบบรรยายและ ไม่มีชุดแบบฝึกต่อเนื่องที่จะพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจและไม่ได้อบรมเน้นให้ ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างจริงจัง ทำให้ผู้เรียน ขาดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไป

การพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ด้วยเทคนิค KWL Plus มีความเหมาะสมในการพัฒนาการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากการ เป็นการสอนให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการเล็ก ๆ เริ่มต้นด้วยการสำรวจความรู้พื้นฐานหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและ เรื่องนั้น ๆ ต่อด้วยการค้นหาสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนจะจัดการสอนด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ให้ตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนเรียนรู้แล้วก็จะสะท้อน ผลการเรียนรู้ออกมาว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง การจัดการเรียน การสอนด้วยเทคนิคนี้ จะเป็นวิธีที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักต่อยอด ความรู้ด้วยตนเองให้เพิ่มขึ้น ด้วยการค้นหาคำตอบจากคำถาม ที่ตนเองตั้งไว้ ดังจะเห็นได้จากผลการรายงานการวิจัยของ ณัฐนันท์ โมฬิมพ์ (2565, หน้า 103) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ แบบ KWL Plus ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การจัดการเรียนรู้ แบบ KWL-Plus ส่งผลให้ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ ปิตียามาต สหวิวัฒนาสิริกุล, สุนิตยดา เย็นทั่ว และปวีศา จรตล (2564, หน้า 40) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้เรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้วยเทคนิค KWL Plus มีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งชุดกิจกรรมแก้คำที่ พอสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียน มีทักษะการคิด นำไปสู่การคิดวิเคราะห์ ผวนวกกับการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง ตั้งแต่การคิด การวางแผน การนำเสนอ รวมถึงการช่วยพัฒนา ความจำ ความเข้าใจ และการสรุปบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนผังกราฟิก (Graphic Organizers) เป็นเทคนิคที่เกี่ยวกับการ ใช้สมองให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นการทำงานของสมองซีกซ้าย และขวาในการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่ง Tony Buzan อธิบายว่า โครงสร้างหรือการทำงานของสมองในการติดต่อ จัดการ รวบรวม บันทึก เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นั้น ควรเริ่มด้วยความคิดหลัก (Main Idea) จุดกลางแล้วแตกสาขาย่อย

ออกไปตามความคิดของแต่ละคน ซึ่งแผนผังกราฟิกจะเป็นแผนผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวมโดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิตและภาพแสดงความหมายและเชื่อมโยงทางความคิดหรือสื่อนั้น ๆ ซึ่งแผนผังกราฟิกจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น ในการสร้างแผนผังกราฟิก ทิศนา แคมมณี (2553, หน้า 141) เสนอขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเสนอประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการกลุ่มและรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นการนำเสนอ โดยใช้แผนผังกราฟิก ขั้นที่ 5 ขั้นการนำไปใช้ ซึ่งมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคแผนผังกราฟิก เช่น สุพัตรา มุลละของ (2558, หน้า 2666) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือ และเทคนิคแผนผังกราฟิกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.63/85.08 ตามเกณฑ์ 75/75 แสดงว่าแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ตามแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 75); วัชร เล่าเรียนดี (2555, หน้า 2-3); มนูญญา แก้วสองเมือง (2556) และ Carr & Ogle (1987, pp. 626-631) ร่วมกับแผนผังกราฟิกตามแนวคิดของ Tony & Barry (1993) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

การเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- ขั้น K (Know)
- ขั้น W (Want to know)
- ขั้น L (Learned)
- ขั้น Plus การสร้างแผนผังกราฟิก

ตัวแปรตาม

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์
2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์
3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ มีทักษะการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน ใคร่ครวญ และแยกแยะส่วนต่าง ๆ เช่น รู้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร สามารถพิจารณาแยกแยะให้รู้ถึงความแตกต่าง ข้อดีข้อเสียของเนื้อเรื่อง หรือบทอ่านต่าง ๆ ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ศูนย์เครือข่ายที่ 11 จำนวน 12 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนสองดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 23 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ จำนวน 8 ชุด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00)

2. คู่มือการเรียนการสอนประกอบการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00)

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบทดสอบชนิดอิงกลุ่ม แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการวิเคราะห์ ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.29–0.79 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.29–1.00) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (KR-20) เท่ากับ 0.96

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ค่าอำนาจจำแนก (Item–Total Correlation) อยู่ระหว่าง 0.26–0.81 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนชุมชนสองดาว จำนวน 23 คน โดยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 50 นาที

2. ชี้แจงวิธีการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตรงกันและปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง

3. ดำเนินการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 ชุด และเก็บคะแนนระหว่างเรียน

4. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ฉบับเดียวกันกับที่ใช้สอบก่อนใช้ชุดฝึกทักษะ

5. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ E_1/E_2 ซึ่ง E_1 เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (ชวลิต ชูกำพอง, 2553, หน้า 131–132)

2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียน หลังการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 142)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.00–1.50	น้อยที่สุด
1.51–2.50	น้อย
2.51–3.50	ปานกลาง
3.51–4.50	มาก
4.51–5.00	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL PLUS ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL PLUS ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่	ระหว่างเรียน (E_1)		ทดสอบหลังเรียน (E_2)	
	$\bar{X}$	ร้อยละ	$\bar{X}$	ร้อยละ
1. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก นิทาน	8.65	72.08	24.13	80.43
2. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก โฆษณา	9.65	80.41		
3. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก วารสาร	10.13	84.41		
4. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก สารคดี	10.22	85.16		
5. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก หนังสือพิมพ์	10.30	85.83		
6. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก บทความ	10.65	88.75		
7. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก พระบรมราโชวาท	11.09	92.41		
8. การอ่านเชิงวิเคราะห์จาก บทร้อยกรอง	11.74	97.83		
รวมเฉลี่ย	82.43			
ร้อยละ		85.87		

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมจากชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ทั้ง 8 ชุด เท่ากับ 82.43 คะแนน จากคะแนนเต็ม 96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.87 (E_1) และมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.13 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.43 (E_2) สรุปได้ว่าชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 85.87/80.43 (E_1 / E_2)

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL PLUS ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL PLUS ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig (1-tailed)
หลังเรียน	23	30	24.13	2.65	21.884**	.000
ก่อนเรียน	23	30	13.43	2.76		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.43 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.76 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.13 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.65 ตามลำดับ โดยผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นได้ค่า Kolmogorov-Smirnov ของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 0.128 (sig. = .200) และ .151 (sig. = .189) ตามลำดับ และค่า Shapiro-Wilk ของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 0.928 (sig. = .100) และ .926 (sig. = .088) ตามลำดับ ซึ่งมีค่า sig. มากกว่า .05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าตัวแปรตามทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน มีการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติ จึงสรุปได้ว่าข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ Paired Sample t-test

เมื่อทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ได้ค่าสถิติทดสอบ $t = 21.884$, $df = 22$ และ Sig. = .000 จึงสรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความพึงพอใจรายด้าน	n = 23		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านเนื้อหา	4.88	0.27	มากที่สุด
2. ด้านครูผู้สอน	4.84	0.35	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.85	0.35	มากที่สุด
4. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.86	0.33	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.86	0.34	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.86	0.32	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.27) รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.33) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อภิปรายผล ดังนี้

1. ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 ชุด มีประสิทธิภาพ 85.87/80.43 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำชุดฝึกทักษะรวมกันคิดเป็นร้อยละ 85.87 เมื่อทดสอบวัดความสามารถการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์หลังเรียน นักเรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 80.43 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างและออกแบบชุดฝึกทักษะเป็นอย่างดี มีแบบแผนเป็นลำดับขั้นตอน ดำเนินการตามขั้นตอน

การสร้างอย่างเป็นระบบ ใช้กระบวนการและเทคนิคที่เหมาะสมกับนักเรียน และพัฒนาการอ่าน โดยศึกษาจากหลักสูตร คู่มือแบบเรียน งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคที่เหมาะสมกับนักเรียนและการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ ผ่านการประเมินและแก้ไขบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลอง เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ นำผลการทดลองปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง จนเป็นชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนที่ทำให้มีคะแนนสูงขึ้น นักเรียนได้อ่านอย่างรู้จุดประสงค์ พัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตั้งคำถามและหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองสงสัย สรุปจนเกิดความเข้าใจได้ โดยมีหลักการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก ซึ่งมีลำดับขั้นตอน คือ 1) กิจกรรมก่อนการอ่าน คือ ครูนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นความรู้พื้นฐานและความรู้จากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ใช้กิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนกับนักเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้เดิมว่าผู้เรียนมีความรู้อะไรในหัวข้อนั้นบ้าง โดยผู้เรียนพิจารณาหัวข้อที่จะอ่านและเขียนสิ่งที่ผู้เรียนรู้ในชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ช่อง K (Know) 2) กิจกรรมระหว่างอ่าน ให้นักเรียนตั้งคำถามที่อยากรู้พร้อมกับเขียนลงในชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ช่อง W (Want to Know) และให้นักเรียนอ่านเชิงวิเคราะห์ในสิ่งที่ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน 3) กิจกรรมหลังการอ่าน ครูให้นักเรียนเขียนความรู้ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน โดยการหาคำตอบของคำถามลงในชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ช่อง L (Learn) ส่วน Plus คือการสรุปเรื่องโดยเขียนเป็นแผนผังกราฟิกลงในชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย สอดคล้องกับแนวคิดของ Carr & Ogle (1987) ที่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เนื่องจากมีกรอบและแนวทางการฝึกให้คิดเป็นลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งขั้นตอนคือ K (What do I know) “ฉันรู้อะไรบ้าง” หรือ “What I Think I Know: ฉันคิดว่าฉันรู้อะไร” ขั้นนี้ครูช่วยกระตุ้นความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องของบทอ่าน และเนื้อหาในบทอ่าน W (What do I want to learn) “ฉันต้องการเรียนรู้อะไร” หรือ “What do I want to learn : ฉันต้องการค้นพบอะไร” ขั้นนี้เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องบันทึกสิ่งที่นักเรียน

ต้องการเรียนรู้จากบทอ่านลงในสมุด ในช่องที่ 2 คือ ช่อง W กิจกรรมจะช่วยให้ นักเรียน กำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน อีกทั้งยังสามารถสร้างแรงจูงใจในการอ่าน L (What I Have Learned) “ฉันได้เรียนรู้อะไรไปแล้ว” หลังจากการอ่านบทอ่านแล้ว นักเรียนได้รับข้อมูลความรู้ใหม่หรือเรื่องที่นักเรียนต้องการเรียนรู้จากบทอ่าน และเขียนบันทึกในช่องที่ 3 ช่อง L แล้วเสนอความคิดในรูปแบบของแผนผังกราฟิก โดยการแลกเปลี่ยนกันในห้องเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนได้รู้จักทักษะการคิด (Thinking Skills) สามารถสอนได้และเรียนรู้พัฒนาให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นได้ ซึ่งจะต้องได้รับการสอน และฝึกตั้งแต่วัยต้น ๆ และต่อเนื่อง ความสามารถในการคิดมีความสำคัญต่อสมรรถภาพของการเรียนรู้ (วัชร เล่าเรียนดี, 2555, หน้า 2-3) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา มูลละออง (2558, หน้า 2666) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือ และเทคนิคแผนผังกราฟิกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.63/85.08 ตามเกณฑ์ 75/75 แสดงว่าแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ และสอดคล้องกับ ปิตยมาศ หลีวัฒนศิริกุล, สุนิตยตา เย็นทั่ว และปวีศา จรดล (2564, หน้า 42) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เป็นสื่อและนวัตกรรมประกอบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียน ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนนำมาใช้

จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิกเป็นรูปแบบ และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำหรับพัฒนาด้านภาษา และการอ่านโดยเฉพาะผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำชุดฝึกทักษะเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus คือ 1) ขั้น K (Know) หมายถึง ขั้นก่อนอ่านเป็นขั้นที่ให้ผู้เรียน สำรวจความรู้ของตนเองว่ามีความรู้อะไรบ้างในเรื่องที่จะอ่าน 2) ขั้น W (Want to Know) หมายถึง การตั้งคำถามว่าผู้เรียนต้องการรู้อะไร จากเรื่องที่อ่าน 3) ขั้น L (Learn) หมายถึง เป็นขั้นที่ผู้เรียนหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน 4) ขั้น Plus หมายถึง การทำแผนผังกราฟิกออกมาในแบบที่ตนเองเข้าใจ เป็นขั้นตอนที่สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่นักเรียนอ่านและตั้งคำถามจากสิ่งที่ตนเองสงสัยแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2548, หน้า 40–41) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบการสร้างแผนผังกราฟิก (Graphic Organizers) มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเริ่มจากการคิดการวางแผน การนำเสนอ ตลอดจนการช่วยในด้านความจำ การทำความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการคิด การจำและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี ซึ่ง Tony Buzan อธิบายว่า โครงสร้างหรือการทำงานของสมองในการติดต่อ จัดการ รวบรวม บันทึก เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ นั้น ควรเริ่มด้วยความคิดหลัก (Main Idea) จุดกลางแล้วแตกสาขาย่อยออกไปตามความคิดของแต่ละคน ซึ่งแผนผังกราฟิกจะเป็นแผนผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวมโดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิตและภาพแสดงความหมายและเชื่อมโยงทางความคิดหรือสาระนั้น ๆ ซึ่งแผนผังกราฟิกจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ยสุตมา ประทุมชาติ, เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท และศิรภรณ์ สองแสน (2559, หน้า 25) ได้ศึกษาเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม

โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 36.67 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 75) โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเท่ากับร้อยละ 1.33 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 ทั้งนี้เนื่องมาจากชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้เรียงเรื่องให้อ่านจากง่ายไปยากทำให้นักเรียนไม่รู้สึกว่ายาก และใช้เรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น นิทานข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ใช้บทอ่านที่หลากหลายมีสีสันสดใส ดึงดูดนักเรียน และในการทำชุดฝึกทักษะ ผู้วิจัยมีการให้คำแนะนำนักเรียนอย่างทั่วถึง มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้นักเรียนช่วยเหลือปรึกษากัน และสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย มุ่งมั่นตั้งใจ ร่วมมือกันทำกิจกรรมให้ตนเอง และเพื่อนร่วมห้องจนประสบความสำเร็จ ตลอดระยะเวลาที่ทำกิจกรรมครูได้สังเกตพฤติกรรม และดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง แจกเกณฑ์การวัดและประเมินผลก่อนเริ่มทำกิจกรรม และแจ้งคะแนนทุกครั้งที่นักเรียนทำชุดฝึกเสร็จ ทำให้นักเรียนมีเป้าหมายในการทำชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ และทราบถึงความก้าวหน้าและความสามารถของตนเอง นอกจากนี้แล้วครูยังมีคำชมให้กับนักเรียนที่มีความก้าวหน้าในการทำชุดฝึกทักษะและได้ให้กำลังใจกับนักเรียนที่ยังต้องพัฒนาต่อไป ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์ ไม่พิมพ์ (2565, หน้า 106) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.44

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนที่จะนำชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้ ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนดำเนินการกิจกรรม เช่น ศึกษาทำความเข้าใจจากคู่มือครู จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ ชุดฝึกทักษะให้ครบ จัดสถานที่ให้พร้อมต่อการเรียนรู้ คอยให้คำแนะนำและใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิด อ่าน และเขียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสมบูรณ์

2. ในขั้นประเมินผล ครูผู้สอนควรที่จะชมเชยและให้กำลังใจแก่นักเรียนทุกคน พร้อมทั้งแนะนำวิธีการแก้ไขจุดบกพร่องในงานให้กับนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองต่อไปได้ ไม่ควรตำหนินักเรียนเพราะอาจจะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการทำชุดฝึกทักษะเป็นเรื่องที่ยากและไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในครั้งถัดไป

เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐนันท์ ไม้พิมพ์. (2565). การจัดการเรียนรู้แบบ KWL-Plus ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิตายามาต หลีวัฒนาลิธิกุล, สุนิตยดา เย็นทั่ว และปวีศา จรดล. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมเก่าคำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 15(1), 34-43.
- พรทิพย์ แข็งขัน และเฉลิมลาภ ทองอาจ. (2553). โมเดล 5 โมเดล การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนากระบวนการคิดในคู่มือฝึกอบรมภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มยุรฉัตร ฉัตรพุดธิชัย. (2559). ผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสระเกษวิทยาคม 'สังวร เจริญประกาศมอุปถัมภ์' จังหวัดนครปฐม. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มนัญญา แก้วสองเมือง. (2556). เทคนิค KWL Plus. เข้าถึงได้จาก <http://mananyakaryl.blogspot.com/p/kwlh-plus.html> 1 พฤษภาคม 2556.

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการวิจัยการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก กับระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและสรุปผลชัดเจนมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการวิจัยการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค KWL Plus ร่วมกับแผนผังกราฟิก ไปทดลองใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีการอ่านเชิงวิเคราะห์หว่าจะได้ผลอย่างไร เพื่อนำผลมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและให้นักเรียนอ่านเชิงวิเคราะห์ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- ยสุตมา ประทุมชาติ, เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท และศิรภรณ์ สองแสน. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*, 9(21), 17–30.
- วัชรภา เล่าเรียนดี. (2555). *รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). *คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุพัตรา มูลละออง. (2558). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือ และเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสระยาโยธินวิทยา อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 8(2), 2656–2672.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Buzan, Tony, & Buzan, Barry. (1993). *The Mind Map Book*. Originally published. London : BBC Book.
- Carr, E. M. & Ogle, D. (1987). KWL Plus: A strategy for comprehension and summarization. *Journal of Reading*, 30(7), 626–631.

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย และคุณลักษณะผู้เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

The Effects of PWIM Learning Management with Games of Thai Reading and Writing Ability and Learner Characteristics of Prathomsuksa 1 Students

กนกกาญจน์ โทแก้ว¹ สิริณาท จงกลกลาง²

Kanokkarn Tokaew¹, and Sirinat Jongkonklang²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 5) ศึกษาคุณลักษณะผู้เรียนรู้ของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/6 ห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษ (EP) โรงเรียนอนุบาลนันทบุรี อำเภอเมืองนันทบุรี จังหวัดนันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 27 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาไทย และแบบสังเกตคุณลักษณะผู้เรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) คุณลักษณะผู้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบ PWIM เกม การอ่าน การเขียน คุณลักษณะผู้เรียนรู้

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, Master Degree of Education in Curriculum and Instruction Nakhon Ratchasima Rajabhat University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, Asst. Prof. Dr. Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: กนกกาญจน์ โทแก้ว, minttk1822@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 20 มกราคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 1 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 2 เมษายน 2568

ABSTRACT

This research aimed to 1) compare students' Thai reading ability before and after learning through the PWIM learning management incorporating games, 2) compare students' Thai reading ability after the intervention with the criterion of 80 percent, 3) compare students' Thai writing ability before and after the intervention, 4) compare students' Thai writing ability after the intervention with the criterion of 80 percent, and 5) examine the learner characteristics after the intervention. The sample, selected through cluster random sampling, consisted of 27 Prathomsuksa students from class 1/6 in the English Program (EP), Nonthaburi Kindergarten School, Mueang Nonthaburi District, Nonthaburi Province, in the second semester of the 2023 academic year. The research instruments for data collection included four lesson plans based on PWIM and games, each with a duration of three hours, totaling 12 hours of instructional time. The instruments for data collection comprised a form assessing Thai reading ability, a form assessing Thai writing ability, and an observation form on learner characteristics. Statistics for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results found that: 1) The students' Thai reading ability after the intervention was higher than before the intervention at the .05 level of significance, 2) The students' Thai reading ability after the intervention was higher than the established 80 percent criterion at the .05 level of significance, 3) The students' Thai writing ability after the intervention was higher than the pre-intervention at the .05 level of significance, 4) The students' Thai writing ability after the intervention was higher than the 80 percent criterion at the .05 level of significance, and 5) The learner characteristics of students after the intervention were rated at a high level.

Keywords: PWIM Learning Management, Games, Thai Reading, Thai Writing, Learner Characteristics

ภูมิหลัง

รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูปประเทศไทยโดยประกาศยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ซึ่งต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กำหนดให้มีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21 โดยปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมประชากรสู่การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย มีเป้าหมายให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา รู้เท่าทันสื่อ ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นพลเมืองดีรู้สิทธิหน้าที่ มีความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน การสร้างการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 นอกจากจะมีการเรียนรู้เนื้อหาสาระความรู้ และทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้ตลอดจน

การดำเนินชีวิตโดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร คือ “การอ่านออกเขียนได้” นับเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ในการพัฒนาความรู้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, หน้า 30–33)

สาระการอ่านและสาระการเขียน เป็นสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งการอ่านทำให้รู้ข่าวสารของข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง มีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน และยังมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ การที่จะพัฒนาประเทศให้รุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่าน

หนังสือเล่มเอง ส่วนการเขียนเป็นการแสดงออกทางภาษาเป็น การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจากผู้เขียนสู่ผู้อ่าน โดยใช้ภาษา เป็นเครื่องมือในการชักนำความคิด ความรู้สึก ความต้องการ อารมณ์และทัศนคติ ประสพการณ์ผู้เขียนจึงต้องพยายาม เขียนคำให้ถูกต้อง ใช้ภาษาที่ถูกต้องเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่น เข้าใจง่าย จึงจะเรียกได้ว่าเป็นการเขียนที่มีประสิทธิภาพ ในการเขียนนอกจากต้องคำนึงถึงเนื้อหาความตามวัตถุประสงค์ สำนวนที่สละสลวยถูกต้องตามหลักภาษาแล้ว ยังต้องคำนึงถึง การสะกดคำด้วย (ตนิตา ดวงวิไล, 2562, หน้า 97-106)

ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ตระหนัก ถึงปัญหาด้านการอ่าน ได้แก่ การอ่านออกสะกดคำ การอ่าน ออกเสียง และการอ่านประโยค ปัญหาด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนตามคำบอก การเติมคำ และการแต่งประโยค ปัญหา ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนา ความสามารถในการอ่านและการเขียนให้เกิดความคงทนและ แม่นยำมากขึ้น จึงสนใจศึกษาวิธีการอ่านและการสอนเขียน คำ เพื่อนำมาช่วยพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ Picture Word Inductive Model (PWIM) เป็นรูปแบบ การสอนที่ Calhoun พัฒนาขึ้น พบว่า แก้ไขปัญหาการอ่าน การเขียนและการเรียนการสอนภาษาของนักเรียนตั้งแต่ระดับ พื้นฐาน โดยใช้รูปภาพเป็นสื่อกลางกระตุ้นให้เรียนรู้คำศัพท์ โดยใช้ทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นทักษะการสื่อสาร ที่ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว เพื่อให้นักเรียนสร้างความเข้าใจ ความหมายและรูปคำศัพท์แล้วก่อนไปสู่การสร้างข้อความ ประโยค และย่อหน้า นอกจากนี้ยังช่วยให้สามารถสร้างความเข้าใจโครงสร้าง ทางภาษาของเด็กที่เริ่มหัดอ่านและหัดเขียน อันเป็นพื้นฐาน ในการเรียนรู้ภาษาในระดับสูงขึ้นไป ทั้งนี้ยังเผยแพร่รูปแบบ ดังกล่าวให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปใช้ พัฒนาทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และการเรียนภาษาให้ มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น (สง่า วงศ์ไชย, 2562, หน้า 1117) ซึ่งผู้วิจัย มีความสนใจที่จะนำรูปภาพมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียน การสอนในการแก้ไขปัญหการอ่านและการเขียนคำในภาษาไทย ให้ถูกต้อง

นอกจากนี้การนำการใช้เกมที่เป็นกิจกรรมหรือเครื่องมือที่ใช้เล่น เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เครียด ในการเล่นเกม จะมีกฎ ระเบียบ กติกา เมื่อสิ้นสุดการเล่นจะมีการตัดสินผล แพ้ชนะในการเล่น และนอกจากเล่นเพื่อความสนุกสนาน

แล้วจะช่วยให้ผู้เล่นได้พัฒนาการทางด้านร่างกาย และพัฒนา ทักษะการเรียนรู้ หรือพัฒนาการทางด้านสมองให้กับผู้เล่นด้วย ซึ่งการใช้เกมประกอบการสอนภาษาไทย มีลักษณะในการส่งเสริม ทักษะการใช้ภาษาด้านการอ่าน การเขียน สร้างแรงจูงใจในการเรียน และสามารถประเมินผลในการเรียนการสอนได้ (วิภา ตันพูลพงษ์, 2549, หน้า 18)

ผู้วิจัยมีความสนใจได้นำการใช้เกม เช่น เกมบิงโกหรรษา เกมเปิดแผ่นป้ายทายคำ เกมคำนี้มีกี่ตัวอักษร เกมถอดรหัส เข้ามาร่วมในการจัดการเรียนรู้อ่านทำให้เกิดพัฒนาการทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกมช่วยให้เกิด ความสนุกสนาน ทำให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เพียเจต์ (Piaget) (ทิศนา แหมมณี, 2553, หน้า 265) ซึ่งกล่าวว่า กระบวนการที่ครูผู้สอน ใช้ในการช่วยให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้นักเรียนเล่นเกมตามกติกาและนำเนื้อหาข้อมูล ของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่นและผลการเล่นเกม ของนักเรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อัจฉรา ชีวพันธ์ (2554, หน้า 4) ได้สรุปกิจกรรมการเล่น เกม ประกอบการเรียนภาษาไทยมีความสำคัญและคุณประโยชน์ คือ ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้านความคิดให้กับนักเรียน ช่วยส่งเสริม ทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ช่วยในการฝึกทักษะทางภาษาและทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถที่มีอยู่ และเกิดการเรียนรู้จากการเล่น เกิดประจักษ์ด้วยตนเอง ทำให้ การเรียนรู้ยังคงทน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจนำการจัดการเรียนรู้ แบบ PWIM ร่วมกับเกม ซึ่งจะอยู่ในขั้นที่ 3 คือ จัดกลุ่มคำศัพท์ ร่วมกับเกม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอ่านออกเสียงและ อ่านสะกดคำศัพท์ ทบทวนอีกครั้งด้วยการอ่านและการเขียน มาใช้ในแก้ไขปัญหการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลนันทบุรี อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยหวังให้นักเรียนเกิดความแม่นยำ และมีความคงทนในการจำเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนให้ ถูกต้อง อันจะนำไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียนในระดับสูง ต่อไป

อ่านประโยค จำนวน 5 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่น

3. แบบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียน มีจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย จำนวน 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 การเขียนตามคำบอก จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 การเติมคำ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 3 การแต่งประโยค จำนวน 5 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่น

4. แบบสังเกตคุณลักษณะผู้เรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรง

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย แบบสังเกตคุณลักษณะผู้เรียนรู้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย จำนวน 25 ข้อ และแบบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบ PWIM ร่วมกับเกม จำนวน 12 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย และแบบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยชุดเดิมกับก่อนเรียน จากนั้นตอบแบบสังเกตคุณลักษณะผู้เรียนรู้ที่สร้างขึ้น ตรวจให้คะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเสร็จสิ้นการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนและหลังเรียน และเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test one sample)

3. วิเคราะห์ความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนและหลังเรียน และเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test one sample)

5. วิเคราะห์แบบสังเกตคุณลักษณะผู้เรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย และคุณลักษณะผู้เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	27	30	23.33	3.38	10.30*	.000
หลังเรียน	27	30	27.62	1.54		.000

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนเรียนและหลังเรียน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนระหว่าง 17 ถึง 29 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 23.33 คิดเป็นร้อยละ 77.72 ของคะแนนเต็ม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.38 หลังเรียนมีคะแนนระหว่าง 24 ถึง 30 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 27.62 คิดเป็นร้อยละ 92.09 ของคะแนนเต็ม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.54 คะแนนความก้าวหน้า อยู่ระหว่าง 1 ถึง 9 คะแนน คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.29 คิดเป็น

ร้อยละ 14.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.09 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน

ภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM
ร่วมกับเกม หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	เกณฑ์คะแนนจุดตัด	จำนวนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์
หลังเรียน	27	24	27	100.00

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 27.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.54 คิดเป็นร้อยละ 92.09 ของนักเรียนทั้งหมด และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน

ภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM
ร่วมกับเกม ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	27	30	20.51	3.84	14.64*	.000
หลังเรียน	27	30	26.70	2.05		.000

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ก่อนเรียนและหลังเรียน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า ก่อนเรียนมีคะแนนระหว่าง 14 ถึง 29 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 20.51 คิดเป็นร้อยละ 68.39 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.84 หลังเรียนมีคะแนนระหว่าง 23 ถึง 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.70 คิดเป็นร้อยละ 89.03 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.05 และมีคะแนนความก้าวหน้าอยู่ระหว่าง 1 ถึง 10 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 6.18 คิดเป็นร้อยละ 18.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.14 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน

ภาษาไทยของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้

แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	เกณฑ์คะแนนจุดตัด	จำนวนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์
หลังเรียน	27	24	25	95.59

จากตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 26.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.05 คิดเป็นร้อยละ 89.03 ของนักเรียนทั้งหมด และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการศึกษาคูณลักษณะผู้เรียนรู้ของนักเรียน

จากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม

รายการ	ระดับการประเมินหลังเรียน			ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ตั้งใจและมีความรับผิดชอบต่อการเรียน	4.37	0.48	มาก	3
2. มีความสนใจในการอ่านด้วยความเต็มใจโดยไม่มีใครบังคับ	4.37	0.61	มาก	1
3. มีความรู้ มีทักษะ ใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง	4.22	0.41	มาก	5
4. ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้	4.14	0.44	มาก	6
5. ประยุกต์ใช้ความรู้ในการต่อยอด สร้างสรรค์งานที่มอบหมายได้อย่างเห็นคุณค่า	4.29	0.45	มาก	4
6. มีความสุขและมีสัมพันธภาพที่ดีร่วมกับผู้อื่น	4.37	0.55	มาก	2
7. มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แสดงออกอย่างชัดเจน	4.07	0.60	มาก	7
เฉลี่ยรวม	4.26	0.07	มาก	

จากตาราง 5 ผลการศึกษาคูณลักษณะผู้เรียนรู้ของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม เมื่อพิจารณารายการในแต่ละข้อ พบว่า คุณลักษณะผู้เรียนรู้ ทั้ง 7 ข้อ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย และคุณลักษณะผู้เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม มีขั้นตอนที่ให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถในการอ่านสะกดคำ การอ่านออกเสียงหลายครั้ง จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ กระตุ้นให้นักเรียนสังเกตคำศัพท์ในภาพ นักเรียนแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างชัดเจน สามารถระบุคำต่าง ๆ อย่างถูกต้อง นำไปสู่ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ ซึ่งในขั้นตอนนี้ นอกจากนักเรียนจะได้บอกคำศัพท์ที่สังเกตจากภาพ ที่นักเรียนคุ้นเคยนอกเหนือจากบทเรียนแล้ว นักเรียนยังได้ฝึกการออกเสียงและฝึกทักษะการฟังเสียงของคำที่ถูกต้อง และจดจำรูปคำศัพท์ที่ถูกต้อง ในขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ร่วมกับเกม นักเรียนอ่านออกเสียงคำและสะกดคำโดยฝึกให้นักเรียนจัดกลุ่มคำศัพท์ตามมาตราตัวสะกด นักเรียนใช้การออกเสียงคำในการจัดกลุ่มคำศัพท์ และในขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้คำศัพท์ เป็นอีกหนึ่งขั้นตอนที่นักเรียนได้ฝึกความสามารถในการอ่าน ทบทวนประโยคหรือข้อความที่ตนได้เขียนขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ สง่า วงศ์ไชย (2562, หน้า 1119-1122) การจัดการเรียนรู้แบบ PWIM เป็นอีกหนึ่งวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนสามารถอ่านหนังสือได้เร็วและถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณริณฐพัชร คงแสงจันทร์ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ Picture Word Inductive Model (PWIM) กับวิธีการสอนปกติ พบว่า ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนที่เรียนแบบ PWIM สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนที่เรียนแบบ PWIM สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถอ่านสะกดคำของนักเรียนที่เรียนแบบ PWIM หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ที่ระดับ .05 ความสามารถเขียนสะกดคำของนักเรียนที่เรียนแบบ PWIM หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม มีขั้นตอนให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถในการเขียนคำหลายครั้ง จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะและมีความสามารถในการเขียนคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น จากขั้นตอนที่ 3 และ 4 ให้นักเรียนได้ฝึกเขียนคำศัพท์จากการนำเกมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกเขียนคำเขียนประโยคด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถเขียนคำได้เร็วและแม่นยำขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, Weil & Calhoun (2015, p. 102) การจัดการเรียนรู้แบบ PWIM เป็นอีกหนึ่งวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนสามารถเขียนหนังสือได้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิศร เพ็ชรจนวน (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Picture Word Inductive Model ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านสะกดคำของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการสังเกตคุณลักษณะผู้เรียนรู้ของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 มีความสนใจในการอ่านด้วยความตั้งใจโดยไม่มีใครบังคับ นักเรียนมีความสนใจในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 5) มีความพึงพอใจใ้เรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อก้าวทันโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ที่เกิดจากความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ ลำดับที่ 2 มีความสุขและมีสัมพันธภาพที่ดีร่วมกับผู้อื่น นักเรียนมีความสุขในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 ลำดับที่ 3 ตั้งใจและมีความรับผิดชอบต่อการเรียน

นักเรียนมีความตั้งใจในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 ลำดับที่ 4 ประยุกต์ใช้ความรู้ในการต่อยอด สร้างสรรค์งานที่มอบหมายได้อย่างเห็นคุณค่า นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.29 ลำดับที่ 5 มีความรู้ มีทักษะ ใช้ภาษาในการสื่อสารที่ถูกต้อง นักเรียนมีความรู้ในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.22 ลำดับที่ 6 ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้ นักเรียนสามารถใช้เหตุผลในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.14 และลำดับที่ 7 มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แสดงออกอย่างชัดเจน นักเรียนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.07 เรียงตามลำดับ ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสิ่งสำคัญที่ควรปลูกฝังให้กับผู้เรียนทุกระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาวตารณ์ ธรรมประเสริฐ (2561, หน้า 141-149) เรื่อง การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรมีการวางแผนเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอน โดยการนำเกมไปสอนให้นักเรียนเกิดความรู้จากการใช้เกมในบทเรียน และเลือกใช้เกมที่ไม่ซับซ้อนหรือยากเกินความสามารถและวัยของนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

2. ครูผู้สอนควรเลือกใช้รูปภาพให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียน เลือกภาพและคำศัพท์ให้เหมาะสม เพื่อให้การทำกิจกรรมของนักเรียนในแต่ละขั้น เกิดความชัดเจน ไม่สับสน (กรณีห้องเรียนพิเศษ ครูผู้สอนจะต้องวางกรอบคำศัพท์ให้ชัดเจน หรือชี้ให้นักเรียนสังเกตภาพ และองค์ประกอบหลักของภาพ ไม่แทรกองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์)

3. ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา แผนละ 3 ชั่วโมง ดังนั้น ครูผู้สอนอาจหาเพลงประกอบจังหวะเพื่อดึงดูดใจของนักเรียนให้จดจ่อต่อการเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และความเข้าใจประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สำหรับห้องเรียนพิเศษนักเรียนมีความเก่ง รอบรู้ และมีความสามารถ ควรระมัดระวังในการนำไปใช้กับห้องเรียนปกติ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับการจัดการเรียนรู้เทคนิคอื่น ๆ เช่น CIRC, TGT เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบ PWIM ร่วมกับเกม โดยใช้เนื้อหาสาระอื่น ๆ เช่น คำควบกล้ำ อักษรสามหมู่ เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเครื่องมือในการวัดให้หลากหลาย และเหมาะสมกับเนื้อหา ระดับชั้นของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ ลือนาม. (2564). *วิธีวิทยาการทางการศึกษา*. นครราชสีมา: โคราซ มาร์เก็ตติ้ง แอนด์โปรดักชั่น.
- ชนิธร เพ็ชรฉนวน. (2567). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Picture Word Induction Model ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิจัย*, 6(3), 503-514. เข้าถึงได้จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemri/article/view/269987/181069>
- ณริณฐพัชร์ คงแสงจันทร์. (2566). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านสะกดคำและเขียนคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ Picture Word Induction Model (PWIM) กับวิธีการสอนปกติ. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์*, 5(2), 111-122. เข้าถึงได้จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/article/view/263293/177326>
- ดนิตา ดวงวิไล. (2562). *ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิศนา แหม่มณี. (2553). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภา ตันจุลพงษ์. (2549). *เกมภาษาสื่อความคิดพิชิตการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- เศวตภรณ์ ธรรมประเสริฐ. (2561). การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 15(69), 141-149 เข้าถึงได้จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/NGSJ/article/view/75934/99852>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2556). *อ่านเขา อ่านเรา*. กรุงเทพฯ: มาตาการพิมพ์.
- สง่า วงศ์ไชย. (2562). Picture Word Inductive Model: รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสำหรับเด็กไทย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(2), 1113-1130. เข้าถึงได้จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/128691/146754>
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2554). *หนังสือพัฒนาทักษะภาษาพัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Joyce, B.; Weil, M. & Calhoun, E. (2015). *Model of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.

การศึกษาผลการพัฒนาความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก จังหวัดระยอง
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

The Effects of Enhancing Teachers' Knowledge and Competency in Active Learning
Management at Larnrak Kindergarten School, a Primary School in Rayong Province,
under the Office of the Private Education Commission

ปิยภัทร พลัฒา¹ ภัทรพรรณ วรรณประเสริฐ²

Piyapatr Plubpla¹, and Pattrapan Wannaprasert²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก ระหว่างก่อนและหลังการอบรม และ 2) ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.44–0.72 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32–0.66 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และ 2) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.82–1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่อิสระกัน (Paired samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.88, S.D. = 0.56)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การอบรม ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การนิเทศการสอน

¹อาจารย์ ดร. สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, Lecturer, Dr., Department of Elementary Education, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

²ครูโรงเรียนบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, Teacher of Banbueng School, under the supervision of Chonburi Primary Educational Service Area Office 3

*ผู้ติดต่อ: ปิยภัทร พลัฒา, อีเมล: Piyapatr31@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 8 กุมภาพันธ์ 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 29 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 เมษายน 2568

ABSTRACT

This study aimed to 1) compare the knowledge of active learning management among primary school teachers at Lan Rak Kindergarten before and after training, and 2) investigate the competency in active learning management of primary school teachers at Lanrak Kindergarten School. The sample consisted of 30 primary school teachers at Lan Rak Kindergarten. The research instruments included 1) a 20-item multiple-choice test measuring knowledge of active learning management, with item difficulty ranging from 0.44 to 0.72, item discrimination ranging from 0.32 to 0.66, and reliability coefficient of 0.88; and 2) a 15-item 5-point Likert scale rating scale for assessing active learning competency, with the index of item-objective congruence (IOC) ranging from 0.82 to 1.00 and reliability coefficient of 0.91. Data were analyzed using mean, standard deviation, and paired samples t-test.

The results revealed that:

1. The knowledge of active learning management among primary school teachers at Lanrak Kindergarten School after the training was significantly higher than before the training at the .01 level of statistical significance.
2. The active learning management competency of primary school teachers at Lanrak Kindergarten School was at the highest level ($\bar{x} = 4.88$, S.D. = 0.56).

Keywords: Active learning, Training, Teaching competency, Instructional supervision

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) โดยเฉพาะหมวดหมายที่ 12 ไทยกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย 1) การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย 2) การยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย 4) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 5) การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากร 6) การพัฒนาระบบราชการและการบริหารภาครัฐยุคดิจิทัล และ 7) การขับเคลื่อนกฎหมายทางการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประเด็นที่ 2 นั้นมุ่งเน้นการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ไปสู่

การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน เน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active learning, STEM education, Coding เป็นต้น รวมถึงพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2567) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ได้นำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มากำหนดเป็นนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 เพื่อไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไว้ใน 10 ประเด็น ซึ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในประเด็นที่ 3 การปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลาย โดยเน้นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีการต่อยอดแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะผู้เรียน

ตามความถนัด ความสนใจ ด้วยการเรียนรู้ที่มีความสุข และประเด็นที่ 10 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ และสมรรถนะด้านวิชาการ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า นโยบายและ จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่างมุ่งเน้นให้สถานศึกษาในสังกัด มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญ และสร้างสมรรถนะ ที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล และแนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหา เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมี สมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-order thinking) ด้วยการ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียน ต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และอภิปรายร่วมกันผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการ ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจาก ผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 4) การเรียนรู้ เชิงรุก ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวก ทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple intelligence) เพื่อแสดงออก ถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะ ทำให้ครูเกิดทักษะในการสอน และมีความเชี่ยวชาญในบทบาท

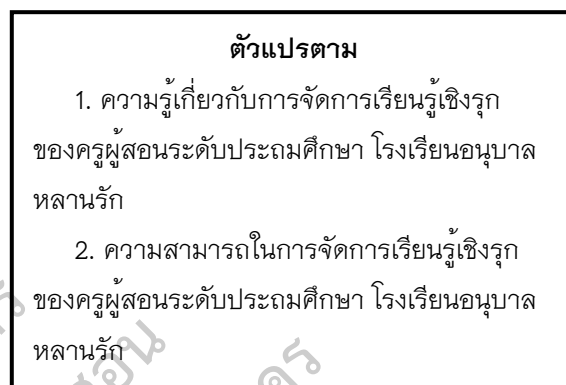
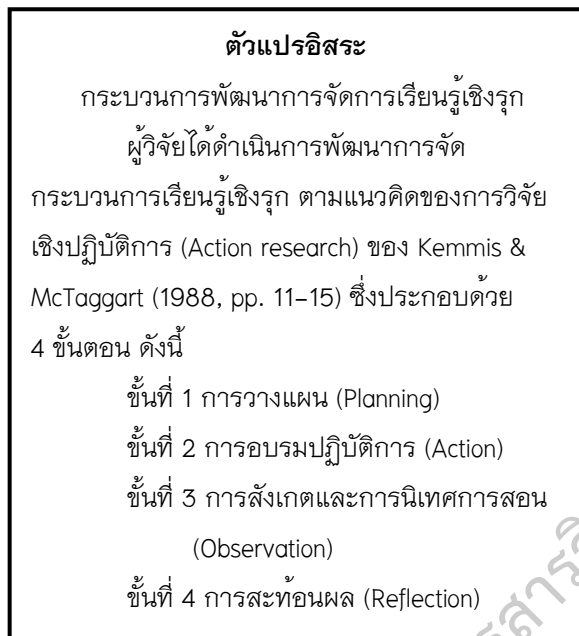
หน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาดน พัฒนางาน และพัฒนา ผู้เรียนไปพร้อมกัน บทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ควรจัดให้ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อน ความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตจริงของผู้เรียน ครูต้องสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมทั้ง กระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ในการเรียนรู้ จัดสภาพ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับ วิธีการสอนที่หลากหลาย มีการวางแผนเกี่ยวกับเวลาใน จัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม ตลอดจนครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถ ในการแสดงออก และความคิดเห็นของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดที่แตกต่างของผู้เรียน ผู้สอนต้องสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และทำหน้าที่ ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งนั้น ๆ ผู้สอนต้องมีการวางแผน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ผู้สอนต้องเปลี่ยน บทบาทจากผู้สอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 8-25) จากการนิเทศการสอน ตามโครงการนิเทศภายใน ของโรงเรียนอนุบาลหลานรัก ในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว มิได้เป็นผู้ลง มือปฏิบัติกิจกรรมมากเท่าใดนัก ส่งผลต่อการเรียนรู้และ บรรยายภาคในห้องเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและ นำกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ไปพัฒนาความรู้ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก ของครูระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก ระหว่างก่อนและหลังการอบรม

2. ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าพัฒนาความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นการวิจัยตามกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ดังนี้

1. การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ของ Kemmis & McTaggart (1988, pp. 11-15) 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) โดยศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) แก่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และจัดทำเอกสารความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 2 การอบรมปฏิบัติการ (Action) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การดำเนินกิจกรรม หลังจากนั้นทดสอบครูก่อนการอบรม เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 20 ข้อ ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และทดสอบครูหลังการอบรม เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ระหว่างก่อนการอบรมและหลังการอบรม

ขั้นที่ 3 การสังเกตและการนิเทศการสอน (Observation) จัดตารางนิเทศและสังเกตการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผ่านการสังเกตการสอนจริงในชั้นเรียน โดยใช้แบบประเมินการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

และผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะในการสังเกตการสอน และหาทางปรับปรุงพัฒนาร่วมกันกับคณะกรรมการนิเทศการสอนของโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection) เมื่อเสร็จสิ้นการสังเกตสอน ผู้วิจัยและคณะกรรมการนิเทศการสอน ซึ่งประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลหลานรัก ครูวิชาการโรงเรียน และครูหัวหน้าระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันเสนอแนะแก่ครูผู้สอน ครูผู้สอนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกันกับผู้นิเทศ และระดมความคิดในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกัน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแก่ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart (1988, pp. 11–15) ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ระหว่างก่อนและหลังการได้รับการอบรม ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเรียบร้อยแล้ว ใช้เวลาในการสอบ 60 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในประเด็นต่าง ๆ จำนวน 12 ชั่วโมง เมื่อเสร็จสิ้นผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการอบรม โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการทดสอบ จำนวน 20 ข้อ แต่สลับข้อเพื่อป้องกันการจดจำข้อสอบและคำตอบของข้อสอบ ใช้เวลาในการทดสอบหลังการอบรม 60 นาที ซึ่งผู้วิจัยจะนำ

ผลการทดสอบก่อนการอบรมและหลังการอบรมมาวิเคราะห์ความแตกต่าง

2. ศึกษาความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก โดยผู้วิจัยและคณะกรรมการนิเทศการสอนของโรงเรียน จำนวน 4 ท่าน ร่วมกันสังเกตและนิเทศการสอนครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก จำนวน 30 คน โดยผ่านการสังเกตการสอนจริงในชั้นเรียน จำนวน 1 ครั้ง โดยผู้วิจัยจะใช้การวัดและประเมินผลตามแบบประเมินพฤติกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเรียบร้อยแล้ว ตามตารางนิเทศและสังเกตการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลหลานรัก

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ระหว่างก่อนและหลังการได้รับการอบรม โดยใช้สถิติ t-test for dependent samples

3.2 ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณภาพ 5 ระดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนวัดความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอน พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.88, S.D. = 0.56)

อภิปรายผล

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้มีความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้มีคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม สอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด บางโม (2556, หน้า 2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคคล เนื่องจากฝึกอบรมนั้นเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เกิดความสามารถ เกิดความชำนาญ และเกิดเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ จนกระทั่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2565) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนบ้านน้ำพ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น หลังจากที่มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 37.4 จากการประเมินพฤติกรรมของครูผู้เข้ารับการอบรม

2. ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรักที่ได้รับการอบรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหลานรัก เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการอบรมเชิงปฏิบัติการมากขึ้น และเกิดแนวทางที่ชัดเจนในการนำมาวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเน้นผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเอง มีความเข้าใจ และสร้างมโนทัศน์ที่ได้จากการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ โดยมีการตั้งคำถาม และให้ผู้เรียนหาคำตอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดเป็นกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันและกระตุ้นให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีชีวิตชีวา สร้างสรรค์กิจกรรมอย่างหลากหลาย มีความยืดหยุ่น เพื่อขยายประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ด้วยการลงมือปฏิบัติ ให้ความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนโดยใช้ทักษะการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเลือกใช้วิธีแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย เป็นระบบ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง ให้ผู้เรียนรับผิดชอบในผลงาน และมีการสรุปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันก่อนเริ่มเนื้อหาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559, หน้า 27-28) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนเชิงรุกไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ วารินทร์พร พันเพ็ญฟู (2562) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สำเร็จ ที่สำคัญคือ ครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน มาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้ช่วยเหลือ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงการออกแบบ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และควรเริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ (Start Small) โดยเริ่มจากเทคนิคง่าย ๆ และบางห้องเรียนที่รับผิดชอบควรคำนึงถึงการอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือผู้เรียนในแต่ละกระบวนการขั้นตอน ให้การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ ทั้งด้านกิจกรรม อุปกรณ์ เวลาซึ่งควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมกลุ่มย่อย มีการสรุปบทวนความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มที่สำคัญ คือ ต้องให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม ผลที่เกิดจากการเรียนรู้แบบ Active Learning จะทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งแสดงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถนำไปสู่การเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน มีความสามารถในการสื่อสาร มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ เป็นไปตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567–2568 มุ่งเน้นให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. อาจมีการนำรูปแบบการจัดการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอื่น ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือในสถานศึกษาต่างสังกัด เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและความสามารถของครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้นำไปปรับใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- นนท์ พิธธาภิวัตน์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริบเพิล เอ็ด ดูเคชั่น.
- พิสมัย สิมสิพิมพ์. (2565). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนบ้านน้ำพอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16 (1), 135–147.
- วารินทร์พร พันเพ็ญฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 9(1), 135–145.
- สมคิด บางโม. (2556). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/> 4 มกราคม 2566.
- Kemmis, S. & McTaggart, R. (1988). *The Action Research Planner* (3rd ed.). Victoria: Deakin University.

ค่านิยม 8H สำหรับการบริหารจัดการการศึกษาของนักเรียนที่โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

8H values for student education Management at Sacred Heart Convent School

สุนันตา สถาพรวัลย์รัตน์¹ กิตติชัย สุทธาสินอบ²Sunanta Sataphonwalairat¹ and Kittichai Suthasinobol²

บทคัดย่อ

ค่านิยม 8H ประกอบด้วย ความรักแท้ (Heart) ความดีงาม (Holy) ความซื่อสัตย์ (Honest) ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี (Honor) ความสุภาพ (Humble) ความเป็นพี่น้องและเป็นหนึ่งเดียวกัน (Home) ความหวัง (Hope) และความเมตตากรุณา (Hospitality) ถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลและสังคม โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่สังคมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ค่านิยมเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สถานศึกษามีบทบาทชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมควบคู่ไปกับการรู้ทางวิชาการ โดยมุ่งเน้นการบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่ดี การปลูกฝังจิตสำนึกทางสังคม และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในหลายด้าน ทั้งทักษะการปรับตัว ทักษะชีวิต และคุณลักษณะที่สำคัญ เช่น คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพร้อมเผชิญกับความท้าทายของโลกยุคใหม่ ดังนั้น การนำค่านิยม 8H มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งทางวิชาการและคุณธรรม

คำสำคัญ: ค่านิยม ค่านิยม 8H การจัดการศึกษา

¹ นิสิตระดับการศึกษาระดับปริญญาเอก สังกัดสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, Student, education level:

Doctoral degree, field of study Educational Science and Learning Management, Srinakharinwirot University

² รองศาสตราจารย์ ดร. หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, Associate Professor Head of the Department of Curriculum and Instruction Faculty of Education Srinakharinwirot University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุนันตา สถาพรวัลย์รัตน์, sunanta.lee@g.swu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 23 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 19 กุมภาพันธ์ 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 20 กุมภาพันธ์ 2568

ABSTRACT

The 8H values, which consist of Heart, Holy, Honest, Honor, Humble, Home, Hope, and Hospitality, serve as a fundamental foundation for the moral and ethical development of individuals and societies. Particularly in the digital age, where societies face rapid changes across multiple dimensions—technology, economy, and social structures—these values act as essential tools for cultivating quality individuals and responsible citizens. Educational institutions play a pivotal role in promoting and developing morality alongside academic knowledge, emphasizing the nurturing of good characters, fostering social consciousness, and instilling a sense of collective responsibility. These elements are crucial for building a high-quality society.

In the digital era, education must focus on equipping learners with diverse competencies, including adaptability, life skills, and essential attributes, such as morality and ethics. This approach ensures that learners can effectively navigate a rapidly changing society and confront the challenges of the modern world. Therefore, integrating the 8H values into teaching and learning processes represents a strategic approach to developing learners who demonstrate quality in both academic performance and moral character.

Keywords: Values, 8H Values, Educational Provision

บทนำ

ในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด และความท้าทายทางสังคมที่หลากหลาย การจัดการศึกษาจึงไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นการสร้างรากฐานให้ผู้เรียนได้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนพระหฤทัยคอนวেন্টเป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษาที่มีความมุ่งมั่นและมีเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนทั้งด้านความรู้และคุณธรรม ผ่านแนวทางการเพาะบ่มและค่านิยม 8H ที่เป็นกรอบสำคัญในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ, 2560, หน้า 152–153)

จากเอกสารการประชุมสัมมนาประจำปีการศึกษา 2566 ของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 52 หัวข้อก้าวไปด้วยกันเพื่ออนาคตการศึกษาคาทอลิกไทยที่ดีกว่าเดิม กล่าวไว้ว่า สภาการศึกษาคาทอลิกได้ดำเนินงานเพื่อให้สถาบันการศึกษาคาทอลิกได้มีอัตลักษณ์ ตระหนักถึงคุณค่าและการศึกษาว่าเปลี่ยนแปลงโลกได้ และสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงชี้ให้เห็นหน่วยงานต่าง ๆ ทางด้านการศึกษาคาทอลิกทุกระดับ เริ่มต้นตั้งแต่สมณะกระทรวงการศึกษาคาทอลิก สมาคมการศึกษาคาทอลิกสากลฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลต่าง ๆ

รวมถึงคณะนักบวชที่ปฏิบัติภารกิจการศึกษา การอบรม ล้วนแล้วแต่มีความตื่นตัวในการทบทวนตนเอง เชิญกับสภาพความเป็นจริงในการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสร้างความชัดเจนในทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก บาทหลวงเอกลักษณ์ หอมประทุม ผู้รับผิดชอบสภาการศึกษาคาทอลิกได้กล่าวไว้ว่า สภาการศึกษาคาทอลิกในฐานะที่เป็นองค์กรกลางกำลังทบทวนบทบาทโรงเรียนคาทอลิกให้สาธารณชนได้ทราบถึงการมีอยู่ การมีตัวตนโรงเรียนในเครือข่ายคาทอลิกต่อหน้าสาธารณะมีอยู่ 4 ประการ คือ 1) ความเป็นเลิศด้านวิชาการ เพราะคำว่าโรงเรียนคือสถานที่ให้ความรู้วิชาการ 2) สภาพแวดล้อมกับการเปลี่ยนแปลงการดูแลบ้านที่เป็นส่วนรวมของเราทุกคน 3) มิติด้านศาสนา 4) การช่วยเหลือคนยากจนในโรงเรียนและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในโครงการในกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมแห่งความรัก การแบ่งปัน การช่วยเหลือเกื้อกูล และการดำรงไว้ ซึ่งคุณธรรมของชาติ คือ การมีวินัย การมีความพอเพียงในชีวิต การมีความซื่อสัตย์ กตัญญู การมีจิตอาสาจิตสาธารณะ จิตแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูล และเป็นคนที่มีความกตัญญูรู้คุณ ซึ่งในการขับเคลื่อนของสภาการศึกษาคาทอลิกมุ่งเน้นการเรียนรู้คุณธรรมที่มาจากหลักธรรมศาสนา โรงเรียนพระหฤทัยคอนวেন্টได้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้นักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียนได้มีอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ซึ่งหมายถึง

ลักษณะอันแสดงถึงการดำเนินงานของโรงเรียนคาทอลิกที่เป็นไปตามหลักการศึกษาศาสนาของพระศาสนจักรคาทอลิก โรงเรียนคาทอลิกหมายถึง สถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเอกลักษณ์และปรัชญาการศึกษาคาทอลิก ซึ่งบริหารจัดการโดยสังฆมณฑล หรือคณะนักบวช หรือฆราวาส ในนิกายโรมันคาทอลิกที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามอัตลักษณ์คาทอลิกหมายถึงการทำให้แนวทางการศึกษาคาทอลิกได้รับการปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย), 2567, หน้า 41-44)

จากเอกสารประกอบการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 13 โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา และองค์กรภาคีเครือข่าย ได้กล่าวไว้ว่า ระบบนิเวศหรือสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก การที่เด็กจะเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยระบบนิเวศที่ดี ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย ส่งเสริมทักษะความรู้ความสามารถ รวมถึงหล่อหลอมจิตสำนึก และพฤติกรรมที่ดีให้แก่เด็ก เมื่อเด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับระบบนิเวศ (บวร) ที่ดี จึงพัฒนาขึ้นมาเป็นทุนชีวิตอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ที่มีผลต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ สังคม และสติปัญญา เกื้อหนุนให้เจริญเติบโตและดำรงชีพอยู่ได้อย่างเข้มแข็ง สามารถปรับตัว และเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงได้ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2556, หน้า 1) มีการค้นพบว่าแม้คนเราจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี หรือมีปัจจัยเสี่ยงเยอะ ก็ไม่ได้หมายความว่าคน ๆ นั้น จะมีปัญหาเสมอไป มีคนไม่น้อยกว่าครึ่งที่สามารถผ่านอุปสรรคนี้ได้ด้วย คุณลักษณะดังกล่าว อาจถูกเรียกในชื่อต่าง ๆ กัน เช่น ทักษะชีวิต ความเข้มแข็งทางใจ รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนชีวิตด้วย โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 กลุ่ม คือ 1) การเห็นคุณค่าตนเอง 2) การยึดมั่นในพฤติกรรมที่ดี 3) การมีทักษะสำคัญโดยเฉพาะการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น มีความสามารถในการแก้ปัญหา รู้จักจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตัวเองในทางที่สร้างสรรค์ ไม่ใช้ความรุนแรง ขณะเดียวกันก็กล้าปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง (สุริยเดว ทรีปาตี, 2560, หน้า 33)

ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองโลก การศึกษาจึงถูกออกแบบให้ช่วยเหลือหลอมบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีความซับซ้อนทางวัฒนธรรมและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, หน้า 4)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ไม่ได้อยู่ที่การให้ความรู้ทางวิชาการ แต่ยังมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมผ่านการปฏิบัติจริง ด้วยแนวทางที่ชัดเจนจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามจิตตารมณ์พระหฤทัยของพระเยซูเจ้า (2017-2021) แผนนี้ได้วางรากฐานให้โรงเรียนพัฒนาแผนการส่งเสริมคุณธรรมในนักเรียนผ่าน “ค่านิยม 8H” ซึ่งครอบคลุมทั้งการพัฒนาความคิด จริยธรรม และลักษณะนิสัยที่ดีงาม ค่านิยม 8H นี้เป็นกรอบแนวทางสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนเติบโตเป็นคนดีของสังคม และมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ, 2560, หน้า 16)

ค่านิยม 8H เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เนื่องจากสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม และจิตวิญญาณ ค่านิยมนี้ช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม และดำรงชีวิตตามหลักคุณธรรมอันเป็นรากฐานของการศึกษาแบบคาทอลิก นอกจากนี้ 8H ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่สมดุล ไม่เพียงแต่ความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ยังรวมถึงการดูแลสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเผชิญความท้าทายในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีจิตใจที่เข้มแข็งและเปี่ยมด้วยคุณธรรม

บทบาทและความสำคัญของค่านิยมในระบบการศึกษา

ค่านิยมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม (Schwartz, 2012; Halstead & Taylor, 2000) ค่านิยม 8H เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย Heart (ความรักแท้) Holy (ความดีงาม) Honest (ความซื่อสัตย์) Honor (ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี) Humble (ความสุภาพ ถ่อมตน)

Home (ความเป็นพี่น้องและเป็นหนึ่งเดียวกัน Hope (ความหวัง) และ Hospitality (ความเมตตากรุณา) ค่านิยมเหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคมไทยและสังคมโลก

บริบทของสถานศึกษาพระหฤทัยคอนแวนต์

และความมุ่งมั่นในการปลูกฝังค่านิยม 8H

สถานศึกษาพระหฤทัยคอนแวนต์เป็นสถาบันการศึกษาที่มีรากฐานมาจากหลักการของศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดีทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม และจิตอาสา โดยค่านิยม 8H ได้ถูกนำมาเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติบโตเป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ

ความหมายของค่านิยม 8H

ค่านิยม (Values) หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่าหรือสังคมยึดถือเป็นเกณฑ์ แรงจูงใจในการคิด ตัดสินใจ และกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมของตนเองหรือสังคม ค่านิยมอาจดีหรือไม่ดีก็ได้ ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ตัดสิน (ราชบัณฑิตยสภา, 2564, หน้า 717)

ยนต์ ชุ่มจิต (2558, หน้า 189) ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่าเป็น แนวความคิด ความประพฤติหรือสภาพการกระทำใด ๆ ที่บุคคลหรือสังคมนิยมชมชอบว่าเป็นสิ่งที่ควรแก่การประพฤติปฏิบัติ จึงยอมรับนับถือเป็น แนวประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของตนหรือของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2562, หน้า 131) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง หลักการและพฤติกรรมชี้นำที่คาดหวังให้ส่วนราชการและบุคลากรปฏิบัติ ค่านิยมสะท้อนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของส่วนราชการ ค่านิยมสนับสนุนและขึ้น การตัดสินใจ ของบุคลากรทุกคน และช่วยให้ส่วนราชการบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

Limthanakom, Lauffer, Mujtaba & Murphy Jr, (2008) นิยามค่านิยมว่าเป็น “ความเชื่อที่ยั่งยืนซึ่งบุคคลใช้เป็นหลักในการกระทำ” ค่านิยมมีความคล้ายคลึงกับทัศนคติและความเชื่อตรงที่มีส่วนประกอบของความรู้ ความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม แต่ค่านิยมมีความยั่งยืนกว่าทั้งความเชื่อและทัศนคติ

Rai (2020) สำรวจ ค่านิยมหลักของ 101 ประเทศ และอธิบายว่าค่านิยมเหล่านี้ส่งผลต่อวิถีชีวิต ภาวะผู้นำ และการพัฒนาสังคม ค่านิยมมีบทบาทสำคัญในการกำหนดตัวตนของประเทศ ระบบเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมองค์กร อีกทั้งสามารถปรับเปลี่ยนและส่งต่อได้ ผู้นำและองค์กรที่ยึดมั่นในค่านิยมที่ดีมักนำไปสู่ความสำเร็จและความร่วมมือระหว่างประเทศ

Stephen & Mary (2021) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อพื้นฐานที่คนในสังคมมีร่วมกัน ซึ่งทำหน้าที่เป็นแนวทางในการตัดสินใจหรือแสดงพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน ค่านิยมช่วยกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้องหรือเหมาะสมในทางสังคม และมีผลต่อการประพฤติปฏิบัติและการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริยธรรม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มคนในสังคมหนึ่ง ๆ

Stovall (2021) อธิบายถึง ความสำคัญของค่านิยมในองค์กร และวิธีนำค่านิยมมาใช้ให้เกิดผลจริง ค่านิยมที่แข็งแกร่งช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มั่นคง เพิ่มความไว้วางใจ และส่งเสริมการเติบโตของธุรกิจ การนำค่านิยมไปปฏิบัติจริงต้องอาศัยความสม่ำเสมอและการมีส่วนร่วมของทุกระดับในองค์กร

Pilch & Molind (2023) อธิบาย ค่านิยมทางสังคมในบริบทของพระคัมภีร์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรม ความเชื่อ และพฤติกรรมของผู้คนในยุคโบราณ หนังสือเน้นว่าค่านิยม เช่น เกียรติยศ ความสัมพันธ์ในชุมชน และความเคารพต่ออำนาจ ยังคงมีบทบาทสำคัญต่อสังคมและศาสนาในปัจจุบัน

Martin (2024) เน้นการส่งเสริม ค่านิยมของความอ่อนน้อม ถ่อมตน ตามที่ระบุในพระคัมภีร์ ค่านิยมนี้เชื่อมโยงกับการยอมรับผู้อื่น การฟัง และการปฏิบัติตามคำสอนของพระเจ้า โดยชี้ให้เห็นว่า ความอ่อนน้อมถ่อมตนช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความสงบสุขในสังคม

Paul Thagard (2013) กล่าวว่า ค่านิยมคือกระบวนการทางจิตใจและสมองที่รวมเอาความรู้และอารมณ์เข้าด้วยกัน

Pohl (2021) เน้นความสำคัญของการต้อนรับ หรือการให้ความอบอุ่นแก่ผู้อื่น ในฐานะค่านิยมพื้นฐานของคริสเตียน หนังสืออธิบายว่า การต้อนรับเป็นการแสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการแบ่งปัน ที่ไม่เพียงแต่ส่งผลดีต่อผู้รับ แต่ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งในชุมชน

Sacred Heart Education (n.d.) เน้นค่านิยมของ ความรัก ความเคารพ และการเติบโตทางจิตวิญญาณ ที่เน้นการพัฒนาทั้งด้าน จิตใจ ร่างกาย และจิตวิญญาณ ของนักเรียน หนังสือเน้นว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างบุคคล และการพัฒนาความรับผิดชอบต่องานสังคม โดยการใช้คุณค่าทางศาสนาและจริยธรรม

Sacred Heart School (n.d.) เน้นความสำคัญของ ค่านิยมที่ยึดถือในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ความเคารพ ความเอื้อเฟื้อ และการให้บริการผู้อื่น ค่านิยมเหล่านี้ถูกฝึกฝนและนำไปปฏิบัติในทุกด้านของการเรียนการสอน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นธรรม ความร่วมมือ และการเติบโตทางจิตใจให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในทุกด้านของชีวิต

ค่านิยม 8H มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ โดยสามารถบูรณาการเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดยความหมายของ H แต่ละตัวมีดังนี้ 1) Heart: ความรักแท้ 2) Holy: ความดีงาม 3) Honest: ความซื่อสัตย์ 4) Honor: ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี 5) Humble: ความสุภาพ 6) Home: ความเป็นพี่น้อง และเป็นหนึ่งเดียวกัน 7) Hope: ความหวัง 8) Hospitality: ความเมตตา กรุณา

กล่าวสรุปได้ว่า ค่านิยม 8H จึงเป็นหลักคุณธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาครู บุคลากร และนักเรียนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินชีวิตที่ดี การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เพื่อเตรียมความพร้อมให้ทุกคนเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณธรรมในสังคม

ความสำคัญของค่านิยม 8H

ค่านิยม 8H สร้างขึ้นบนพื้นฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมที่มั่นคงให้กับนักเรียน ซึ่งมีผลต่อการสร้างบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีทักษะในการปรับตัว และทำงานร่วมกับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย นอกจากนี้ยังเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนสามารถเผชิญกับความท้าทายทางสังคม เศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างมั่นใจ โดยความสำคัญของค่านิยมเหล่านี้สามารถแบ่งออกได้ดังนี้: (คณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ, 2560, หน้า 112-114)

1. การสร้างคนให้เป็นคนดีของสังคม: ค่านิยม 8H มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีจริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความถ่อมตน (Humble) และการมีความซื่อสัตย์ (Honest) ค่านิยมเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความเป็นคนดีที่สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

2. การเตรียมพร้อมสู่อนาคต: ค่านิยมเหล่านี้ไม่ได้เน้นแค่การพัฒนาทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต เช่น Humble (ความสุภาพถ่อมตน) และ Hope (ความหวัง) การส่งเสริมความสุภาพและความหวังเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคมและอาชีพ โดยมีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กที่มีความหวังสูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในอนาคตสูง (อูรปริย์ เกิดในมงคล, 2566, หน้า 61) Home (ความเป็นพี่น้อง): การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวและชุมชนมีผลต่อการเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต โดยมีการศึกษาแสดงให้เห็นว่าบทบาทของครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สัมพันธภาพภายในครอบครัวนั้นสำคัญกับการเรียน เพราะจะทำให้มีความสุข เข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาสามารถปรึกษากับคนในครอบครัวได้ทำให้มีกำลังใจในการเรียน (นันทวิทย์ ทองอ่อน, 2561, หน้า 135)

3. ส่งเสริมความเป็นผู้นำ: Hospitality (ความเมตตา กรุณา): ความเมตตา กรุณาเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำที่ดี มีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในทีมงาน ผู้นำที่มีความเมตตาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นบวก และช่วยเสริมการทำงานร่วมกัน การนำค่านิยมเหล่านี้มาใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้นำที่มีคุณภาพ และสามารถนำพาสังคมไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. การพัฒนาจิตวิญญาณและความศรัทธา: ความศักดิ์สิทธิ์ (Holy) เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนยึดมั่นในหลักศาสนา และค่านิยมที่ดีงาม เป็นการสร้างสมดุลในชีวิตที่ผสมผสานระหว่างวิชาการและจิตใจ

5. การพัฒนาความสุขในการใช้ชีวิต: (Heart) การมีความรักแท้ต่อพระเจ้า เพื่อนมนุษย์ และธรรมชาติช่วยสร้างความสุขในชีวิตประจำวัน การแสดงความรักและการดูแลคนรอบข้างสามารถทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นและมีคุณค่าในชีวิต

ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น เต็มไปด้วยความรักและความสุข

ค่านิยม 8H เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน ให้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะในการแก้ปัญหาชีวิต ปฏิบัติงานที่ดี และพฤติกรรมดี เพื่อเตรียมพร้อมให้ทุกคนเติบโตเป็นคนดีที่มีคุณภาพ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้กับตนเองและสังคมได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

องค์ประกอบของค่านิยม 8H

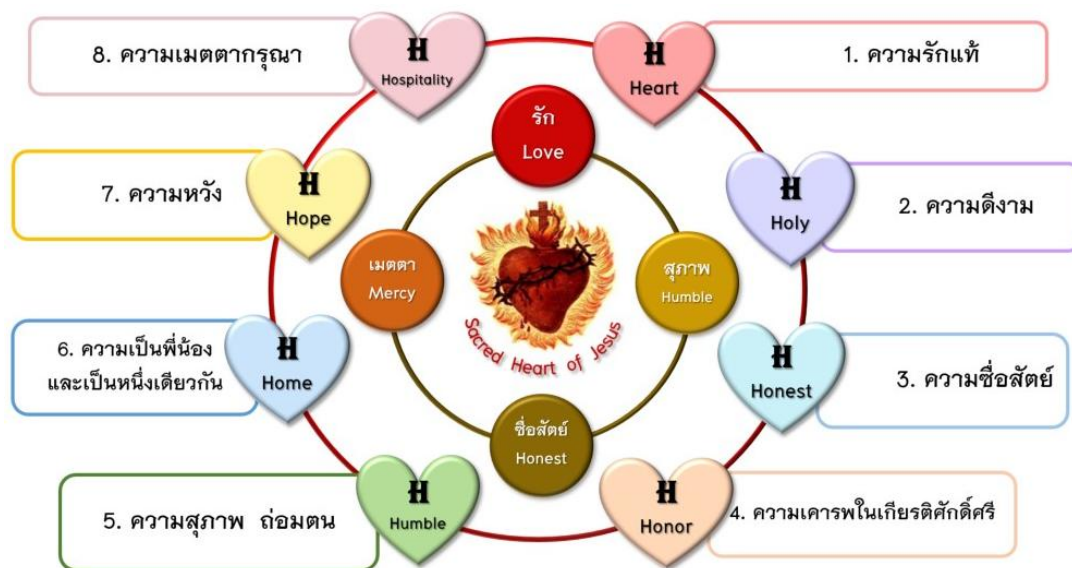
การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยม 8H

การจัดการศึกษา (Educational provision) หมายถึง การดำเนินการทางการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ และการจัดการศึกษาทางเลือก (ราชบัณฑิตยสภา, 2564, หน้า 226) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของชาติไว้ในหมวดที่ 4 มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

การจัดการศึกษาแบบคาทอลิกมีพระเยซูเจ้า และคำสอนของพระองค์เป็นรากฐานของการเรียนการสอน ดังนั้น การศึกษาคาทอลิกนำคุณค่าแห่งพระวรสารชาวดีมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชา สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีลักษณะของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์อันดี เลียนแบบอย่างชีวิตของพระเยซูเจ้าที่ปฏิบัติความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ที่ยากจน เจ็บป่วย และรอโอกาส

อีกทั้งมีเป้าหมายพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ การจัดการศึกษาคาทอลิกมีจุดมุ่งหมายที่จะหล่อหลอมนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติ คือ ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และจิตวิญญาณ ซึ่งยังรวมถึงหลักคำสอนทางศาสนาที่ได้บันทึกไว้ในพระคัมภีร์ที่กล่าวว่า พระเจ้าสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ มนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองด้วยสติปัญญา สู่ความสมบูรณ์ในตนเอง มีความรับผิดชอบ ควบคุมตนเอง จากภายใน ตัดสินใจเลือกอย่างอิสระ สอดคล้องกับมโนธรรมที่เที่ยงตรง การศึกษาคาทอลิกยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล คำนึงถึงศักยภาพทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจของมนุษย์แต่ละคนตามธรรมชาติของเขา เพราะธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละคนแตกต่างกัน ดังนั้น การจัดการศึกษา คือ กระบวนการเข้าใจและยอมรับอย่างที่เขาเป็น เคารพในความเป็นมนุษย์ของเขา วางแผนจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เห็นคุณค่าในตนเอง และศักดิ์ศรีของมนุษย์แต่ละคน (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย), 2567, หน้า 41–44)

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ นั้นมีบทบาทสำคัญในการสร้างบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ จึงได้นำค่านิยม 8H มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม โดยเฉพาะในยุคดิจิทัล การปลูกฝังค่านิยม 8H จะช่วยพัฒนาคุณลักษณะส่วนบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ค่านิยม 8H จึงเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ทุกมิติ

ภาพประกอบ 1 อັตลักษณ์ และค่านิยม 8H

จากภาพประกอบสามารถแสดงรายละเอียดค่านิยม 8H ดังตารางนี้

ตาราง 1 ความหมายค่านิยม 8H และคำสอนของพระเยซูเจ้า

ค่านิยม 8H	ความหมาย	คำสอนของพระเยซูเจ้า
Heart: H1	ความรักแท้ มีความรัก ความเชื่อ ความศรัทธาต่อพระเจ้า และศาสนาที่นับถือ น้อมรับทุกสิ่ง อดทนทุกอย่าง และพากเพียร ที่จะรักพระเจ้าหรือศาสนาที่นับถือ และเพื่อนมนุษย์ แม้มีอุปสรรคหรือความยากลำบาก ... รักตนเอง ทำสิ่งที่ดีแก่ตนเอง เช่น รักในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ในการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ... รักบุคคลอื่น รัก กตัญญูต่อ บิดา มารดา และผู้มีพระคุณ เพื่อนพ้อง มิตรสหาย หรือแม้แต่ผู้ที่ไม่นับรักกับเรา ... รักสิ่งสร้างของพระเจ้า ดูแล รักษา สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และพลังงาน ให้คงอยู่สืบไป ... รักองค์กร สถาบัน สังคม และโลก	“พระเยซูเจ้าทรงรัก ผู้ที่เป็นของพระองค์ ซึ่งอยู่ในโลกนี้ พระองค์ทรงรักเขาจนถึงที่สุด” (ยน.13: 1) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,114)
Holy: H2	ความดีงาม การปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม ตามหลักธรรมของศาสนาที่นับถือ มีกาย วาจา ใจที่บริสุทธิ์ และรักจนถึงที่สุด หมั่นเพียรและฝึกฝนตนเอง ในการปฏิบัติความดี ฝึกฝนปฏิบัติตนโดยการอธิษฐานภาวนา หรือฝึกสมาธิให้มีสติ มีความสงบและสันติในจิตใจ สามารถปล่อยวางและยอมรับทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ได้อย่างมีสติ	“โปรดอย่าให้เป็นไปตามใจข้าพเจ้า ให้เป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์เถิด” (ลก.22: 42) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,062)
Honest: H3	ความซื่อสัตย์ การปฏิบัติตน เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง ทั้งด้านกาย วาจา ใจ การปฏิบัติตนซื่อสัตย์ ต่อผู้อื่น ทั้งด้านกาย วาจา ใจ รวมถึงการปฏิบัติตนซื่อสัตย์ต่อชุมชน สังคม และโลก พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองที่แสดงออก	“คนที่ซื่อสัตย์ในเรื่องเล็กน้อย ก็จะมีซื่อสัตย์ในเรื่องใหญ่ด้วย” (ลก. 16:10) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,049)

ตาราง 1 (ต่อ)

คำนิยาม 8H	ความหมาย	คำสอนของพระเยซูเจ้า
Honor: H4	ความเคารพในเกียรติศักดิ์ศรี มีความเคารพ ในคุณค่า เกียรติ ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ของตนเองและผู้อื่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง ยอมรับ เข้าใจในข้อจำกัด ให้เวลาและโอกาสแก่ตนเองและผู้อื่นในการเริ่มต้นใหม่ ให้โอกาสในการพัฒนาดนให้ดีขึ้น ยอมรับในวัฒนธรรม ความเชื่อ เชื้อชาติ ที่มีความแตกต่างกัน มีความเคารพในสิทธิมนุษยชนของผู้อื่น ในสังคมและ โลก เสริมสร้างและให้ความยุติธรรมในสังคม ปลุกฝังให้สังคมมีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม และสืบสานต่อไป	“ถ้าเราทำให้ชีวิตจะไหลออกจาก ภายในผู้นั้น” (ยน. 7: 38) (คณะกรรมการ คาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,098)
Humble: H5	ความสุภาพ ถ่อมตน อ่อนน้อม ไม่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ยิ่งยโส หยาบคาย ก้าวร้าว รุนแรง ต่อบนตนเองและผู้อื่น มีความนุ่มนวล เรียบร้อย เรียบง่าย พอเพียง มีความสุภาพ ทั้งด้วยกาย วาจา และจิตใจ	“จงเอาแอกของเราแบกไว้ แล้วเรียนจาก เรา เพราะว่าเราสุภาพและใจอ่อนน้อม และจิตใจท่านทั้งหลายจะได้พัก” (มธ.11: 29) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 1,939)
Home: H6	ความเป็นพี่น้อง และเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นความรักที่ให้อภัย มีความเป็นพี่น้อง ความเป็นหนึ่งเดียวกัน มีความสมานฉันท์ เป็นครอบครัวเดียวกัน มีความเข้าใจกัน เป็นกัลยาณมิตรที่ดีและจริงใจ ต่อกันและสามารถพึ่งพาอาศัยกันและกันได้ ไม่อิจฉาริษยา ไม่ก่อให้เกิด ความแตกแยก รู้จักที่จะให้อภัยต่อความผิดบกพร่องของตนเองและผู้อื่น	“ทหารคนหนึ่งใช้หอกแทงด้านข้าง พระวรกายของพระองค์โลหิตและน้ำ ก็ไหลออกมาทันที” (ยน.19: 34) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,130)
Hope: H7	ความหวัง มีการกำหนดเป้าหมาย หรือเป้าหมายสูงสุดในชีวิตของตนเอง มีความหวังในการเรียนรู้ ในการพัฒนาดนเอง และในการดำเนินชีวิต มีความหวังและปรารถนาดีต่อผู้อื่น สังคมและโลก เพื่อให้เกิดการพัฒนา และความเจริญก้าวหน้าที่ดีขึ้น	“ถ้าเมล็ดข้าวไม่ได้ตกลงในดินและตายไป มันก็จะเป็นเพียงเมล็ดเดียวเท่านั้น แต่ถ้ามันตาย มันก็จะบังเกิดผลมากมาย” (ยน.12: 24) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 2,111)
Hospitality: H8	ความเมตตากรุณา เป็นความรักที่เปิดอก มีความเมตตากรุณา และมีน้ำใจ ต่อผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทร เห็นใจ มีมิตรไมตรีที่ดี มีท่าทีต้อนรับและเปิดรับทุกคนด้วยใจจริง ใจกว้าง ช่วยเหลือ แบ่งปัน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว	ว่า “ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุข เพราะเขา จะได้รับพระเมตตา” (มธ.5: 7) (คณะกรรมการคาทอลิก เพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์, 2557, หน้า 1,924)

แนวทางการบูรณาการคำนิยาม 8H ในการจัดการศึกษา ในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์

1. การบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน
 - ออกแบบเนื้อหาทุกรายวิชาที่สะท้อนคำนิยาม 8H ในแผนการสอน
 - ใช้กิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามัคคีและความร่วมมือ

- ใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงบูรณาการ
2. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณค่า
 - กิจกรรมจิตอาสา เพื่อปลุกฝัง Hospitality ผ่านการช่วยเหลือชุมชน
 - กิจกรรมสร้างความอบอุ่นในโรงเรียน เช่น กิจกรรม Home Room ที่เน้นการสานสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

3. การสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่สะท้อนค่านิยม 8H

- บทบาทของครูและผู้บริหาร: เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามค่านิยม 8H

- บทบาทของครูและผู้เรียน: มีส่วนร่วมในการสร้างสังคมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม โดยมีการจัดทำโครงการบันไดคุณธรรมของครู และนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างค่านิยม 8H ในโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ แบ่งเป็นระดับชั้น ดังนี้

* ระดับปฐมวัย

- 1) กิจกรรมรัก...พ่อ...แม่...สู่อ้อมหัตถ์พระหฤทัย
- 2) กิจกรรมพระหฤทัยกับศาสนธรรมนำชีวิต
- 3) กิจกรรมพระหฤทัยสืบสานรักษ์สิ่งสร้าง 5Rs
- 4) กิจกรรมจิตอาสา

ฯลฯ

* ระดับประถม

- 1) กิจกรรมปันด้วยใจให้ด้วยรัก
- 2) กิจกรรมพระหฤทัยสืบสานรักษ์สิ่งสร้าง 5Rs
- 3) กิจกรรมพระหฤทัยกับศาสนธรรมนำชีวิต
- 4) กิจกรรมบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์ความดี นักเรียนมีความเชื่อ และความศรัทธาต่อพระเจ้า และศาสนาที่ตนเองนับถือ
- 5) กิจกรรม Home Room Learning นักเรียนได้นำความรู้ มีความเข้าใจตามคุณลักษณะความรักแบบพระหฤทัย และค่านิยม 8H มาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

6) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ให้นักเรียนรู้จักดูแลสุขภาพตนเอง มีสุขนิสัยที่ดี และรักการออกกำลังกาย

ฯลฯ

* ระดับมัธยม

- 1) กิจกรรมปันด้วยใจให้ด้วยรัก
- 2) กิจกรรมพระหฤทัยกับศาสนธรรมนำชีวิต
- 3) กิจกรรมพระหฤทัยสืบสานรักษ์สิ่งสร้าง 5Rs
- 4) กิจกรรมต่อต้านอบายมุข มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากอบายมุขทุกชนิด
- 5) กิจกรรมจิตอาสาด้วยรักและรับใช้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้รอโอกาส ผู้สูงอายุ

6) กิจกรรมกล้าแผ่นดินด้วยพลังบวร นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตอาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ฯลฯ

การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝังค่านิยม 8H ในด้านต่าง ๆ

เป็นการประเมินผลแบบองค์รวม โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสะท้อนคิด และแฟ้มสะสมผลงาน

ผลที่เกิดขึ้นจากการปลูกฝังค่านิยม 8H ในด้านต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ปกครอง ในสถานศึกษา ดังนี้

ผู้บริหาร มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเน้นคุณธรรมจริยธรรมในผู้เรียน โดยใช้ค่านิยม 8H เป็นกรอบในการพัฒนา ทั้งด้านสังคมและจิตใจ การบูรณาการแนวทางนี้ช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครู มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดีและการสนับสนุนที่มีความหมาย การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาค่านิยม 8H ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและสังคมอย่างยั่งยืน

ผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างค่านิยม 8H ผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดีและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างบรรยากาศในครอบครัวและการช่วยเหลือชุมชน การสนับสนุนดังกล่าวช่วยพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และความสมดุลในชีวิตของผู้เรียน การร่วมมือระหว่างผู้ปกครองโรงเรียน และชุมชนช่วยสร้างความเข้าใจในความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม

ผู้เรียน ได้รับการกระตุ้นให้ปฏิบัติตามค่านิยม 8H ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางบวกและยั่งยืน ความเข้าใจในคุณธรรมช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในโรงเรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี การพัฒนาเหล่านี้ช่วยสร้างสังคมที่มีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน เพื่อผู้เรียนจะได้มีความพร้อมและสามารถพัฒนาตนเองสู่การศึกษาในยุคปัจจุบัน

ได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรดำเนินไปในแนวทางที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นการบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ คุณค่าทางศีลธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความสุภาพถ่อมตน และความกตัญญู มิใช่เพียงองค์ประกอบเสริมในหลักสูตร หากแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมบุคลิกภาพของผู้เรียนให้สามารถดำรงตนอย่างมีจริยธรรมในสังคม อย่างไรก็ตาม กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมดังกล่าวต้องอาศัยเวลาและการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจถูกจำกัดโดยกรอบเวลาของการศึกษาในระบบ ส่งผลให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมต้องอาศัยการบูรณาการทั้งในระดับครอบครัว สถานศึกษา และสังคมโดยรวม

ในบริบทของโลกปัจจุบันที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระบวนการศึกษาจึงมิได้จำกัดอยู่เพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในมิติที่หลากหลาย ทั้งด้านความคิดเชิงวิพากษ์ ความสามารถในการปรับตัว และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมุ่งเน้นทั้งการเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและการพัฒนาสมรรถนะทางจริยธรรมควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการขยายผลที่เป็นรูปธรรมและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย ควรมีการส่งเสริมและเผยแพร่บทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในบริบททางการศึกษาที่หลากหลาย การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน

ที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สรุป

บทความนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่ออธิบายค่านิยม 8H ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมและทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล และสถานศึกษาพระหฤทัยคอนวেন্টให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โดยใช้ค่านิยม 8H เป็นแนวทางหลักในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และทักษะที่จำเป็นต่อชีวิต ซึ่งสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่มุ่งสร้างบุคคลที่มีความรอบรู้ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำที่ดีในสังคม ค่านิยม 8H มีบทบาทสำคัญในบริบทของโรงเรียน โดยช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านจิตใจ ส่งเสริมความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์ และความรักในการทำ ความดี ผ่านกิจกรรมจิตอาสาและการพัฒนาจิตสำนึก 2) ด้านสังคม ปลูกฝังความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน 3) ด้านสติปัญญา กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการลงมือทำ ผ่านการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

ผลกระทบเชิงบวกของค่านิยม 8H ที่สถานศึกษาพระหฤทัยคอนวেন্টจัดขึ้นและมีผลดีต่อผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะชีวิต และคุณธรรมที่แข็งแกร่ง เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา และความเคารพผู้อื่น มีสุขภาพกายและใจที่ดี พร้อมทั้งทักษะการจัดการอารมณ์ มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และสามารถปรับตัวในโลกยุคใหม่ ผลดีต่อสถานศึกษา ได้แก่ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการพัฒนาแบบองค์รวม เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง เพิ่มคุณภาพการศึกษา ผ่านการบูรณาการความรู้ ทักษะ และคุณธรรม ส่งเสริมภาพลักษณ์ของโรงเรียนว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า ส่วนผลดีต่อชุมชนและสังคม ได้แก่ ช่วยสร้างพลเมืองที่มีจิตสำนึกสาธารณะและพร้อมเป็นผู้นำในอนาคต ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สนับสนุนการสร้างสังคมที่มีคุณธรรมและความเป็นอยู่ที่ดี

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2557). *พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์ Thai Catholic Bible Complete Version*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์.
- คณะกิตินิพระพุทธรูปของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ. (2560). *ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางจิตตารมณ์พระพุทธรูปของพระเยซูเจ้า 2017-2026*. กรุงเทพฯ: คณะกิตินิพระพุทธรูปของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.
- _____. (2560). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาตามแนวทางจิตตารมณ์พระพุทธรูปของพระเยซูเจ้า ปีคริสต์ศักราช 2017-2021*. กรุงเทพฯ: คณะกิตินิพระพุทธรูปของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ.
- นันทวิทย์ ทองอ่อน. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 12(1), 129-138.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2558). *ความเป็นครู* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2564). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). (2567). การเคลื่อนไหวในวงการศึกษาและการศึกษาคาทอลิก. *การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย*, 51(พฤษภาคม 2566-เมษายน 2567), 41-44.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). 2562. *เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2556). *ทุนชีวิต*. เข้าถึงได้จาก <https://knowledge=ทุนชีวิต>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุริยเดว ทรีปาตี. (2560). *ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บีเคเคโปร.
- อุรปริย เกิดในมงคล. (2566). การศึกษาลักษณะความหวังทางการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 39(2), 54-65.
- Limthanakom, N., Lauffer, W., Mujtaba, B. G., & Murphy Jr, E. F. (2008). The Ranking Of Terminal And Instrumental Values By Working Professionals In Thailand, Singapore And The United States: What Is Important And How Do They Impact Decision-Making?. *International Business & Economics Research Journal (IBER)*, 7(4), 45-60.
- Martin, D. (2024). *Bible Verses About Humility*. Independently Published.
- Paul Thagard. (2013). *What Are Values?*. Posted April 16, 2013. Retrieved from <https://www.psychologytoday.com/us/blog/hot-thought/201304/what-are-values>
- Pilch, J. J., & Malina, B. J. (2023). *Handbook of Biblical Social Values, Third Edition*. Hendrickson Publishers.
- Pohl, C. D. (2021). *Making Room, 25th Anniversary Edition: Recovering Hospitality as a Christian Tradition*. Eerdmans.
- Rai, M. (2020). *The Values Compass: What 101 Countries Teach Us About Purpose, Life, and Leadership*. London: Ebury Press.
- Sacred Heart Education. *Philosophy of Sacred Heart Education*. Retrieved from <https://www.sacredheartusc.education/mission/educational-philosophy>
- Sacred Heart School. (n.d.). *Ethos and Values*. Retrieved from <https://www.sacredheart312.herts.sch.uk/ethos-and-values-1/>

- Schwartz, S. H. (2012). An overview of the Schwartz theory of basic values. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 1–20.
- Stephen P. R. & Mary A. C. (2021). *Management* (14th ed.). New York: Pearson Education.
- Stovall, E. G. (2021). *Values: How to Bring Values to Life in Your Business*. Independently Published.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างไร ในยุค Digital Transformation

Chinese Language Learning Management in the Era of Digital Transformation

ชนิดาภา พึ่งหลวง¹ กิตติชัย สุธาสิโนบล²Chanidapha Phunglaung¹ and Kittichai Suthasinobol²

บทคัดย่อ

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการศึกษา ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ในอดีตจะเป็นการเรียนแบบท่องจำตัวอักษรและจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันสามารถจัดการเรียนการสอนผ่านช่องทางออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนผู้สอนจะต้องจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านภาษาและวัฒนธรรมของจีนผ่านการใช้เทคนิคที่เหมาะสม องค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน ประกอบไปด้วยจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรและเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ที่รวมไปถึงผู้สอน ผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนควรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายโดยการใช้สื่อการเรียนรู้ การสื่อสารออนไลน์ การใช้เครื่องมือการเรียนรู้ที่เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์เชิงโต้ตอบ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียน และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องมีความยืดหยุ่น เข้าถึงได้ง่าย มีแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้มากขึ้น และในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนควรมีทั้งการประเมินผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ควรมีความหลากหลายและแม่นยำ เพื่อช่วยให้รู้ถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมควรมีความน่าสนใจเพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไปกับการเรียนภาษาจีนผ่านการใช้เทคโนโลยี เช่น กิจกรรมการเล่นเกมภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้แอปพลิเคชันการศึกษาที่เกี่ยวกับภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ กิจกรรมการอ่านและการฟังภาษาจีนออนไลน์ และกิจกรรมการทดสอบภาษาจีนออนไลน์ ซึ่งสามารถพัฒนาทักษะภาษาจีนได้ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนผ่านการใช้เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนภาษาจีนได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผ่านการใช้สื่อ แพลตฟอร์มออนไลน์ และแอปพลิเคชันการเรียนรู้ภาษาจีน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาตามความต้องการ สามารถฝึกฝนทักษะได้ในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยพัฒนาทักษะทางการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และยังสามารถใช้ในการประเมินผลและการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation ควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมเพื่อให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่น เข้าถึงได้ง่าย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและโลกในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: ภาษาจีน การจัดการเรียนรู้ ยุคการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล

¹อาจารย์สาธิต โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม), Teacher, Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary)

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, Assos. Prof. Dr., Faculty of Education Srinakharinwirot University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ชนิดาภา พึ่งหลวง, chanidapha@g.swu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 18 ธันวาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 7 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 8 เมษายน 2568

ABSTRACT

In the contemporary era, digital technological advancements have significantly transformed numerous domains, including education. The management and delivery of Chinese language instruction have likewise undergone substantial evolution. Traditionally, Chinese language learning was predominantly centered on rote memorization of characters and conventional classroom-based pedagogy. In contrast, current educational practices increasingly utilize online platforms, facilitating flexible and convenient access to instructional materials for learners anytime, anywhere. In this context, it is imperative for educators to design pedagogical experiences that foster the integrated development of both linguistic competence and cultural understanding through appropriate instructional techniques. Key elements in managing Chinese language learning include the learning objectives, curriculum and content, teaching methods, which involve the instructors, learners, learning materials, learning environment, and atmosphere, as well as self-learning techniques and assessment. Instructors should employ diverse learning methods, utilizing learning materials, online communication, interactive learning tools, Artificial Intelligence (AI) to support learning, and self-learning skill development. These methods should be flexible, accessible, and provide a variety of resources, thereby offering learners enhanced opportunities for meaningful engagement in the learning process. Regarding the evaluation and measurement of Chinese language learning management, both quantitative and qualitative evaluations are required. The tools used should be varied and accurate to track learners' progress, enabling the improvement and refinement of effective teaching methods. Instructional activities should be engaging and interactive to foster learner enjoyment in studying the Chinese language through technology. Examples of such activities include educational games, mobile applications for Chinese language Learning, project-based learning, media-based learning, and online reading and listening exercises, as well as online Chinese language proficiency tests. These activities support the development of listening, speaking, reading, and writing skills by utilizing diverse tools and resources, thereby making the learning process more enjoyable.

Chinese language learning management in the digital transformation era emphasizes the integration of technology to enhance the learning process through various media, online platforms, and mobile applications. This approach enables learners to access instruction anytime and anywhere based on individual needs, while providing opportunities to practice all language skills. Furthermore, digital technology improves communication skills between teachers and students, and supports continuous assessment and tracking of learner progress. This increases the effectiveness of learning and further develops the learners' Chinese language skills. Therefore, Chinese language education in the digital transformation era should appropriately incorporate digital technology to make learning more flexible, accessible, and responsive to the needs of learners and the demands of the digital world.

Keywords: Chinese Language, Learning Management, Digital Transformation Era

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งภาษาจีนถือเป็นอีกหนึ่งภาษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาจีนจึงเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการศึกษา การทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล (Digital Transformation) ที่เรากำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน การเรียนภาษาจีนมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปอย่างมาก เพราะในอดีตจะเป็นการเรียนแบบท่องจำตัวอักษร โดยใช้หนังสือ และจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นหลัก ไม่ค่อยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมเป็นหลัก นักเรียนไม่สามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ต้องมีครูคอยดูแลในห้องเรียน การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ก็ทำได้ยาก เนื่องจากไม่มีอินเทอร์เน็ต หนังสือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต้องสั่งนำเข้ามาจากต่างประเทศเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่ค่อยมีโอกาสในการฝึกทักษะการสื่อสาร และใช้เวลาในการเรียนรู้ค่อนข้างนาน แต่สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ รวมไปถึงในด้านการศึกษา ส่งผลทำให้การศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบเดิม จากเดิมที่จัดการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียน แต่ในปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียนอีกต่อไป การจัดการเรียนการสอนออนไลน์จัดได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้ (สมหญิง กัลป์เจริญศรี, 2566, หน้า 2-3) ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชันทางการศึกษา เว็บไซต์ออนไลน์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในปัจจุบันมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนคืออะไร?

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน

การจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ ซึ่งนักวิชาการทางการศึกษาได้ให้นิยามความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้เตรียมไว้แล้ว ในการเรียนการสอนของครู อาจารย์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดซึ่งหมายถึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความสามารถ เกิดทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตที่ดี (สิริรัตน์ มุ่งคุณโคตร, เพ็ญจันทร์ บุพศิริ, อัญชลี ชัยรัชตกุล และวิราณี สุขทรัพย์, 2566, หน้า 184)

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาวิชา ทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้อง ครูเป็นผู้จัดการ และอำนวยความสะดวก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วางแผนลงมือปฏิบัติ และหาข้อสรุปหรือข้อค้นพบ จนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้ยังต้องมีกิจกรรมการประเมินผลด้วยว่า หลังจากที่ได้จัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปแล้วนั้น ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามผลที่คาดหวังหรือไม่ (รติพร แสนวรายเงิน, 2560, หน้า 31)

จากการศึกษานิยามความหมายของนักวิชาการทางการศึกษา สามารถสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้ได้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นวิธีการหรือกระบวนการที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้สอนจะต้องมีองค์ความรู้ที่หลากหลาย ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนในด้านต่าง ๆ อย่างมีศักยภาพ ตามที่ผู้สอนกำหนดจุดประสงค์ไว้ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน ผู้สอนจะต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านภาษา และวัฒนธรรมของจีน ผ่านการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ ทั้งใน

ด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

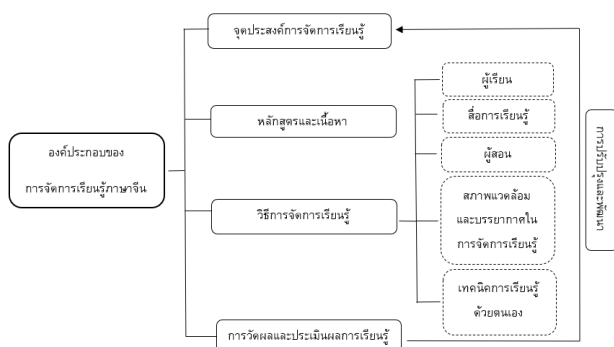
2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน

การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง เมื่อผู้สอนเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนย่อมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กัลญญ เพชรภรณ์, 2567, หน้า 4)

ปัจจุบันประเทศจีนถือว่าเป็นประเทศที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของโลกเป็นอย่างมาก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนไม่เพียงแต่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับชาวจีนได้เท่านั้น แต่ยังทำให้ผู้เรียนเข้าใจในวัฒนธรรม และประเพณีของชาวจีน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งในด้านการทูต ความร่วมมือ และการค้าระหว่างประเทศ เพิ่มโอกาสในการสร้างอาชีพในธุรกิจระหว่างประเทศ นอกจากนี้การเรียนภาษาจีนยังช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองให้กับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการจำ การคิด และการแก้ปัญหา ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากทั้งในด้านการเปิดโอกาสทางการเรียน การทำงาน โอกาสทางด้านธุรกิจ รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน

3. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน

การจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดถึงคุณภาพของการศึกษา ซึ่งการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นจากองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

ภาพประกอบ แผนภาพองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน

จากแผนภาพองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนสามารถอธิบายได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน ประกอบไปด้วย

1) จุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าหลังจากการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้และความสามารถในการทำอะไรบ้าง ซึ่งควรเป็นสิ่งที่สามารถวัดผลและสังเกตได้ โดยจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน เพื่อให้ผู้สอนจะได้เตรียมเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ สื่อ และการวัดประเมินผลให้สอดคล้องตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2) หลักสูตรและเนื้อหา หลักสูตรและเนื้อหาจะต้องมีความสัมพันธ์กัน มีความน่าสนใจเหมาะสมกับระดับความสามารถ และวัยของผู้เรียน มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทักษะทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

3) วิธีการจัดการเรียนรู้ ควรเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียนมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และความเข้าใจผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบมีปฏิสัมพันธ์ผ่านการใช้กิจกรรม เช่น การทำงานกลุ่ม การเรียนรู้ผ่านเกม เป็นต้น หรือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อออนไลน์ เช่น การใช้แอปพลิเคชันภาษาจีนในการเรียนการสอน การใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน หรือการใช้สื่อออนไลน์ที่มีภาพประกอบที่น่าสนใจในการอธิบายคำศัพท์และไวยากรณ์ แทนการนั่งฟังครูอธิบายเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถ ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งในการจัดการเรียนรู้นี้ยังประกอบไปด้วยผู้สอน ผู้เรียน สื่อ การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้ 3.1 ผู้เรียน เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกัน รวมไปถึงพื้นฐานความรู้เดิม ทักษะและเจตคติของแต่ละคนก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงควรมีการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผู้เรียนและควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรเลือกใช้วิธีที่หลากหลายตามความเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้อาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ

ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ความทิว ความเหนื่อยหรือผู้เรียน อาจได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจมา ดังนั้น ผู้สอน จึงควรนำความรู้ทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้มาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเพื่อให้การเรียนรู้การสอนเกิด ประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ 3.2 สื่อการเรียนรู้ การใช้สื่อ การเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือเรียน ควรเลือกใช้หนังสือเรียนสำหรับการฝึกฝน คำศัพท์และไวยากรณ์ ซึ่งในปัจจุบันจะมีหนังสือที่สามารถ อ่านออกเสียงได้ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน หรือใช้สื่อมัลติมีเดีย เช่น เพลงจีน ภาพยนตร์จีน เพื่อเพิ่ม ประสบการณ์ในการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนสามารถฟังและเข้าใจ ภาษาจีนในชีวิตประจำวันได้ และยังสามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วัฒนธรรมจีนผ่านสื่อเหล่านี้ได้ นอกจากนี้ยังมีแอปพลิเคชัน การเรียนภาษาจีน เช่น Hello Chinese หรือ Duolingo ที่ผู้เรียน สามารถฝึกคำศัพท์และการออกเสียงภาษาจีนได้ 3.3 ผู้สอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และ เป็นผู้ที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบ ที่ต้องการ เพราะผู้สอนจะต้องเป็นผู้นำหลักสูตรและเนื้อหา ไปสู่การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหา ที่จะนำมาใช้ สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจนั้นไปสู่ผู้เรียนได้ จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้สื่อการสอนที่มีความเหมาะสมทันสมัยเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความสนใจ มีทักษะกระบวนการคิด และเจตคติที่ดีต่อ การเรียน รวมทั้งมีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่ กำหนดไว้ 3.4 สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาภาษาจีนของผู้เรียน เช่น การใช้สีในห้องเรียน การถ่ายเทของอากาศ รวมทั้งมีการตกแต่งห้องโดยใช้คำศัพท์ ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน โดยใช้ภาพตกแต่งเป็นกิจกรรม วัฒนธรรมจีนหรือสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศจีน 3.5 เทคนิค การเรียนรู้ด้วยตนเอง ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง เพราะในปัจจุบันการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ไม่ใช่เพียงแค่ในห้องเรียนเพียงเท่านั้น ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้

ผู้เรียนฝึกฝนด้วยตนเอง เช่น การเรียนรู้ภาษาจีนโดยการฝึกเขียน คำศัพท์หรือการฟังภาษาจีนจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียน สามารถหาได้เองผ่านคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน เช่น รายการ โทรทัศน์ หรือพอดแคสต์ภาษาจีน โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด เป้าหมายการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เช่น การตั้งเป้าหมายใน การเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ทุกสัปดาห์ หรือการพยายามพูดภาษาจีน ในชีวิตประจำวัน

4) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้ผู้สอนจะรู้ได้ว่าการจัดการเรียนรู้แล้วผู้เรียน เกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเป้าหมาย ที่วางไว้หรือไม่ อยู่ในเกณฑ์น่าพอใจหรือไม่โดยเทียบกับจุดประสงค์ ของการเรียนการสอนที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถ นำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งด้านทักษะและ ความเข้าใจ เช่น การทดสอบอย่างเป็นทางการ เช่น การสอบ YCT HSK HSKK เป็นต้น ซึ่งเป็นการสอบวัดระดับภาษาจีน หรือใช้การประเมินผ่านกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมที่สามารถประเมิน ทักษะการใช้ภาษาจีนในสถานการณ์จริงได้ เช่น กิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ หรือการจับคู่สนทนาภาษาจีนกับ เพื่อนร่วมชั้น เป็นต้น และการประเมินจากการสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอน เพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาจีน ซึ่งเมื่อเราได้รู้ผลของการประเมินแล้ว ก็จะมีการปรับปรุง และพัฒนาเพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังนั้น องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนประกอบด้วย หลายองค์ประกอบเริ่มตั้งแต่จุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรและเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงผู้สอน ผู้เรียน สื่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศใน การจัดการเรียนรู้ เทคนิคการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งทุกองค์ประกอบต่างก็มีความสำคัญ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation

ยุค Digital Transformation เป็นยุคที่มีการนำเทคโนโลยีเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพมา สร้างสิ่งใหม่ ทำให้การเรียนการสอนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่ผู้เรียนจะต้องใช้หนังสือในการเรียน แต่ปัจจุบัน

แค่เพียงผู้เรียนมีคอมพิวเตอร์ หรือ Tablet และ Internet ก็สามารถหาข้อมูลได้ด้วยตนเองเพราะข้อมูลและความรู้จะถูกจัดเก็บในรูปแบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนจึงควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เพราะจะช่วยให้การเรียนรู้ภาษาจีนมีความสะดวกและทันสมัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation ผู้สอนจึงควรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ดังนี้ 1) การใช้สื่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีความหลากหลาย โดยการใช้แอปพลิเคชันการศึกษาที่เกี่ยวกับภาษาจีน เช่น Duolingo Hello Chinese เป็นต้น เพราะเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุกสนาน และช่วยพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเบื้องต้นให้กับผู้เรียน หรือการเรียนรู้ หรือการใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ เช่น Coursera หรือ Mooc ที่ผู้เรียนสามารถกำหนดเวลาเรียนเองได้ 2) การใช้การสื่อสารออนไลน์เพื่อเรียนภาษาจีน ผ่านการสื่อสารออนไลน์กับคนที่พูดภาษาจีน เช่น Zoom Skype หรือ WeChat ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการฟังและการพูดกับเจ้าของภาษาได้โดยตรง หรือการใช้ระบบบอท (Chatbots) ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนฝึกการสนทนาภาษาจีนได้แบบอัตโนมัติ 3) การใช้เครื่องมือการเรียนรู้แบบ Interactive จะทำให้ผู้เรียนสนุกสนานและเกิดการมีส่วนร่วม เช่น การใช้เกมหรือแอปพลิเคชันที่สามารถสร้างแบบฝึกหัดต่าง ๆ ได้ เช่น Quizlet Blooket Worldwall เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะผ่านเกมหรือแบบฝึกหัด รวมไปถึงการใช้สถานการณ์จำลอง เช่น การใช้เทคโนโลยี VR (Virtual Reality) หรือ AR (Augmented Reality) เพื่อจำลองสถานการณ์การใช้ภาษาจีนในชีวิตจริง 4) การใช้ AI ในการเรียนภาษาจีน เช่น การใช้ การตรวจสอบการออกเสียงของผู้เรียน เช่น Hello Chinese และ Rosetta Stone ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนพูดภาษาจีนได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา การใช้ AI ในการประเมินผลของผู้เรียน 5) การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาจีนได้ด้วยตัวเองจากแหล่งข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ เช่น Podcast ที่ผู้เรียนสามารถเลือกได้ทุกที่ทุกเวลา หรือการให้หนังสือและสื่อออนไลน์ภาษาจีนจากเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาภาษาจีนฟรี เช่น HSK Online เป็นต้น การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation จะต้องมีความยืดหยุ่น เข้าถึงได้ง่าย มีแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพราะจะช่วยเปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้มากขึ้น การใช้สื่อดิจิทัล การสื่อสารออนไลน์ และการใช้ AI เช่น Squirrel AI (สควอริล AI) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เพราะปัจจุบันการเรียนภาษาจีนไม่ได้อยู่แค่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากทุกที่และทุกเวลาตามความต้องการของผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนควรมีทั้งการประเมินผลเชิงปริมาณ และการประเมินผลเชิงคุณภาพ โดยการประเมินผลเชิงปริมาณจะวัดความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยใช้ตัวเลขเป็นเกณฑ์ เช่น การสอบ YCT และ HSK ซึ่งเป็นการสอบที่ใช้วัดทักษะทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาจีนของผู้เรียน การทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการออกเสียง เป็นต้น การประเมินผลเชิงคุณภาพ พิจารณาจากความเข้าใจและการสื่อสารที่ไม่ได้ใช้ตัวเลขเป็นเกณฑ์ เช่น การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การสนทนาพูดคุยกับผู้เรียน โดยใช้ภาษาจีน เป็นต้น เครื่องมือที่ใช้ควรมีความหลากหลาย และแม่นยำ เช่น การใช้ข้อสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK) การใช้แบบทดสอบออนไลน์ การประเมินผลจากการสนทนา การประเมินผ่านผลงานจริง การใช้สื่อและเครื่องมือดิจิทัล เช่น การให้คะแนนการออกเสียงผ่านเทคโนโลยี AI หรือการใช้แอปที่สามารถบันทึกและประเมินการฟังและพูด ซึ่งการประเมินผลควรประเมินทักษะในทุกด้านทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และควรมีการประเมินผลแบบบูรณาการเพื่อประเมินทักษะต่าง ๆ ในการใช้ภาษาจีนได้ในเวลาเดียวกัน เช่น การจำลองสถานการณ์ โดยการให้ผู้เรียนฝึกถามทาง ขอความช่วยเหลือ เป็นต้น ซึ่งการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน จะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้ผู้สอนสามารถพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ตัวอย่างการจัดกิจกรรมในยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่มีการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมจึงควรมีความหลากหลาย และน่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไปกับการเรียนภาษาจีนผ่านการใช้เทคโนโลยี เช่น เกมเกี่ยวกับการศึกษา แอปพลิเคชันการศึกษาที่เกี่ยวกับภาษาจีน การใช้ AI สื่อโซเชียลมีเดีย เป็นต้น

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และทำให้การเรียนรู้ภาษาจีนไม่น่าเบื่ออีกต่อไป ตัวอย่างการจัดกิจกรรมในยุคดิจิทัล เช่น

- 1) กิจกรรมการเล่นเกมนภาษาจีนออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ Blooket Kahoot Quizlet เป็นต้น โดยผู้สอนสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ในการสร้างเกมในรูปแบบออนไลน์เพื่อทบทวนและสร้างแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาจีนหรือไวยากรณ์จีน หรือแม้กระทั่งการทำข้อสอบเพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้
- 2) กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้แอปพลิเคชันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ Hello Chinese Duolingo เป็นต้น โดยผู้สอนสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ในการฝึกคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ให้กับนักเรียนได้ เป็นการพัฒนาความรู้ทางด้านคำศัพท์ภาษาจีนพื้นฐานในชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถพัฒนาได้ทั้งทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
- 3) กิจกรรมProject ภาษาจีนออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ Padlet Canva เป็นต้น โดยผู้สอนกำหนดงานกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็น Project ภาษาจีน เช่น การทำโปสเตอร์วัฒนธรรมจีน หรือสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศจีน จากนั้นให้ผู้เรียนสามารถแชร์ผลงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Padlet Canva เป็นต้น ซึ่งการใช้ Padlet จะทำให้เพื่อนสามารถแสดงความคิดเห็นในผลงานได้
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ YouTube ChinesePod เป็นต้น โดยผู้สอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการดูวิดีโอการเรียนภาษาจีนออนไลน์ในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะการฟังภาษาจีน
- 5) กิจกรรมการอ่านและการฟังภาษาจีนออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ Weibo ช่องข่าว CNN โดยผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกการอ่านและฟังข้อมูลข่าวสารจากข่าวและบทความผ่านแอปพลิเคชันและเว็บไซต์ที่ชาวจีนใช้จริง เพื่อเสริมทักษะการอ่าน การฟัง และการตีความจากข้อมูลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
- 6) กิจกรรมการทดสอบภาษาจีนออนไลน์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ Google Forms Quizizz เป็นต้น โดยผู้สอนต้องออกแบบและจัดทำแบบทดสอบออนไลน์เพื่อประเมินความรู้ภาษาจีนของผู้เรียนลงใน Google Forms หรือ Quizizz เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบและทราบผลคะแนนทันทีหลังทำแบบทดสอบเสร็จ

กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนในยุคดิจิทัลสามารถพัฒนาทักษะภาษาจีนได้ในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนผ่านการใช้เครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนภาษาจีนได้อย่างมีความสุขและสนุกสนานได้ทุกที่ทุกเวลา

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 การจัดการเรียนสอนสำหรับครู

การจัดการเรียนสอนภาษาจีนในยุคดิจิทัลผู้สอนจะต้องปรับตัวให้เท่าทันเทคโนโลยี มั่นใจหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคโนโลยี มีการทดลองปรับปรุงสื่อที่นำไปใช้ และควรมีการบูรณาการ มีการคัดเลือกสื่อการสอนอย่างรอบคอบ และต้องติดตามผลการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สมหญิง กัลป์เจริญศรี, 2566, หน้า 9) นอกจากนี้ผู้สอนควรเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อที่มีความหลากหลายเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และควรมีการทำแบบวัดประเมินที่ผู้เรียนสามารถรู้ผลการเรียนรู้ของตนเองได้ทันทีหลังจากทำแบบวัดประเมินเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงและเรียนรู้จากข้อผิดพลาดของตนเองได้

7.2 การจัดการเรียนสอนสำหรับนักเรียน

ผู้เรียนควรใส่ใจเรียนรู้การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี มีการกระทำซ้ำเพื่อให้เกิดความชำนาญ และควรมีทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยี (สมหญิง กัลป์เจริญศรี, 2566, หน้า 9) นอกจากนี้ควรหมั่นฝึกใช้แอปพลิเคชันที่ช่วยในการเรียนภาษาจีน เพื่อฝึกคำศัพท์ รวมถึงการอ่านออกเสียง ควรสร้างนิสัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดเวลาในการอ่านหรือทบทวนภาษาจีนทุกวัน อย่างน้อยวันละ 10-15 นาที เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ควรเรียนรู้ภาษาจีนในหลากหลายด้าน เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและในชีวิตจริง ซึ่งอาจจะเป็นการเรียนรู้ผ่านเกม การศึกษา ผู้เรียนควรตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้และการติดตามผลที่ชัดเจนและสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมกับการเรียนภาษาจีน เช่น การตั้งค่าใช้ภาษาจีนในโทรศัพท์มือถือ หรือคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการสื่อสาร เป็นต้น เพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนของตนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้การเรียนรู้ภาษาจีนเป็นเรื่องง่ายและไม่น่าเบื่ออีกต่อไป

8. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ได้แก่ 1) การสนับสนุนนโยบายการเรียนภาษาจีนในหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ โดยกำหนดให้วิชาภาษาจีนจัดอยู่ในหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา เพื่อสร้างพื้นฐานให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาจีนและทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ภาษาจีนในอนาคต 2) การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยภาครัฐควรพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรภาษาจีนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งเชิงธุรกิจและการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนจะสามารถนำความรู้ภาษาจีนมาปรับใช้ในการทำงานได้จริง 3) การฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพผู้สอนภาษาจีน โดยรัฐบาลควรจัดส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพของครูภาษาจีนในประเทศไทย ซึ่งอาจจะจัดขึ้นได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ครูมีคุณภาพและมีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาจีนทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนมีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) การใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการเรียนภาษาจีน โดยการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ทางออนไลน์เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน 5) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการศึกษากับประเทศจีน โดยสนับสนุนการแลกเปลี่ยนการศึกษากับประเทศจีน เช่น โครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนหรือการเรียนภาษาจีนในประเทศจีน โดยภาครัฐมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนหรือจัดทำโครงการทุนการศึกษาระยะสั้นและระยะยาว 6) การสร้างเครือข่ายการศึกษาภาษาจีนในระดับนานาชาติ โดยประเทศไทยควรพัฒนาเครือข่าย

การศึกษาภาษาจีนในระดับนานาชาติร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาภาษาจีนชั้นนำในต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ

สรุป

ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการศึกษา การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนจึงต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับแนวโน้มทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผ่านการใช้สื่อแพลตฟอร์มออนไลน์ และแอปพลิเคชัน การเรียนภาษาจีนทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาตามความต้องการ สามารถฝึกฝนทักษะได้ในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจผ่านรูปแบบเกมการศึกษาเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและได้เรียนรู้วัฒนธรรมจีนไปในตัว นอกจากนี้เทคโนโลยีดิจิทัลยังช่วยพัฒนาทักษะทางการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และยังสามารถใช้ในการประเมินผลและการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาจีนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนในยุค Digital Transformation ควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมเพื่อให้การเรียนรู้มีความยืดหยุ่น เข้าถึงได้ง่าย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและโลกในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กัลญญ เพชรภรณ์. (2567). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบการสอนบทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้*. เข้าถึงได้จาก https://eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/course/view.php?id=2
- รติพร แสนรวยเงิน. (2560). *การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สิริรัตน มุ่งคุณโคตร, เพ็ญจันทร์ บุพศิริ, อัญชลี ชัยรัชตกุล และวิราณี สุขทรัพย์. (2566). *การจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับปริญญาตรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร วิทยาเขตอีสาน, 4(3), 181-193.*
- สมหญิง กัลป์เจริญศรี. (2566). *การประยุกต์ใช้ห้องเรียนออนไลน์เสมือนจริงกับการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน. วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(5), 1-10.*

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ (Anstructions for Authors)

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นวารสารทางวิชาการที่สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอนจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์อื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสร้งองค์ความรู้ทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้สู่สังคม โดยวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอนได้จัดพิมพ์เป็นวารสารราย 4 เดือน (ปีละ 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-เมษายน, ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม และฉบับที่ 3 เดือนกันยายน-ธันวาคม) บทความทุกเรื่องได้รับการพิจารณาทางวิชาการจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review) ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน/บทความ โดยผู้ประเมินไม่เห็นชื่อหรือข้อมูลของผู้เขียนบทความ และผู้เขียนบทความไม่ทราบผู้ประเมิน (Double-blind peer review) ผลงานที่ส่งมาเพื่อตีพิมพ์ต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือกำลังเสนอเพื่อตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งอื่นใดมาก่อน ผู้ส่งบทความต้องดำเนินการตามคำแนะนำและรูปแบบบทความให้เป็นไปตามที่วารสารกำหนด และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเคร่งครัด บทความใดไม่เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว ทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการไม่รับพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร

ประเภทผลงานที่ตีพิมพ์

1. บทความวิจัย (Research article) หมายถึง ผลงานที่เตรียมจากข้อมูลที่ผู้เขียนหรือกลุ่มผู้เขียนได้ค้นคว้า วิจัยด้วยตนเอง
2. บทความวิชาการ (Academic article) หมายถึง ข้อเขียนที่เสนอความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ของผู้เขียนที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ
3. บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) หมายถึง บทความที่เขียนขึ้นเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์หนังสือหรือตำราทางวิชาการเล่มใดเล่มหนึ่งอย่างเป็นวิชาการ หนังสือหรือตำราดังกล่าวต้องมีเนื้อหาทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

รูปแบบ

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้กำหนดแนวทางในการเขียนบทความสำหรับการตีพิมพ์ในวารสาร ซึ่งผู้เขียนสามารถจัดเตรียมเนื้อหาให้เป็นไปตามรูปแบบ ได้ดังนี้ โดยเนื้อหารวมทั้งหมดต้องไม่เกิน 15 หน้า (A4)

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
1	ชื่อบทความภาษาไทย	จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 18 pt. ตัวหนา
2	ชื่อบทความภาษาอังกฤษ	จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 18 pt. ตัวหนา
3	ชื่อผู้แต่ง (ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ)	จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 15 pt. ตัวหนา ใส่เฉพาะชื่อ-สกุลเท่านั้น มีสัญลักษณ์ ¹ ทำยอนามสกุลผู้แต่งหลัก ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/ผู้แต่งร่วม เป็นตัวเลข ^{2, 3...} (กรณีผู้แต่งร่วมตำแหน่ง และสังกัดต่างกัน)
4	บทคัดย่อ	จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา เนื้อหาในบทคัดย่อ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร ให้มีเนื้อหาไม่เกิน 500 คำ - ย่อหน้าที่ 1 ต้องระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ชัดเจน โดยนำเสนอ เป็นข้อ ๆ (ถ้ามีมากกว่า 1 ข้อ) ระบุกลุ่มตัวอย่าง, เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย พร้อมระบุค่าแสดงคุณภาพของเครื่องมือต่าง ๆ เหล่านั้น, ระเบียบวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และ/หรือสถิติที่ใช้ - ย่อหน้าที่ 2 ระบุผลการวิจัย โดยสรุปให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการวิจัยเป็นข้อ ๆ
5	คำสำคัญ	จัดชิดซ้าย ประมาณ 3-5 คำ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร
6	ตำแหน่ง สังกัด และเมลติดต่อผู้แต่งหลัก	จัดชิดซ้าย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 10 pt. ตัวหนา - ให้ระบุตำแหน่ง หน่วยงานหรือคณะ และมหาวิทยาลัยที่สังกัด เป็นภาษาไทย และตามตัวภาษาอังกฤษ โดยแปลจากภาษาไทย ระบุหลังตัวเลข ^{1, 2,.....} ลงข้อมูลตามผู้แต่ง - ให้ระบุเมลล์ของผู้แต่งหลัก
7	ABSTRACT	จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา เนื้อหาในบทคัดย่อ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 15 pt. ไม่บีบอักษร แปลตามบทคัดย่อภาษาไทย
8	Keywords	จัดชิดซ้าย ประมาณ 3-5 คำ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 15 pt. ไม่บีบอักษร ตรงตามคำสำคัญ

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
9	ภูมิหลัง	เนื้อหาบทความ จัดแบ่งเป็น 2 คอลัมน์ หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 pt. หนา ชิดซ้าย ภูมิหลังให้บรรยายถึงความสำคัญและที่มาของงานวิจัย โดยมีเนื้อหาประมาณ 1-2 หน้า โดยจัดแบบสองคอลัมน์ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร
10	วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	เขียนเป็นข้อ ๆ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร
11	กรอบแนวคิด ของการวิจัย	เขียนเป็นภาพประกอบแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเด็น หรือตัวแปรต่าง ๆ ในงานวิจัย ภาพประกอบให้จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ข้อความในภาพประกอบ สามารถลดขนาดลงได้ตามความเหมาะสม รูปแบบจัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร จัดเป็น 1 คอลัมน์ ชื่อภาพประกอบวางใต้ภาพ จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
12	วิธีดำเนินการวิจัย	สามารถเขียนได้ในลักษณะ 2 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 เขียนให้ครอบคลุมหัวข้อสำคัญ ๆ ได้แก่ การกำหนด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง, การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย, วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล, วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย รูปแบบที่ 2 เขียนจำแนกตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัย โดยแต่ละขั้นตอนเขียนบรรยายให้ชัดเจนว่าทำอะไร กับใคร เก็บรวบรวม ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร รูปแบบจัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร
13	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย	นำเสนอผลการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับ โดยสามารถนำเสนอเป็นรูปภาพ/ตาราง/กราฟ พร้อมอธิบายและ สรุปผลการวิจัย รูปแบบจัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร
14	อภิปรายผล	เขียนให้เหตุผลเชิงวิชาการถึงผลการวิจัยที่ค้นพบ โดยมีเอกสารอ้างอิง และมีการนำเสนออภิปรายผลเฉพาะประเด็นหลัก ๆ ที่จำเป็น รูปแบบ จัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่บีบอักษร

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
15	ข้อเสนอแนะ	เขียนให้ครอบคลุมข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป รูปแบบจัดกระจายแบบไทย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่ปีบอักษร
16	เอกสารอ้างอิง	เอกสารอ้างอิงให้ระบุเฉพาะที่ปรากฏในเนื้อหาของบทความ ให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด โดยจัดแบบหนึ่งคอลัมน์ จัดแนวชิดซ้าย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่ปีบอักษร
17	ชื่อตาราง	ใช้ ตาราง... วางเหนือตาราง จัดแนวชิดซ้าย ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่ปีบอักษร
18	คำอธิบายภาพ แผนภูมิหรือกราฟ	ใช้ ภาพประกอบ.... วางใต้ภาพ จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ไม่ปีบอักษร

รูปแบบการเขียนอ้างอิงในเนื้อหาและเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงและเอกสารอ้างอิง

(1) **การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ** รายการจะประกอบด้วย ชื่อ-สกุลผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ หน้าที่ยังอ้างอิงอยู่ในวงเล็บ (ชื่อ-สกุลผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, หน้าที่ยังอ้างอิง)

(ลีปพนนท์ เกตุทัต, 2539, หน้า 91)

(Parker, 1991, p. 38), (Brockner & Guare, 1994, pp. 35–36)

(2) **เอกสารอ้างอิง** ให้ระบุรายชื่อเอกสารอ้างอิงที่ปรากฏในบทความ จัดเรียงลำดับตามตัวอักษร โดยเรียงจากภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ รูปแบบการเขียนอ้างอิง ดังนี้

* หนังสือ

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์). /ชื่อเรื่อง./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ประยูร บุญใช้. (2551). *New English Guide Book 1 : หนังสือเสริมประสบการณ์ภาษาอังกฤษ*

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: เดอะบ็อค.

Marshall, C., & Rossman, G. B. (1999). *Designing qualitative research*. Thousand Oaks, California: Sage.

*** วารสาร**

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. /ชื่อวารสาร, ปีที่หรือเล่มที่ (ฉบับที่), /หน้าที่ตีพิมพ์บทความ.

สำราญ กำจัดภัย. (2542). การลดระดับนัยสำคัญส่งผลต่ออำนาจของการทดสอบอย่างไร.

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 4(1), 69-74.

Mills, Colleen. (1994). Culture communication style and learning style in cross-cultural education: A case for preparatory programmes for students of business. *Chulalongkorn Educational Review*, 1(2), 4-24.

*** วิทยานิพนธ์**

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์. วิทยานิพนธ์/ชื่อย่อหลักสูตร/สถานที่พิมพ์: ชื่อสถาบัน.

พิศมัย อาแพงพันธ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงบริบท เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.

วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Wilfley, D. E. (1990). *Interpersonal analyses of bulimia: Normal weight and obese*. (Unpublished doctoral dissertation). University of Missouri, Columbia, U.S.

*** สื่ออิเล็กทรอนิกส์**

ชื่อ/นามสกุล./ (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง./แหล่งที่มา (ถ้ามี). เข้าถึงได้จาก/URL. (วัน เดือน ปีที่เข้าถึง).

วีรพงษ์ ลือประสิทธิ์. (2559). *รับบริหารคุณภาพทั่วองค์กร*. เข้าถึงได้จาก

<http://www.md.kku.ac.th/usr/work/radio/QAT/tsld047.htm> (20 ตุลาคม 2560).

Harris, R. (1997). *Encouraging students to use technology*. Retrieved from <http://www.vanguard.edu/rharris/techuse.html> (20 October 2017).

*** รายงานการประชุม, รายงานสัมมนา**

ผู้รับผิดชอบ./ (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่องรายงานการประชุมหรือรายงานการสัมมนาเรื่อง./ วัน เดือน ปี./ สถานที่พิมพ์: ผู้จัดพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). รายงานการสัมมนาทางวิชาการสู่เส้นทางการปฏิรูปการศึกษาไทย ครั้งที่ 4 ศตวรรษใหม่อุดมศึกษาไทย : บทเรียนจากการปฏิรูปอุดมศึกษา นานาประเทศ. 4 สิงหาคม 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

Dawkins, J. (1991). *Australia's language : The Australian language and literacy policy*. Canberra: AGPS.

การส่งต้นฉบับ การตรวจสอบเบื้องต้น และการแก้ไข

ส่งต้นฉบับตีพิมพ์

สามารถส่งต้นฉบับแบบ Online เพื่อการพิจารณาผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ใน “วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร” โดยต้องจัดพิมพ์ลงใน Template ที่วารสารกำหนดให้ ความยาวไม่เกิน 15 หน้า ให้ผู้เขียนบทความส่งไปที่ <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci>

ค่าธรรมเนียม

เปิดรับบทความทั้งจากบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บุคคลภายใน ต้องชำระค่าขอตีพิมพ์ในวารสาร 2,500 บาท ต่อ 1 บทความ

บุคคลภายนอก ต้องชำระค่าขอตีพิมพ์ในวารสาร 3,000 บาท ต่อ 1 บทความ

หมายเหตุ โอนเงินเข้าบัญชี น.ส.ศิริภรณ์ เก่งสุวรรณ เลขที่บัญชี 421-1-37704-3 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และส่งหลักฐานการโอนเงินมายังกองบรรณาธิการวารสาร ในระบบวารสาร หัวข้อการโอนเงินค่าตีพิมพ์ และในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความแล้วไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่วารสารกำหนด เจ้าของบทความต้องรับผิดชอบค่าตอบแทนแก่ผู้ทรงคุณวุฒิโดยทางวารสารจะคำนวณจากเงินค่าธรรมเนียมที่ท่านได้ชำระมานี้

การติดต่อสอบถาม

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำนักงานสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

อาคารบัณฑิตวิทยาลัย ชั้น 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

680 หมู่ 11 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร

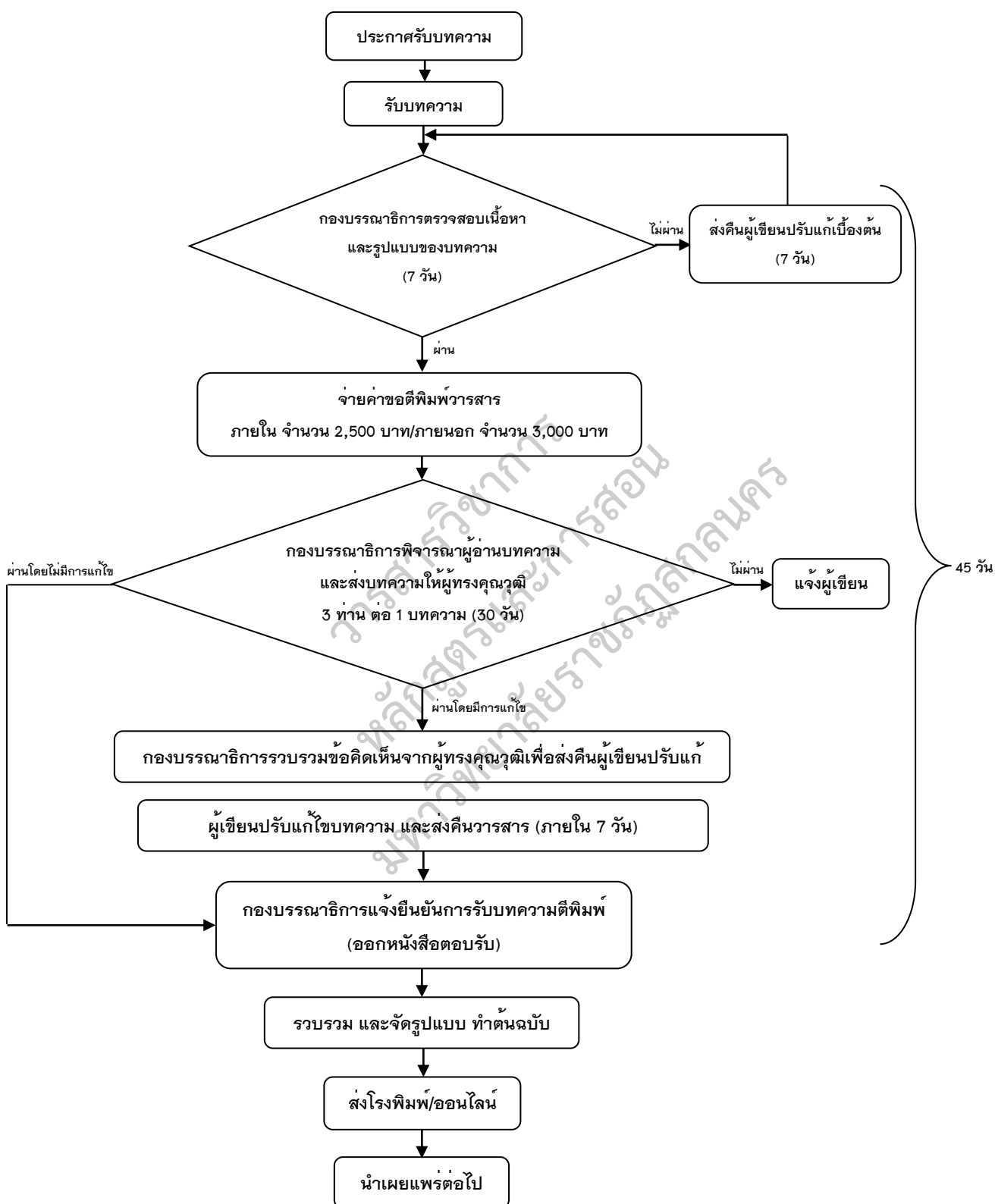
จังหวัดสกลนคร 47000

โทรศัพท์ 0 4297 0033 โทรสาร 0 4297 0033

E-mail: journal.rcisnru@gmail.com

กระบวนการพิจารณาบทความ ของวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หมายเหตุ ระยะเวลาในการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

จริยธรรมการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทบาบทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. บทความที่ผู้เขียนส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น
2. เนื้อหาของบทความจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. บทความต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น
4. ผู้เขียนต้องอ้างอิงให้ถูกต้องทุกครั้งเมื่อนำผลงานของผู้อื่นมานำเสนอหรืออ้างอิงประกอบในเนื้อหาบทความของตนเอง และต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น และจะต้องความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาในผลงาน ภาพ หรือตาราง เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น) และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
5. ผู้เขียนต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา
6. ผู้เขียนบทความ จะต้องปรับบทความตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในแบบฟอร์ม (template) ของวารสารอย่างเคร่งครัด
7. ผู้เขียนต้องแก้ไขบทความตามคำแนะนำของกองบรรณาธิการ และผู้ประเมินบทความอย่างเคร่งครัด หากไม่ดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำและตามเวลาที่กำหนด ทางวารสารขอสงวนสิทธิ์ไม่ตอบรับบทความของท่านมาตีพิมพ์และไม่ขอคืนค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น
8. ผู้เขียนที่มีชื่อปรากฏในบทความทุกคน ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการบทความนั้น ๆ จริง
9. การเขียนเอกสารอ้างอิงในตอนท้ายของบทความ ผู้เขียนจะต้องเขียนอ้างอิงเอกสารเฉพาะที่ปรากฏในบทความเท่านั้น ซึ่งเป็นเอกสารอ้างอิงที่จำเป็นและเหมาะสม
10. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง ปิดเปลือก รวมไปถึงการตกแต่ง หรือเลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการวารสาร

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาบทความกับขอบเขตของวารสาร รวมถึงตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนรับผิดชอบ และไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว
2. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
3. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ
4. บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนและผู้ประเมิน และปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของวารสารอย่างเคร่งครัด
5. บรรณาธิการต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานในบทความอย่างจริงจัง โดยใช้ระบบตรวจสอบการลอกเลียนวรรณกรรมทางวิชาการ (อักขรวิสุทธิ) ต้องมีระดับความซ้ำซ้อน ไม่เกิน 30% หากตรวจสอบพบการคัดลอกของผู้อื่น บรรณาธิการต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อ ผู้เขียนบทความทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ
6. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียน ซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องไม่เปิดเผยข้อมูลในบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
2. ผู้ประเมินบทความต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เขียน การพิจารณาคุณภาพของบทความต้องคำนึงถึงคุณภาพบทความเป็นหลัก และพิจารณาบทหลักการและเหตุผลทางวิชาการโดยปราศจากอคติหรือความขัดแย้งส่วนตัว
3. ผู้ประเมินบทความต้องตระหนักว่าตนเองเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทความที่รับประเมินอย่างแท้จริง
4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่แสวงหาประโยชน์จากบทความที่ตนเองได้ทำการประเมิน
5. หากตรวจสอบพบว่าบทความที่รับประเมิน เป็นบทความที่คัดลอกผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบทันที พร้อมแสดงหลักฐานประกอบที่ชัดเจน
6. ต้องรักษาระยะเวลาประเมินตามกรอบเวลาประเมินที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด รวมถึงไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความให้ผู้ที่ไม่ได้รับรู้

7. ต้องไม่นำเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งที่ตนเองประพันธ์มาเป็นผลงานของตนเองโดยไม่ได้รับการยินยอมจากเจ้าของบทความหรือจากวารสาร

8. ผู้ประพันธ์จะต้องประพันธ์บทความโดยยึดหลักความถูกต้องทางวิชาการและพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการเพื่อให้บทความมีความสมบูรณ์และได้รับการยอมรับทางวิชาการ

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานแห่งคุณธรรม
ร่วมชี้นำการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม

สำนักงานสาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อาคารบัณฑิตวิทยาลัย ชั้น 3 ตำบลธาตุเชิงชุม
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4297-0033

Homepage : <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci>